vinyl

NUMMER 4 JUNI 1981 - FL 3,95

DIVORCE

NEW HORMONES

Z'EV

POSTCARD RECORDS

LINTON KWESI JOHNSON

INCLUSIEF Z'EV FLEXIDISC

COMSAT ANGELS

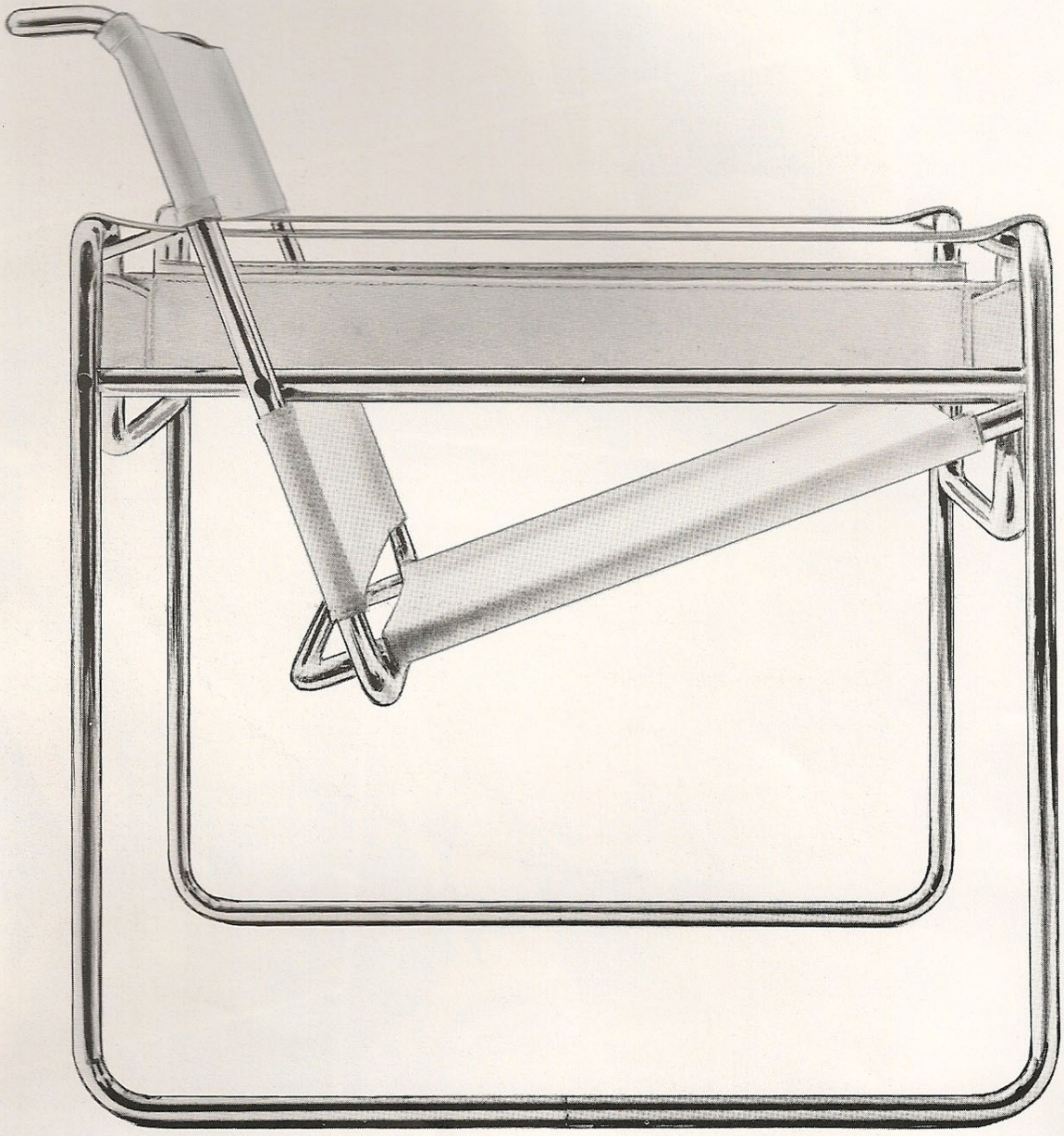

b+s wonen bv
kruisstraat 13 2011 pv haarlem telefoon 023-31 51 51

BELANGRIJK-------: Vinyl nr. 5 verschijnt in plaats van 1 juli op 24 juli 1981 wegens zomerplanning.

MUZIEK IS BEELD ÈN VISIE. **BASEMENT 5.** 4

SOVIET SEX. JE WERKT WEL HARD MAAR LOOPT CONSTANT TEGEN MUREN OP 6

GIRONUMMERS, TELEFOONNUMMERS, ZWARE GEREEDSCHAPPEN,

CONTACTADRESSEN. . .

EEN NIEUWE CONCERTZAAL IN AMSTERDAM? 7

SCARS. SOME WORDS PUT OVER WITH SOME POWERFUL MUSIC - IT'S

100% MUSIC 9

SHOCK. CRISIS BEVORDERT ENTERTAINMENT 12

ZOEKEN NAAR EEN TAAL ZONDER WOORDEN. **THE COMSAT ANGELS** 14

GEVOEL VOOR ZWARE RITMES, 'T THEATRALE, BOMBASTISCHE. . .**DIVORCE** 17

ZEV. WE WORDEN BETAALD OM ONSZELF VOOR GEK TE ZETTEN 20

WISKUNDE? NOU ER IS BINNEN DE NUMMERS WEL SPRAKE VAN LIJNEN, DAT WEL. **TAPES** 22

NEW HORMONES. LUDUS IN VRIJE VORM, RANDOM INGESPEELD 24

LINTON KWESI JOHNSON. A POEM CAN INSPIRE AND IT CAN MOTIVATE,

IF IT CANNOT ENTERTAIN IT HAS NO VALIDITY AT ALL 28

VROUWENBANDS EISEN RUIMTE OP. **REAL INSECTS, ANDROIDS OF MU** 30

JAMAICA'S FIRST NATIONAL DANCE: **SKA** 32

DE TACHTIGER JAREN MENTALITEIT VAN **POSTCARD RECORDS** 34

GOEDE MUZIEK MAKEN MET SWING EN HUMOR, DAT IS WAT IK WIL. **SNAKEFINGER** 36

OOK WEER **PLATEN** EN **SIGNALEMENT** 38

Let op de Vinyl-groepenavonden in jongerencentra door het gehele land.

Vinyl is een muziekblad dat maandelijks verschijnt en zich richt op moderne en experimentele muziek, met extra aandacht voor kleine en/of beginnende bands.

Bands die in aanmerking willen komen voor het uitbrengen van een flexidisc en hun muziek in het kader van het blad zien, kunnen schrijven of een demo-band (bij voorkeur op cassette) opsturen naar postbus 43030-1009 Z.A. Amsterdam. De aanloopkosten à raison de ƒ300 zijn voor de band.

Voor de aanvulling van onze rubriek Signalement willen we graag meer informatie betreffende groepen die optreden in het kleine circuit.

Een jaarabonnement (12 nummers doorlopend vanaf het moment van ingang) kan verkregen worden door een briefkaart te sturen naar Antwoordnummer 19401 - 1000 VK Amsterdam of door ƒ41 over te maken op óf Postgironummer 4306590 óf Raborekeningnummer 393686620.

COLOFON
Vinyl is een uitgave van Stichting Vinyl
Kleine Gartmanplantsoen 14
1017 RR Amsterdam
telefoon 020-935127

postbus 43030
1009 ZA Amsterdam

Vinyl verschijnt maandelijks
REDAKTIE
Stephen Emmer
Ann Bouwma
Frans Hemelaar

Dick Koopman
Oscar Smit
Frans Hagenaars
Arjen Schrama
Rob van Middendorp
MEDEWERKERS
Joost Niemöller
H. W. Targowski
Michael Pickering
Mart Roegholt
Jacqueline Buys
Geart de Wijert
Rafaël
Sander Jonkergouw
André Bach
Mark Honingh
Hans Schot
Harold Schellinckx
Rens Sanders
Mathilde Eleveld
FOTOGRAFIE
Peter Cox
Fran van der Hoeven
Anton Corbijn
Arjen Schrama
Roy Tee
Maarten Corbijn
Arthur Nieuwenhuys
Rob van Middendorp
VORMGEVING
Rob van Middendorp
Toni Mulder
Hans Meeusen
PLATENCOÖRDINATIE
Oscar Smit
ADVERTENTIES
Frans Hemelaar (020-226821)
dinsdag en woensdag:
Ed de Clercq (020-226772)
DRUK EN ZETWERK
SSP Amsterdam
OPLAGE
10.000 stuks
Distributie
Betapress

Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden verveelvuldigd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

'MUZIEK IS BEELD EN VISIE'

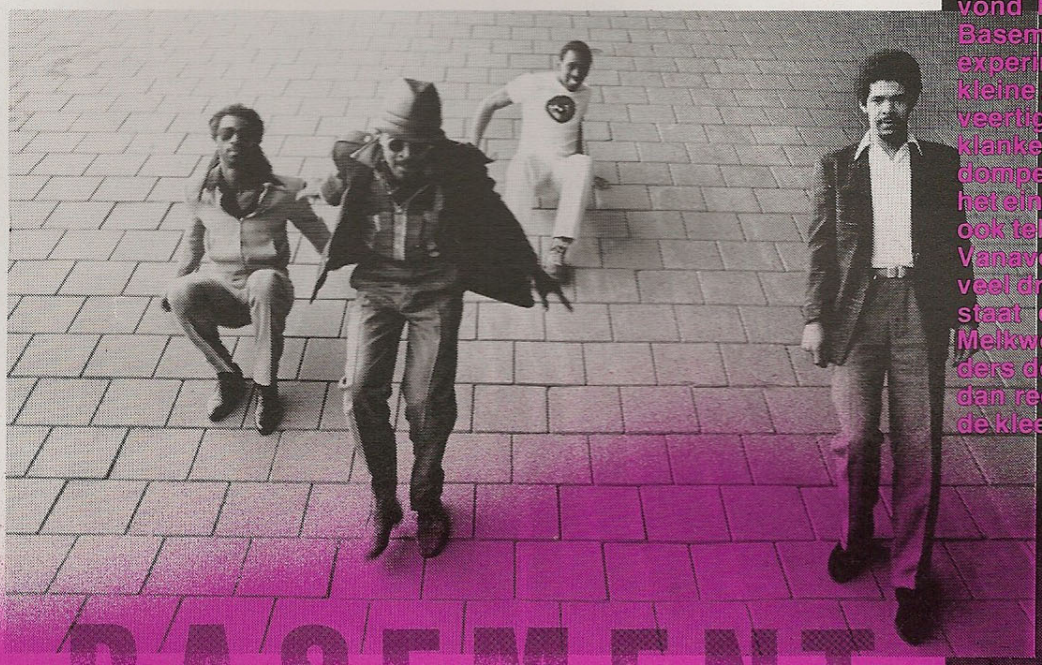

BASEMENT 5

Basement 5 in ons land. Een eerste optreden vond plaats in het kleine theater Soeterijn. De VPRO maakte er opnamen voor Ischa Meijer en vond het een leuk idee om eerst Basement 5 te laten spelen. Dit experiment mislukte totaal. De kleine zaal, gevuld met dertigers en veertigers, stroomde na de eerste klanken praktisch geheel leeg. Een domper voor de groep; ruim voor het einde van de set verlieten ze dan ook teleurgesteld het podium.
Vanavond is de sfeer beter en is het veel drukker, tot op het Leidseplein staat de rij wachtenden voor de Melkweg. Tussen de vele buitenlanders door hebben Sander en Oscar dan reeds hun weg gevonden naar de kleedkamers.

Basement 5, een Engelse groep bestaande uit vier West-Indiërs die in 1965 in Engeland als kleine kinderen aankwamen en opgroeiden in een westerse cultuur; verrasten ons eind januari met hun officiële debuut getiteld 1965-1980. Na maanden van spanning of de groep ooit de juiste drummer in hun gelederen zou kunnen aantrekken, blijken pogingen in die richting volledig te zijn geslaagd. De vorige slagwerker Richard Dudanski-het enige blanke lid in die tijd - verliet de groep, omdat hij niet geïnteresseerd was in het spelen van heavy metal punk.
Dudanski, die zich geruime tijd ophield met Public Image, eveneens een band waarin problemen met drummers niet van de lucht zijn, verdween van het toneel en werd vervangen door de huidige, ook van Westindische afkomst, Mr. M. Hoogst opmerkelijk blijft de muzikale richting waarvoor Basement 5 heeft gekozen; terwijl steeds meer blanke groepen reggae-elementen in hun repertoire opnemen, beweegt Basement 5 zich op het vlak van de glasharde punk-rock al dan niet gelardeerd met echo of dub.

Monotonie

Dat de oefenruimte - de Basement 5 - indertijd goed is benut, bewijst het live-concert in de Melkweg. De groep gaat van start met 'No Ball Games' en slaat daarmee een vonk over op het publiek dat z'n weerga niet kent.
Dennis Morris, de zanger, slingert met bijtende rauwe stem z'n teksten de zaal in, waarbij vaak de essentie van de inhoud aan ons voorbij gaat,

tekst: Oscar Smit/Sander Jonkergouw foto's: Roy Tee

door de onscherpe articulatie waaraan de echo debet is. Het gitaarwerk van J.R. daarentegen komt meer op de voorgrond; dit alles ondersteund door knallend bass- en dreunend drumspel.

In vogelvlucht brengt de groep een selectie uit nummers van de Lp, met Heavy Traffic, Riot en natuurlijk The Last White Christmas als onvermijdelijke hoogtepunten. Hoogtepunten van een niveau, dat door het aantal ten gehore gebrachte nieuwe nummers op geen enkel vlak wordt behaald. De meeste nummers worden echter hard en helaas in dezelfde cadans uitgevoerd, en dit schept de muzikale monotonie die Basement 5 in de toekomst nog wel eens op zou kunnen breken.

Na het concert begeven we ons weer richting kleedkamer en krijgen te horen dat de heren ontkleed zijn, waarmee het interview, voor de zoveelste maal wordt verschoven.

Als uiteindelijk ieder groepslid weer in de kleren is gestoken, verdwijnt de zanger Dennis Morris in het publiek, maar steeds weer uitstel blijkt toch géén afstel! Om precies tien na tweeën is men bereid ons te woord te staan.

Dennis Morris geeft te kennen dat hij en z'n groepsleden een nieuwe generatie vertegenwoordigen, een generatie die zich laat begeleiden door de kreet: Stay Cool, Hang Loose, Admit Nothing.

'The way to conquer all things is to be aware of them', zegt Morris en wil hiermee aanduiden niet langer te geloven, dat het gooien van bommen een positieve bijdrage levert aan de verandering van de samenleving. *'De maatschappij heeft geen behoefte aan vernieling, nee, je zult jezelf moeten ontwikkelen, en wel op die manier die je de toegang verschaft tot de belangrijke kanalen. 'Thats how to beat the System'.*

Goede wil

Gevraagd naar de situatie in Engeland, met name de verhouding tussen blank en zwart, zegt hij dat het racisme altijd wel bestond maar dat men zich er niet erg bewust van was. Engeland is een goed land, veel immigranten kwamen er naar toe. Volgens Morris hadden deze zich moeten integreren in de bestaande samenleving, hiermee iets aan die samenleving bijdragend en laten zien dat je van goede wil bent. Dan zal je ook eerder worden geaccepteerd. Op deze manier zonder je je niet af van de de samenleving en is er daarom minder kans op wrijving.

Denkt hij niet dat net Natinaal Front het racisme aanwakkert? *'Het NF kan nooit aan de macht komen'* zegt Morris, *'Het NF wordt alleen maar groter, omdat ze kinderen het gevoel geven ergens bij te horen, dat is alles'.*

Maar de jeugd van vandaag is een potentiële kiezer van morgen, schuilt daar geen gevaar in? Morris vindt dat jongeren zich moeten ontwikkelen, met behulp van bronnen als boeken en musea. Deze kennis is vrij, ze ligt er gewoon, leren van de fouten uit het verleden.

Het is helemaal niet ouderwets om naar musea te gaan. Hoe ouder je bent hoe wijzer je wordt zegt hij ook en dan: *'It's up to you how you use the wisdom you get'.* Johnny Lydon vindt hij bijvoorbeeld zo iemand, hij is erg slim; *'He uses the system to get what he wants'.*

Beeld

Jullie plaat werd geproduceerd door Martin Hannett, gebeurde dit op eigen initiatief of op instigatie van iemand anders?

Dennis: *'Dat was ons besluit; het prettige van Hannett is de optimale communicatie met hem, we wisten allebei wat we wilden en voelden elkaar intuïtief goed aan. Zelf zegt Hannett dat deze produktie de beste is die hij tot nu toe heeft gedaan'.*

Dennis Morris, in zijn vroegere loopbaan werkzaam als fotograaf, legt uit dat beeld en visie niet alleen verdomde belangrijk zijn bij het maken van foto's, maar eveneens onontbeerlijk blijken inzake de compositie van muziek.

'Muziek en beeld zijn niet van elkaar te scheiden, draai het nummer Heavy Traffic maar een keer in je auto, terwijl je als een bezetene door de stad rijdt!

Het mag misschien dan rock zijn die grenst aan de orthodoxe vorm, maar die bezit wel degelijk een eigen en vooral scherpe zienswijze. Een veel nauwkeuriger manier van waarnemen, die Dennis nog niet had, toen hij in 1965 uit het vliegtuig op Heathrow stapte en voor het eerst kennis maakte met de Londense Fog; want op dat moment verkeerde hij in de veronderstelling met de rookontwikkeling ener naburige brand van doen te hebben.

SOVIET SEX

Soviet Sex is meer dan alleen maar muziek. Het is zoiets als constant actief zijn. Proberen te kunnen eten van je idealen. Schilderen, muziek, bizar-activiteiten, oftewel veel ziek zijn door al deze bezigheden te combineren.

De muziek, ontstaan toen punk net over kwam waaien vanuit Engeland en de ritmebox nog zelden te horen was (toen: Interior), wordt steeds professioneler en ook de reacties worden positiever (*'. . . omdat we momenteel juist niet zoveel veranderen beginnen de mensen aan ons te wennen, wij kunnen nu eruit halen wat er uit te halen valt. Vroeger speelden we een nummer één keer en probeerden het volgende optreden weer een nieuw nummer. . .'*)

Peter, Maarten en Rogier zijn nu op elkaar ingespeeld, er wordt ook niet meer van instrument gewisseld, de synthesizer is vervangen door een kinderorgeltje en het voortdurende rommelen met drummers is ook voorbij.

Peter: *'De drummer weer inruilen voor een ritmebox zoals toen we net begonnen is gebeurd vanuit praktisch oogpunt; de drummers die we hadden werden alcoholist, pleegden zelfmoord, verkochten hun drumstel of verdwenen gewoon in het niets'.*

Soviet Sex: *'De muziek die we in het begin maakten ligt dicht bij wat we nu doen. Niet alleen meer muziek om de muziek, maar muziek om een bepaald gevoel over te brengen'.* Dat gevoel is dan de romantiek, niet hard, niet egoïstisch.

Peter: *'Wat Soviet Sex doet is niet zo maatschappij-veranderend, maar meer in jezelf gericht. Zoiets als een persoonlijk statement, er valt niet over te discussieren; niet anti-systeem, maar meer tegen de egoistische mens'.* Romantiek, wittte kanten bloezen, opgemaakte ogen, persoonlijke romantische teksten over liefde, afsteken van wierook en het branden van kaarsen.

Maarten: *'Het is ook een beetje om die mensen die via agressie willen shockeren ook eens te shockeren'.*

Peter: *'Eigenlijk zijn we een christelijke band, geen jesusfrieks ofzo, maar christelijk, dat woord spreekt mij aan'.*

Maarten: *'Melodiën zijn interessanter dan ritmes. Ritmes onthoud je niet, melodiën raken je meer'.*

Peter: *'Emoties kan je via een melodie beter overbrengen, dat zie je in klassieke muziek ook. Je stemming omzetten in muziek. Maar ik vind dat het eigenlijk wel mee valt, afgezien daarvan is een melodie niet iets vies. Iedereen dubt, en er is veel vrijheid voor improvisaties.*

Soviet Sex is nu professioneler, het art-rock-vanuit-de Rietveld-stadium is nu min of meer voorbij. De groep zoekt een groter publiek door middel van cassettes of plaat.

Soviet Sex kiest voor een grote platenmaatschappij om de muziek aan een groot publiek te kunnen laten horen, omdat het nu, zoals ze nu bezig zijn nogal frustrerend is. *Je werkt wel hard, maar je loopt constant tegen muren op.*

Peter: *'Waarom speel je, waarom treed je op, waarom wil je het aan veel mensen laten horen. Ik geloof niet om het succes, want dan waren we er allang mee opgehouden. Je wilt op een cryptische manier* (dat betekent geloof ik: bedekt) *wat vertellen,. Misschien komt de zucht naar een groot publiek wel vanuit een soort minderwaardigheidskompleks.*

Maarten: *'Het heeft bepaalde voordelen om een zekere bekendheid te hebben. Je kunt dan voor kleinere, maar ook voor grotere zalen spelen. Door middel van een goed verkopende single kom je in de grotere zalen terecht'.*

Wat is dat en hoe komt dat, die bekendheid?

Peter: *'Mensen achten grote groepen zoals de 'Gang of Four' hoger omdat ze meer publiek trekken. Met hard werken bereik je hier hooguit de top in Nederland. Ik geloof dat het muzikale klimaat in Engeland beter is. Engelse groepen zijn altijd bekender – dat heeft volgens mij iets met professionalisme te maken. De lulligste Engelse groepjes zoals 'the Work', wie heeft daar nou ooit van gehoord, zijn heel professioneel bezig. 's Middags beginnen ze al met de soundcheck en dan heel perfectionistisch. Als je er als Nederlandse band mee optreedt kom je niet eens aan checken toe. Die Nederlandse bands zijn relaxter. Versterker stuk? Nou ja, geeft niet zo. Ruis in de versterker? Maakt niet uit. Drum zonder vel? Heb jij nog een trommel te leen. Wel of geen soundscheck. Dat is typisch Nederlands, en het is een erg belangrijk verschil. De meeste groepen hebben een eigen PA, de PA man die maakt er wel wat van. Ergens is dat een frustrerende gedachte'.*

tekst: Mendel Refox/André Bach

NRC

In Nederland word op alle niveaus zo gedacht. Eigen groepen zijn niks. De PA man, de groep zelf, het publiek, de zaal eigenaren, iedereen denkt zo.

Peter: *'In Engeland werkt iedereen hard en kan mensen het wel wat schelen. In Nijmegen (Doornroosje) was er geen PA, niemand wist wanneer er gespeeld moest worden, er waren geen posters gedrukt. Wij werken dan wel hard, maar het lijkt wel of anderen dat niets interesseert'.*

Maarten: *'In Paradiso, dat toch dé tent is, mag je niet eens zelf een filmlamp neerzetten, je moet voor je eigen stopkontakten zorgen. Er is geen vaste PA. Het lijkt wel alsof ze totaal niet geinteresseerd zijn wat er op het podium staat, het had net zo goed een trouwpartij kunnen zijn'.*

Peter: *'De PA kreeg daar 750 gulden en de bands 150 gulden, die verhouding dat is heel raar. In Nederland worden maar een paar bands serieus genomen. De Tapes ofzo. Dat is dan nog net muzikaal verantwoord.*

SOVIET SEX-BIZAR

Disco bizar. Eindelijk een dicotheek waar wat kan. *'Alles mag, er zijn geen beperkingen. Very low budget. Er komen weet ik wat voor mensen: veertigers, Marrokkanen, mensen die in Mazzo geweigerd worden. . .'*

'Zolang dico's als Mazzo bestaan, blijft Bizar bestaan; verdwijnt Mazzo, dan ook Bizar'.

Bizar is geen monument voor de eeuwigheid. Elke Bizaravond is weer een avond opnieuw; alsof je telkens een feest organiseert.

Peter: *'We zijn niet zó uniek dat we helden zijn, er zijn veel meer mensen net zo capabel en idealistisch om hetzelfde te doen. Mensen hebben best wel ideeën, maar ze hebben angst, zoiets van, o, maar dat kan ik niet. En nu zien ze; die lulletjes van Necronomicon en Soviet Sex kunnen het, nou dan kunnen wij het ook'.*

Wel is het voortdurend denken: waar ben ik mee bezig. Aktiviteiten kosten veel geld en officiële kanalen zijn moeilijk te vermijden. Vergunningen zijn nodig, want het is nog altijd zo in Nederland, dat wat niet geregistreerd is, ook niet bestaat en als het dus wel bestaat moet het zo snel mogelijk worden afgekapt.

Peter: *'Bizar is idealistisch. De hele wereld zit van idealen in elkaar; alles is er uit ontstaan. De idealen zijn wel verwaterd inmiddels, maar het is er toch allemaal uit ontstaan'.*

'Nu is het genoeg! Via de officiële weg duurt het allemaal veel te lang. We zijn nu met de groep mensen, die hier al langer bezig waren, het helemaal zelf gaan doen. Dat houdt in dat we van nu af aan een soort stichting proberen te vormen waardoor er veel meer verschillende vormen van subsidie mogelijk zijn. De onafhankelijkheid ten op zichte van stichting 'het Anker' (waaronder Oktopus en Akhnaton vallen) is heel belangrijk, omdat zij keurig samenspannen met de bezuinigings politiek van de gemeente Amsterdam. Daarom willen wij een nieuw, onafhankelijk, Amsterdams centrum zijn'.

Dit NRC collectief, dat al sinds oktober 1980 aktief is met het bruikmaar maken van deze ruimte, heeft het ook mogelijk gemaakt dat de NRC-manifestatie MEER POEN VOOR POP II, in december 1980 in deze NRC-zaal doorgang kon vinden, door keihard te werken, de enorme hoeveelheid puin uit het zwembad (de podium ruimte) te ruimen en de eerste voorzieningen te treffen.

Deze nieuwe concertzaal moet een eigen gezicht gaan krijgen, zodat mensen na verloop van tijd weten wat ze aan programma's kunnen verwachten. Wat dat gezicht precies moet gaan worden is nog niet helemaal uitgepraat door dit NRC collectief. Een paar zaken zijn nu al duidelijk; deze zaal zal veel ruimte gaan bieden aan de beginnende bands binnen de nieuwe muziekstromingen. Het valt te verwachten dat in de toekomst enkele buitenlandse bands deze zaal zullen verkiezen boven bijv. Paradiso. Het is de bedoeling om in september regelmatig open te gaan. Muziek zal het belangrijkste worden, maar daarnaast is er ook ruimte voor theatergroepen, film, video.

Het streven is de toegangsprijs zo laag mogelijk te houden. Het basis-bedrag zal 2,50 à 3 gulden zijn, maar in het begin komt daar 2,50 opbouw-toeslag bij (voor de aanschaf van bouwmaterialen). Voor het publiek moet dan ook duidelijk gemaakt worden waarvoor die toeslag is èn dat die maar tijdelijk is; later zal de toegangsprijs weer het basis-bedrag zijn Het is niet de bedoeling om een lidmaatschapsysteem in te voeren!

Ultra breidt zich steeds meer uit, meer mensen komen op deze concerten èn meer mensen gaan zelf ultra-achtige muziek maken. De eerste manifestatie in het NRC (meer poen voor pop II dec '80) was o.a. om de gemeente te laten zien dat er behoefte is aan een nieuwe concertzaal. De meer dan duizend bezoekers maakten dat wel duidelijk voor de aanwezigen.

'De man van de gemeente die kwam kijken bij deze manifestatie was zeer positief en zei dat hij geen idee had dat er zoveel behoefte aan een nieuwe zaal bestond. Maar toch kwam de gemeente weer met dezelfde smoes: geen geld, jullie hebben toch Paradiso en de Melkweg???!!! Het is duidelijk dat de mensen die dat gemeentebeleid uitwerken niet eens weten voor wie èn over wie zij beslissingen nemen'.

Daarna was het een tijdje stil rond deze zaal, totdat het NRC collectief tot de conclusie kwam dat wachten zinloos is; dan zelf maar beginnen. In het kraakpand de Wielingen werd een succesvol benefietconcert georganiseerd, waar van de opbrengst bouwmaterialen werden gekocht.

'Stichting het Anker was het achteraf totaal oneens met het Wielingen concert, want HET RISICO was te groot. Zogenaamd waren zij dan nog verantwoordelijk. Hun rechtspositie, de verzekering. In hun ogen werken wij heel illegaal (wat veel sneller gaat) hetgeen zij niet bevordelijk achten voor hun goede naam en zijn ze daarom nog steeds pissig. Hetgeen resulteerde in tegenwerking van hun kan.

'Jullie moeten maar wachten tot de onderhandelingen met de gemeente doorgaan'. Ze nemen ons niet serieus, ik denk dat wij in hun ogen te snel zijn, dat ze de ontwikkelingen niet meer kunnen volgen. Ook Oktopus zelf groeit steeds verder weg, daar is steeds minder contact mee'.

tekst: Mendel Refox/André Bach foto's: Arthur Nieuwenhuys

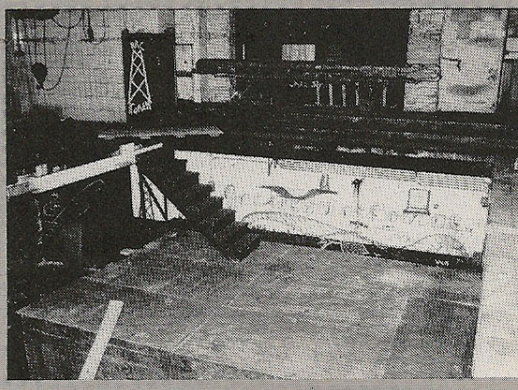

Bijna dagelijks zijn er mensen bezig allerlei klussen in de zaal te doen. Een aantal isolatie-muren zijn al gebouwd; steenwol en glasbeton èn alles dubbel. Het dak moet nog helemaal gedaan worden, verder komen er vijf oefenruimtes, boven een video/film zaaltje, verwarming moet aangelegd worden, verder sanitair verbeterd en uitgebreid. De toekomstige ingang is gepland aan de Paleisstraat en niet meer in die enge smalle steeg. De zaal moet ongeveer 500 mensen kunnen bergen.

'Wanneer alles in een verder stadium is, willen we hier de benefietconcerten geven, zodat de mensen kunnen zien wat er met hun geld gedaan wordt'.

Het belangrijkste van dit artikel is de oproep. Er zijn ontzettend veel spullen nodig om deze zaal snel beschikbaar te kunnen maken, zoals: VERLICHTING MATERIAAL (IJZEREN LEIDINGEN), STEENWOL, GLASBETONSTENEN, WITTE VERF, SCHOONMAAKMIDDELEN: ONTVETTER, GELD, GELD, GELD en niet te vergeten GELD. Als iemand zijn zware gereedschappen wil uitlenen, neem contact op met het NRC collectief.

'Misschien zijn er mensen uit de bouwwereld die ons willen helpen aan (goedkopere) bouwmaterialen te komen, maar ook aan vakkennis zoals een elektriciën en een loodgieter die ons met die moeilijke klussen zouden kunnen helpen, dus mensen die ons op die manier willen steunen in ons initiatief; loon kunnen we natuurlijk niet betalen. Misschien is er ook iemand die verstand heeft van isolatie, die een handige en goedkope manier weet om het dak geluidsdicht te krijgen. Wij zijn in ieder geval in de NRCzaal aanwezig donderdag en vrijdag vanaf 12 uur en zaterdag vanaf 10 uur, de ingang is nu nog in de steeg het keizerrijk, halverwege. Ons contact adres is: Truus, tel. 020-644260. Geldelijke bijdragen kunnen gestort worden op RPS rek. nr. W445-93598 t.n.v. NRC collectief.

'Weet je wat nou zo maf is, dat toen ik de sociale dienst vertelde dat ik hier vrijwilligerswerk doe ze dat niet goed vonden. Het mocht niet, maar wel ligt er de volgende dag een foldertje in de bus over de door hen georganiseerde timmerkursussen. Als je dan zelf bezig bent om een concertzaal van de grond te krijgen, dan mag dat niet. Dan moet je gaan solliciteren, anders stoppen ze je uitkering. Iets doen wat je leuk vindt mag blijkbaar niet.
Deze gemeente heeft gewoon een enorm bord voor zijn kop'.

Vraag: Wat is de reactie en houding van de overige NRCbewoners?

Collectief: *'Zij staan achter onze plannen, zij willen óók dat er iets met die prachtige ruimte gaat gebeuren. In de periode dat Oktopus er nog iets mee te maken had zagen ze daar bijna nooit iemand, nu wij het zelf gaan doen zien ze regelmatig mensen aan het werk in deze zaal. Dat zelf doen spreekt die mensen ook meer aan dan alleen maar dat officiële gezeur, waar nooit resultaten van te zien zijn, zij weten net zo goed, dat als je op die officiële kanalen gaat wachten er nooit iets gebeurd. Die verhalen over de speculatie van Akhnaton met hun pand maakt ze natuurlijk ook niet populair bij de NRCbewoners. Wij proberen van onze kant die goede samenwerking in stand te houden, en door goede isolatie de geluidsoverlast straks te beperken. Tijdens de eerste NRC manifestatie zijn we het huis rond gegaan en hebben overal geluisterd. Op sommige plaatsen hoorde je het geluid net zo hard als in de zaal. Aan die plekken besteden we dan ook extra isolatieaandacht'.*

9 mei is er een benefiet concert geweest, zodat er weer wat verder gebouwd kan worden. Het doorzettingsvermogen is enorm om met zulke beperkte middelen zo'n grote zaal te lijf te gaan, maar ze blijven door gaan want ze zijn er van overtuigd dat het nodig is èn dat het mogelijk is!

SCARS IN DE START BLOKKEN

De hal van het kleine hotel is praktisch geheel gevuld. Een aantal personen loopt wat paniekerig heen en weer. In een hoekje zit men enthousiast gebogen over een Engelse muziekkrant. Wie de groepsleden zijn is niet uit te maken. Iedereen loopt en praat door elkaar. Na vervolgens echter een paar kamers van het hotel te hebben bezocht komen we tenslotte bij Chik (Steve Mclauglin) en John Mackie terecht. Met een fles Schotse whiskey op tafel begint het verhaal van de Scars.

Toen in 1977 de punk begon te floreren, startten guitarist Paul Research en bassist John Mackie ook een bandje. Via audities kwamen de overige twee leden Rab (Bobby King, zanger) en de toenmalige drummer Calumn McKay, erbij. Al spoedig had de Schotse band een kontrakt bij Fast-records. Hun single Adultry/Horrorshow behoorde samen met die van onder andere de

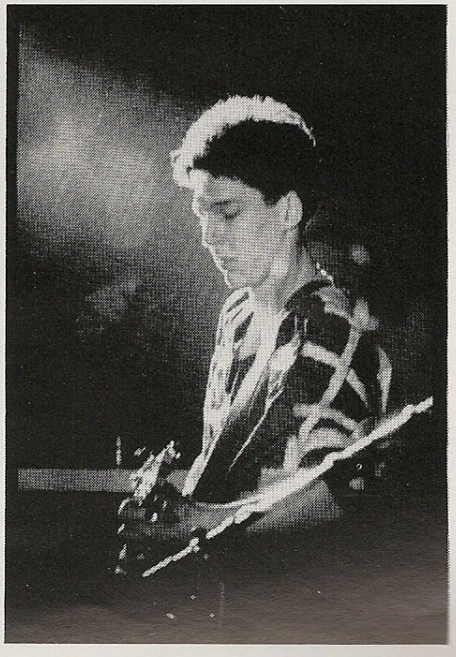

Gang of Four en de Mekons tot de eerste punk singles op dat label. (Deze zijn nu nog te vinden op de Fast First Year Plan verzamel LP). De band kreeg echter weinig poot aan de grond, zelfs in Schotland niet.
De hele scene is hier rond Edinburgh geconcentreerd, als je daar twee keer hebt gespeeld dan heb je het wel gehad. Bovendien was men er niet al te enthousiast over hun muziek. In Schotland dus weinig emplooi, in Engeland evenmin.
Intussen was het Fast label verwisseld voor het Pré label. *We wilden ons verder ontwikkelen en niet als cultband worden beschouwd.* Op Pré records verschenen twee singles: They came

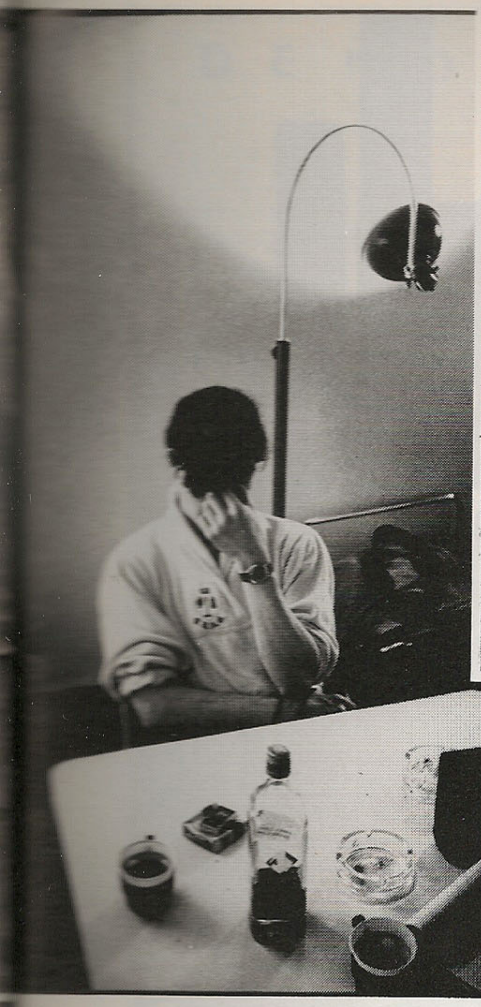

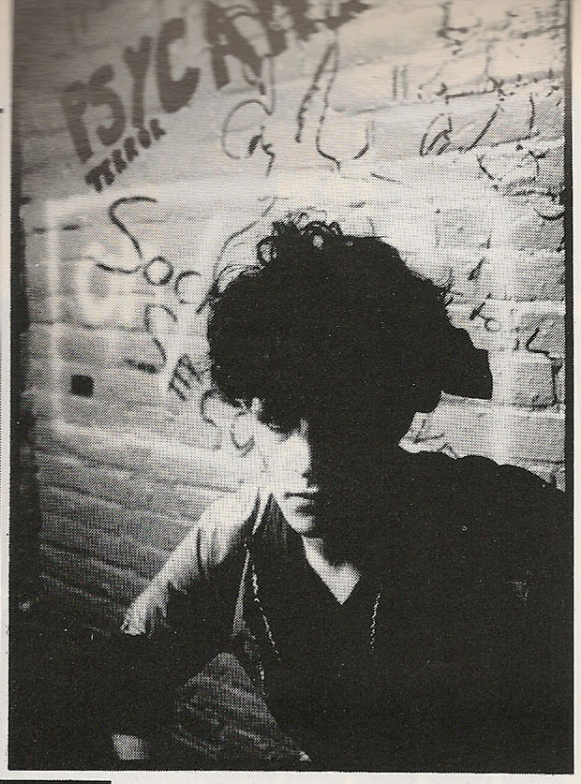

tekst: Oscar Smit foto's: Maarten Corbijn

and took her/Romance by mail en Love song/ Psychomodo. Tot begin van dit jaar bleken dit de enige opvallende gebeurtenissen in die periode. Halverwege 1980 komt de groep nog meer in de problemen door moeilijkheden met drummer Calumn McKay. Als Chik echter voor hem gaat drummen zijn deze vrij snel opgelost. Chik, die oorspronkelijk in de Cops speelde, was al bevriend met de groep, zodat de inwerktijd tamelijk kort was . .

Beheerst

Afgelopen maand kwam hun vrij verrassende debuut-LP uit: Author Author. Deze, in de Engelse pers, goed ontvangen plaat staat vol met kwaliteitsvolle eigentijdse muziek. Geen rauwe punk, maar meer melodieuze new wave met de gitaar als smaak- en stemmingsmaker. Dit alles gelardeerd met tempo- en melodiewisselingen. De opbouw is vrij evenwichtig: beheerste muziek die nergens schreeuwerig of opdringerig wordt. Datzelfde kan je van hun teksten zeggen: er is nauwelijks diepgang of iets controversieels te bespeuren.

Wie schrijven de songs in de groep? Voor de muziek blijkt de hele groep verantwoordelijk te zijn, terwijl de teksten van Bobby King afkomstig zijn. Volgens de voor mij zittende heren zijn de teksten voor de Scars niet het belangrijkste: *Als je de woorden niet verstaat is dat onbelangrijk.* Bij een nummer heb je te maken met: *Some words put over with some powerful music . . . . its 100% music.*

Maar deze opmerkingen even naast ons neerleggend, kunnen we toch een zekere sfeer uit hun teksten halen. Hier blijkt de speelfilm, vooral de Europese, het sleutelwoord. Nummers als Obsessions (over Dracula) en The lady in the car with glassen on and a gun hebben duidelijke reminicenties aan de wereld van de film. De groep heeft een duidelijke affiniteit hiermee: *A film just puts over an atmosphere of feeling, and that's what the Scar's stuff is trying to do.* Het nummer Your attention please (een handleiding ter bescherming van een atoomaanval) zou ook in deze filmische contekst kunnen worden geplaatst. Dit blijkt echter een gedicht van Peter Porter te zijn, dat in veel Engelse middelbare schoolboeken is terug te vinden. Op de LP staat ook hun single All about you, één van de meest commerciële en pop-achtige nummers van de LP. Vol verve wordt hiervan gehoopt dat het een hit zal worden en dat ze hiermee bekendheid zullen verwerven.

Niveau

Of dit laatste zal lukken is nog maar de vraag. Hun LP mag er dan enigszins uitschieten, hun prestaties op het podium zijn nog niet erg imponerend. Naast een wat gepolijste uitvoering van Horrorshow (gebaseerd op het boek Clockwork Orange en gezongen in de daarin geintroduceerde taal) werd praktisch de gehele langspeler ten tonele gevoerd.

Vooral bij All About You was goed te horen dat Bobby King niet al te best bij stem was, dit nummer werd te schreeuwerig gebracht. Bij de rest van het gespeelde materiaal zat nauwelijks een hoogtepunt. Het lijkt me toch wel noodzakelijk om dat erbij te hebben, wil je als groep het niveau van de LP op het toneel kunnen brengen en zo aan de hoog gestelde verwachtingen kunnen voldoen.

OUD?

1
THIS HEAT
BERLIJN
SOIUXSIE
A CERTAIN RATIO
MEKANIK KOMMANDO
FAT GADGET

2
MINIOON
BLURT
DAS WESEN
PERE UBU

3
THE SOUND
SIMPLE MINDS
TOX MODELL
MODERN KLASSIEK
PLUS INSTRUMENTS
JOSEF K

Alleen om de flexidisc al de moeite waard. Oude nummers van Vinyl zijn nog te bestellen door storting van *f* 4,50 per exemplaar (inclusief verzendkosten) op postgiro 4306590. Vermelden welk nummer en hoeveel exemplaren worden gewenst.

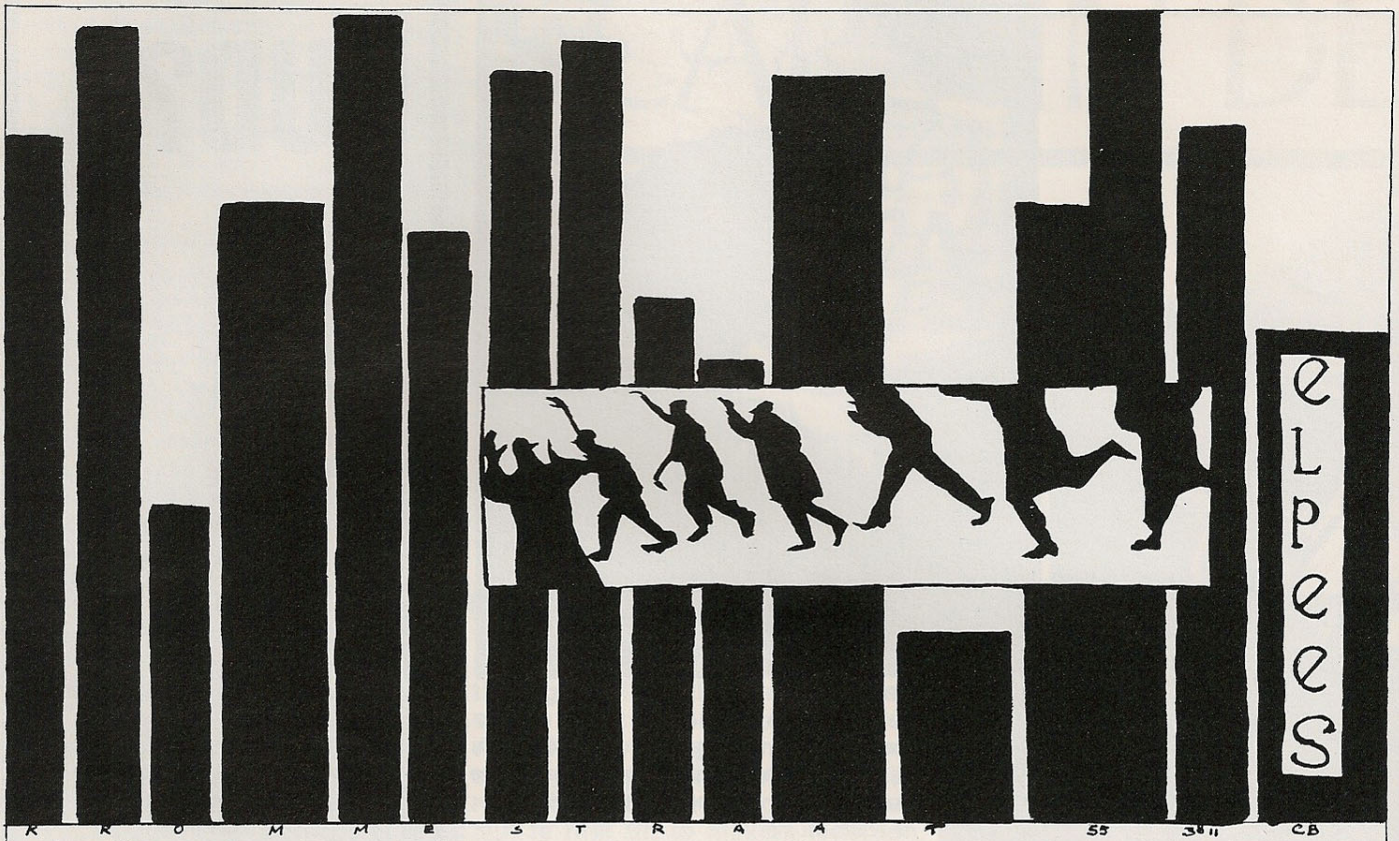

Joker-Amersfoort. tel: 033 11390.

AKHNATON

iedere donderdag vrijdag en zaterdagavond

New Wave SKA en Reggae

On 82 dB Soundsystem

nieuwe zijds kolk 25
amsterdam tel. 020-243396

films om 21.30 uur

MUSICLAND
SCHELDESTRAAT
AMSTERDAM

DEMOMODE

de hele kleresori

2e BOOMDWARSSTRAAT

PLATO

APELDOORN . ZWOLLE

HADDOCK RECORDS

VAN OLDENBARNEVELTSTRAAT 152
3012 GX ROTTERDAM HOLLAND
PHONE 010/135656 TELEX 24427

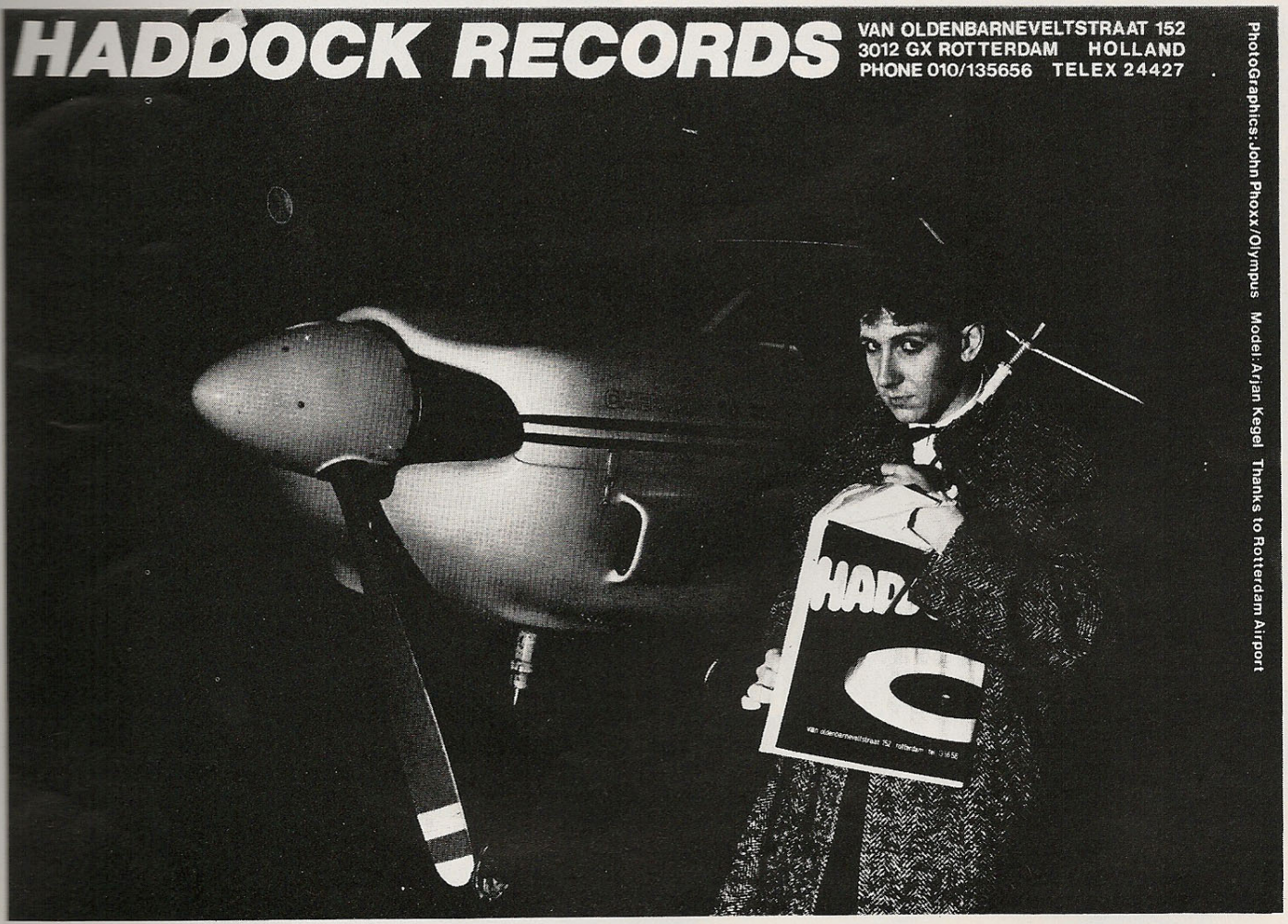

PhotoGraphics: John Phoxx/Olympus Model: Arjan Kegel Thanks to Rotterdam Airport

Via Via

Utrechtsedwarsstraat 10 Tel 020-220849

ZEVEN MINUTEN LOPEN VANAF HET AMSTEL STATION

C/-AMSTEL = 7 MIN. MET DE METRO

Bestellingen richten aan
RAF platen
Rijnstraat 168
1079 HR Amsterdam
Platen komen onder rembours
Bestellingen boven fl.150.- portvrij
(Alleen NL)

RAF PLATEN

RIJNSTRAAT 166-168 AMSTERDAM/TEL 020-445706

KOM MET DE TRAM, LIJN 25 !!!

TE VINDEN IN NIEUW-ZUID NABIJ DE UTRECHTSE BRUG

pop
new-wave
reggae
high-quality records
synthesizer
oldies
jazz/rock
blues
c&w
soul/disco
salsa
IMPORT

SHOCK

tekst: Dick Koopman/Frank de Jong foto's: Arjen Schrama

TWEE JAAR GELEDEN DOOK ER IN ENGELAND EEN NIEUWE VORM VAN ENTERTAINMENT OP; **BLITZ.** IN HET BEGIN WERDEN ER FEESTEN GEGEVEN IN LOODSEN EN PAKHUIZEN. DEZE PARTIES VIELEN OP DOOR DE BUITENNISSIGE, EXTREME KLEDING VAN DE AANWEZIGEN. IEDEREEN PROBEERT VIA ZIJN KLEDING, EEN COMBINATIE TUSSEN MIDDELEEUWEN EN JAREN DERTIG, IETS EIGENS UIT TE DRUKKEN. DE GEZICHTEN ZIJN DAARENTEGEN ERG ONWEZELIJK GESCHMINKT. DE MUZIEK DIE GEDRAAID WORDT IS ELEKTRONISCH EN EEN GROEP ZOALS KRAFTWERK WORDT NA JAREN WEER HERGEWAARDEERD.
ZOALS BEKEND MAG DE NU AL SINDS 1974 BESTAANDE GROEP **ULTRAVOX** ZICH OOK VERHEUGEN IN EEN BEHOORLIJKE POPULARITEIT.
'ECHTE' GROEPEN UIT DEZE NIEUWE

STROMING ZIJN O.A.: **CLASSIX NOUVEAUX, SPANDAU BALLET, DEPECHE MODE, VISAGE LANDSCAPE EN SHOCK.**
DE GEHELE BEWEGING WORDT OOK WEL DE **FUTURISTEN** GENOEMD. (DIT VOORNAMELIJK VANWEGE DE ELEKTRONISCHE MUZIEK).
ONLANGS WAS IN NEDERLAND TE ZIEN DE ENGELSE THEATERGROEP **'SHOCK'.** MET HEN SPRAKEN WIJ OVER DE **BLITZ** EN WAT HET HEDEN TEN DAGEN VOORSTELT, DIT OMDAT ZIJ OP VELE BLITZFEESTEN OPTREDEN.
DE **BLITZ** KAN JE ZIEN ALS HET EXPOSEREN VAN JE ZELF; EEN EXTREME VORM VAN HET INDIVIDUALISME.
NA DE FEESTEN KWAM HET **BLITZ** GEBEUREN IN DE HANDEN VAN DE COMMERCIE, ER WERDEN EEN AANTAL CLUBS GEOPEND. DE BEKENDSTE HIERVAN IS DE CLUB VAN **STEVE STRANGE,** DEZE ZAT HIER ALS PORTIER, EN JE KON ALLEEN BINNENKOMEN ALS JE IETS BETEKENDE IN DE MAATSCHAPPIJ OF ER WEIRD UITZAG. OP HET MOMENT IS ER NOG MAAR EEN ECHTE BLITZCLUB GENAAMD:**'BLITZ'.** ALLE ANDERE CLUBS, DIE ZICH HIERMEE BEZIGHOUDEN ZIJN SLECHTS EEN AVOND PER WEEK **'BLITZ'.** HET FEIT DAT CLUBS ZICH BEZIG HOUDEN MET **BLITZ** TOONT AAN DAT DIT NOG WEL DEGELIJK LEEFT AL IS HET DAN WEL IN EEN COMMERCIEEL JASJE. DE HELE SCENE SPEELT ZICH AF IN EEN SFEER VAN JALOERSHEID EN AFGUNST EN IEDER PROBEERT HET ERGST OP TE VALLEN. OVER HET ALGEMEEN ECHTER KIJKT MEN ELKAARS GEWADEN AF EN ZIEN ER ZODOENDE HETZELFDE UIT. SLECHTS ENKELEN BLIJVEN IN HET DAGELIJKS LEVEN OOK **BLITZ,** HET MERENDEEL LOOPT IN ZIJN VRIJE TIJD IN GEWONE KLEDIJ, SOMS ZELFS IN JEANS DE TRENDSETTERS WORDEN ZELFS NIET GEWAARDEERD DOOR DE GELEGENHEIDS BLITZERS, DIT KAN LEIDEN TOT ONAANGENAME SITUATIE OP STRAAT.
DE **NIEUWE ROMANTICI,** ZOALS ZE OOK GENOEMD WORDEN, ZEGGEN EEN GROTE INSPIRATIEBRON TE HEBBEN IN **DAVID BOWIE** (ALLEEN BETREFFENDE DE KLEDING). TOCH STRAALT DE **BLITZ** EEN LEEGHEID UIT; EEN OPGEBLAZEN **SUB-CULTUUR.** HET HELE GEBEUREN HEEFT WEINIG VERNIEUWENDS IN ZICH. DE MUZIEK IS IN SOMMIGE GEVALLEN ZELFS ZEER OUDERWETS, BIJVOORBEELD DE SINATRA-FREAKS, **SPANDAU BALLET.** NOG ALTIJD ERG POPULAIR IS **KRAFTWERK,** DEZE ZIJN HET ZICH WAARSCHIJNLIJK ERG BEWUST DAAR ZE NA JAREN VAN AFWEZIGHEID PLOTSELING WEER EEN ENGELSE TOER VOORBEREIDEN.
DE GROEP **'SCHOCK'** HEEFT EEN DANSACT OP AL BESTAANDE MUZIEK **(FAD GADGET, SIMPLE MINDS, TALKING HEADS, KATE BUSH)** ENKELE NUMMERS VAN HUN ZELF ZIJN EEN VERMENGING VAN DISCO EN ELEKTRONISCHE MUZIEK. DE SHOW VAN **'SHOCK'** IS ERG SEXISTISCH, WAT ZE OOK OPGEVEN ALS GROOTSTE HOBBY NAAST DE GROEP.
ACHTEREENVOLGENS VERSCHIJNEN OP HET PODIUM ROBOTS, VERPLEEGSTERS, OERWOUDBEWONERS, PIRATEN, ETC. . . ZE NOEMDEN ZICHZELF GEEN BLITZGROEP. MAAR ZOALS **ROBERT PERENO,** HET SPRAAKZAAMSTE BANDLID, ZEI: 'HET IS ALTIJD 'COOL' OM TE ZEGGEN DAT JE ERGENS NIET BIJHOORT ALS JE ER MIDDEN IN-ZIT. VOOR MIJ IS ER MAAR ÉÉN JEUGDBEWEGING; GAAN NAAR WAAR HET SPANNEND IS'.
BEHALVE DAT ZIJ OP ELK BLITZFEEST OPTREDEN HEBBEN ZIJ OOK EEN PUBLIEK VAN DISCO'S, PUNKS, ETC. HIJ ZEI OOK DAT DE **BLITZ** ERG OPWINDEND WAS TOTDAT DE PERS ER OVER GING SCHRIJVEN. DIT LAATSTE GELDT NATUURLIJK VOOR ELKE OPKOMENDE BEWEGING (DENK AAN PUNK EN ULTRA'S). OP DE VRAAG OF DE **BLITZ** JETSET IS KREGEN WE EEN ONTKENNEND ANTWOORD, HET ZOUDEN ALLEMAAL WERKENDE-OF NIET-WERKENDE JONGEREN ZIJN. MAAR HUN KLEREN DAN? DIE MAKEN ZE ZELF.
ANDEREN BERICHTEN ECHTER: 'HET MERENDEEL VAN DE BLITZKLEDING KOMT UIT ZAKEN VOOR TWEEDEHANDSTONEELKLEDING OF UIT SPECIALE BOUTIQUES, DIE PEPERDUUR ZIJN. DE KLEDING VERSCHAFT ELKE MUZIEKCULTUUR EEN EIGEN IDENTITEIT (ZOALS BIJV. SKA, PUNK, HEAVY METAL).
DE VOLGENDE UITSPRAKEN ZIJN OPGETEKEND UIT DE MOND VAN **'SHOCK'.** **BLITZ** WAS EEN DUIDELIJKE REACTIE OP DE PUNK, PUNK WAS DESTRUKTIEF EN PESSIMISTISCH, DE FUTURISTENSTROMING DAARENTEGEN IS OPTIMISTISCH EN OPBOUWEND. WIJ ZIEN **BLITZ** ALS EEN VORM VAN ENTERTAINMENT VOOR DE **TOEKOMST.** DE REDEN VOOR HET ONTSTAAN VAN DE CLUB **'BLITZ'** WAS DAT ER EEN PLAATS BESTOND WAAR JE JEZELF KON ZIJN ZONDER TE WORDEN UITGELACHEN. DE REDEN DAT WIJ NIET OPTREDEN MET EEN LIVE-BAND IS PRIMAIR OMDAT HET TE DUUR IS EN SECUNDAIR OMDAT WE VAN DE MUZIEK HOUDEN WAAROP WE NU DANSEN.
AFGAANDE OP DE BLITZRAGE ZOU JE KUNNEN STELLEN DAT DE CRISIS OP ZIJN **HOOGTEPUNT** BEGINT TE RAKEN. SLECHTS IN TIJDEN VAN ERNSTIGE INZINKING ZIJN ZULKE **UITWASSEN** TE BEWONDEREN, DENK AAN BERLIJN EN DE LAATSTE DAGEN VAN HET ROMEINSE RIJK.

Com Sat Angels

Op Zoek Naar Een Taal

tekst: Stephen Emmer/Mathilde Eleveld foto's: Roy Tee

TIJDSTIP: 9 september, 1979
LOCATIE: de Bajes, Amstelveen.

Als onderdeel van de Plurex Promo Tour staan de Comsat Angels geprogrammeerd om na Minny Pops en Ze Popes de avond af te sluiten.
In aanwezigheid van ongeveer twintig mensen wordt verbeten en vastberaden het repertoire doorgenomen. Nummers als Total War en Independance Day vallen daarbij op. De séance krijgt een wat intiem karakter als de weinigen die aanwezig zijn er van doordrongen raken dat dit iets bijzonders is. De twijfelaars klappen na de laatste klanken ook mee.

TIJDSTIP: 22 april 1981
LOCATIE: Paradiso, Amsterdam.

Als onderdeel van een Europese tournee doen de Comsats nogmaals Nederland aan. In het voorprogramma staan de hoofdstedelijkse Bugs, een soort kruising tussen Blondie en Phoney and the Hardcore (!). Het uit ongeveer zeshonderd man bestaande publiek schuifelt echter pas opgewonden naar voren als de lichten gedoofd worden en het intro, dat het optreden van de Comsat Angels inluidt, weerklinkt.
Er wordt geopend met nieuw materiaal wat op de nog te verschijnen elpee zal staan. Daarna volgen 'oudjes' als Real Story, Missing in Action, Total War en Independance Day. Na aankondiging van deze nummers door zanger Steve klinkt er een herkenningsapplaus vanuit de zaal. De nummers zijn te vinden op het debuutalbum Waiting For a Miracle, in Nederland redelijk verkocht. Sommigen zijn gerevitaliseerd door nieuwe arrangementen, andere zijn, compositorisch onveranderd, even krachtig als voorheen. Zij zijn door een veranderde geluidsafstelling afwijkend en daarmee vernieuwd.

Kevin, de bassist: Van de elf nummers, die we spelen tijdens optredens zijn er slechts vijf van Waiting For A Miracle en vijf oude nummers. De toegift is zelfs nog van onze eerste E.P.
Andy, toetsen: Als we een nummer niet meer goed vinden, spelen we het meestal niet meer. Ook hebben we weleens nummers opgenomen en ze na die opnames zelf nooit meer gespeeld. Toen dat zich eenmaal voordeed, vonden we dat die nummers ook niet meer uitgebracht hoefden te worden en vielen zodoende af op een heel natuurlijke manier.
Een voorbeeld van hoe het ook kan, is A Certain Ratio. Zij brengen een nieuwe L.P. uit en besluiten om direct na het uitbrengen geen enkel nummer van die L.P. meer live te presenteren.
Steve: Wij spelen die oudere nummers nog wel, omdat we ze goed vinden en als A Certain Ratio het prefereert om het anders te doen, mij best.
Mik: We voelen ons verantwoordelijk tegenover het publiek, we willen dingen spelen die zij kennen. Ik bedoel, ik haat het om groepen te zien die alleen maar onbekende nummers spelen.
Andy: Het is een combinatie van wat Steve en Mik zeggen. Wat we bijvoorbeeld nooit meer spelen is Map Of The World.
Steve: In A Certain Ratio's geval geloof ik dat de nieuwe nummers zich niet wezenlijk onderscheiden van de oude nummers, dus maakt het niet zo uit. Het is makkelijker voor ze, juist omdat alles hetzelfde klinkt. Ze waren laatst in onze woonplaats Sheffield en het hele publiek keurde af waar de groep mee bezig was, voornamelijk omdat niets te onderscheiden viel. Zelf rearrangeren we vrij vaak oudere nummers.
Andy: Ik denk dat sommige nummers zelfs beter gespeeld worden dan op W.F.A.M.
Steve: Total War is daar een voorbeeld van.
Mik: Je verliest trouwens het inzicht over de oorspronkelijke intentie van een nummer na een bepaalde periode. Het wordt dan vervangen door een ander gevoel.
Iedereen stemt hiermee in.
Andy: De nummers veranderen evenredig aan onze eigen persoonlijke veranderingen.
Steve: Elke plaat is een overgangsproduct, daar word je je bewust van op het moment dat je er mee bezig bent.
Andy: We blijken al doende niet vast te blijven zitten, we veranderen nog steeds. Het is heel vreemd eigenlijk, want de band lijkt te veranderen zonder dat wij daarover nadenken en/of ons mee bezighouden. Een voorbeeld is het 'jammen' wat we weleens doen: de aard en de soort manier van improviseren is steeds aan verandering onderhevig.
Mik: Met elke manier van spelen kun je maar een bepaald iets bereiken. Om andere dingen te bereiken moet je je manier van spelen veranderen. Zoals op W.F.A.M. gebeurt er mijns inziens niet veel, het is erg minimaal, maar nu wil ik andere dingen proberen en daarvoor moet de gezamenlijke manier van spelen veranderen.
Kevin: Het zijn een groot aantal kleine factoren, niet één alles overheersende. Er gebeuren zoveel dingen zo vaak en zo snel. Je kunt er eigenlijk niet over praten, taal is een te langzaam medium.
Steve: Dat ik ook precies waarmee ik me tegenwoordig bezig hou: het zoeken naar een nieuwe communicatievorm, een taal zonder woorden. Als je zorgvuldig naar woorden luistert, dan zie je dat ze vaak in betekenis absoluut niet gerelateerd zijn aan wat ermee bedoeld wordt. Het is moeilijk uit te leggen . . . In zekere zin is dat voor mij ook het belangrijkst: een manier te vinden om er over te kunnen praten.
De naam Comsat Angels is eigenlijk dus ontstaan als een wens naar wat later tot een soort zoeken is geworden, een intuitieve aankondiging van jullie latere interesses.
Steve: Het is net zo gegaan met het hoesontwerp en de titel van de eerste L.P. Ik weet zelf niet waarom ze bij elkaar passen, maar dat doen ze. Ook wat betreft het componeren van teksten ga ik gevoelsmatig te werk en kijk ze, na ze neergeschreven te hebben, weer in om te zien wat waarmee bedoeld wordt, en als dat klopt is de tekst goed. Het verwoorden van bedoelingen opzichzelf is daarentegen een rationele aangelegenheid. Om dat zo goed mogelijk te kunnen ben ik er in geïnteresseerd om te zien hoe anderen dat verstandelijke probleem weten op te lossen. Dat onderdeel van tekstcreatie zie ik

als een baan en daarvoor moet je je oriënteren op de verrichtingen en prestaties van collega's om zo zeker mogelijk te kunnen weten of jij het zelf zo accuraat mogelijk hebt gedaan of doet en dat vereist een bewuste mentale inspanning. Ondanks dit alles heb ik, zoals reeds eerder gezegd, mijn ernstige twijfels over de doeltreffendheid van verbale taal in tegenstelling tot die van muzikale taal. Die is gevoelsmatig en hoeft niemand derhalve te leren.

TIJDSTIP: 24 april 1981.
LOCATIE: de Effenaar, Eindhoven.

Voor vijfhonderd mensen speelt de band het repertoire in een meer uitgebalanceerde volgorde, die de intensiteit ten goede komt. De factoren die dit optreden gunstig beïnvloeden zijn het enthousiaste publiek en de goede geluidsafstelling. Het zware basgeluid, dat de nieuwe nummers kenmerkt, is volop aanwezig, maar zit de hogere frequenties niet in de weg. Van de in augustus te verschijnen L.P. worden de nummers Eye Dance, Dark Parade, Be Brave, Goat Of The West en Diagram (in de toegift) gespeeld. Het overtuigende en meeslepende optreden wordt door het publiek beloond met de vraag om drie toegiften. Als de band het podium beklimt voor de derde toegift, zegt Steve dat hun repertoire op is. Do you remember when I played something like this? (speelt een loopje). Did you like that? De zaal stemt in en At Sea (van de 12-inch) wordt voor de tweede keer ten gehore gebracht.

Welke elementen maken een optreden succesvol en welke effecten beogen jullie met de afstelling van het geluid?

Mik: Het succes van een optreden wordt bepaald door de kwaliteit van ons spel, maar ook door de houding van het publiek. Eindhoven was door het enthousiasme van het publiek een fantastisch optreden.

Kevin: Ik weet dat het lullig klinkt, maar wat mij betreft gaat het om het delen van de muziek met het publiek. Ik wil graag dat ze de nummers op eenzelfde manier waarderen als ik dat doe. Natuurlijk maakt het ook veel uit of de mensen de nummers al kennen of niet.

Steve: Tijdens de optredens ligt het basvolume hoger dan op W.F.A.M. Zo had de L.P. eigenlijk moeten klinken, er staat bij lange na niet genoeg bas op. De bas is namelijk de fundering van ons geluid, het overige is daarop gebaseerd.

Kevin: Live, waar je zelf voor het eerst met de nummers wordt geconfronteerd (bv. tijdens het repeteren) is het basgeluid altijd hard, evenals de drums. Dat is erg 'powerful', maar als je de studio ingaat maken de daar aanwezige technici het geluid altijd in de eerste plaats mooi en vaak wordt daardoor de oorspronkelijke kracht er uitgefilterd. Het is pas van de laatste jaren dat je een goede, cleane bas kunt horen op de luidsprekers.

Steve, een strijd tussen het gitaarspelen en het zingen is iets waar je al langer mee worstelt. . . .

Steve: Ja, het is niet makkelijk ze op een bevredigende manier te combineren. Ik ben wel beter geworden in het doen van twee dingen op hetzelfde moment, maar het probleem is niet alleen van practische aard. Ten tijde van bijv. Total War verveelden gitaren me ontzettend. Ik haatte de manier waarop mensen ze bespeelden. Nu zie ik weer nieuwe mogelijkheden om te spelen wat ik leuk vind. De vorige bezetting van de Minny Pops was een grote inspiratie voor mij. Maar misschien was het daarvoor ook wel dat ik liever wilde zingen. Ik vind zingen nog steeds leuk, maar ben nu verveeld door de beperkingen van mijn eigen stem. Ik wil eigenlijk al heel lang een andere zanger in de band, zodat ik me kan beperken tot gitaarspelen, maar de anderen willen er niets van weten.

Citaat uit een ander interview: Wat anderen arrangeren noemen, noemen wij componeren.

Steve: Het is de manier van spelen die een song goed of slecht maakt, vind ik. Als je een basisidee hebt is het het muciseren en de toevoegingen die er iets van maken. Ik vind het oneerlijk om de persoon die kwam met het basis idee alle credits te geven. Dus terwijl andere bands het werken aan een basisidee arrangeren zouden noemen, noemen wij het componeren; iedereen draagt bij aan de song en daar kan heel veel door veranderen.

Kevin: In het bijzonder in de nogal lege nummers, zoals Total War. Dat nummer kan op zoveel manieren gespeeld worden en daardoor volkomen anders klinken dan de LP-versie.

Jullie worden meestal beticht van doemdenkerij. . . . .

Steve: Bij doemdenkerij gaat triestheid vaak hand in hand met fatalisme. Dat is bij ons niet het geval. Een fout die journalisten vaak maken is dat ze uit de teksten het concept van de band denken te kunnen achterhalen. Ten eerste hebben we geen concept. Ten tweede zijn de teksten vaak verdrietiger dan de muziek. Ik vind dat triestheid, blijheid en hoop in perfecte balans zijn. Blijheid bestaat trouwens niet echt zonder verdriet. . . . Er is een Engels spreekwoord dat zegt: gedeelde smart is halve smart.

In het intensief bezig zijn met het ontwerpen van een eigen speelstijl schuilen zowel voordelen als nadelen. Grootste nadeel is de kans om verstrikt te raken in een doodlopende stijlfiguur . . . . .

Steve: We zijn ons bewust van dat gevaar, hoewel ik zelf niet denk dat we ooit een nummer gemaakt hebben in dezelfde stijl als een ander, voorafgaand nummer. Er zijn echter overeenkomsten die je simpelweg niet kunt vermijden.

Kevin: In ieder geval niet bewust.

Mik: Het gebeurt niet altijd zo beredeneerd, zo intellectueel.

Andy: We behandelen en benaderen elke nummer apart.

Steve: We zijn erg kritisch tegenover onszelf.

TIJDSTIP: 26 april 1981.
LOKATIE: de Gigant, Apeldoorn.

Na matig applaus, tussen de nummers gedurende de hele set, wordt er plotseling om het hardst geroepen om nog een toegift. De bandleden weten dat het niet voor hen bedoeld is, de bezoekers willen slechts langer vermaakt worden om het even door wie.

De Comsat Angels zijn teleurgesteld.

Kevin: Het kwam niet over, de mensen deelden de muziek niet met ons. Dan kan ik niet meer een tweede toegift spelen.

Steve: Eindhoven was uitstekend, dit niet. Het is goed dat het gebeurd is, want dan pas krijg je inzicht in hoe je het moet doen.

ZONDER WOORDEN

Synthesizers, ijle klanken, muziek vanuit sfeer, muziek die eigenlijk weinig met 'modern' te maken heeft, bij concerten sommige toehoorders vol afgrijzen naar de bar doet rennen ('het lijkt wel échte muziek!'), anderen boeit en blijft boeien, de volle veertig minuten: de Amsterdamse formatie The Divorce. Drie jaar geleden gestart en sindsdien talloze gedaantewisselingen ondergaan. Vanaf het begin en nog steeds betrokken bij The Divorce zijn de uit Engeland afkomstige Mark Glynne en ex-Rietvelder Bart Zwier.

Verleden

The Divorce begon als een democratische band, vijf mensen die sámen de ideeën aandragen en het gezicht van de groep bepalen. Geen van allen had ooit tevoren in een band gespeeld en het idee van een echt democratische band bleek al snel niet echt te verwezenlijken. De groep valt uit mekaar, Mark en Bart blijven over, zetten door. **(Het was een tijdlang fantastisch om uitsluitend met zijn tweetjes te werken.)**

Het duo-project resulteert medio 1980 in een langspeelplaat, 'Home Comfort', een plaat met zeven, zware, donkere geluidsbeelden, uitgevoerd door Mark, Bart en een stel bevriende musici, uitgebracht op eigen label, Divorced Records. De muziek is ontoegankelijk, moeilijk in een hokje te stoppen, en balanceert op het dunnen lijntje dat intelligent geconstrueerde muziek met diepgang scheidt van bombastische kitch.

Het verlangen om de muziek van de plaat óók live te brengen, plaatst Bart en Mark voor de noodzaak weer een band samen te stellen. Niet zo democratisch deze keer. Bart en Mark dragen de band, de anderen begeleiden.

De nieuwe Divorce doet een toertje door Nederland als voorprogramma van de Engelse formatie This Heat en neemt een single op ('Friends and Celebrities/Family') die ze weer op hun eigen label uitbrengen. En daar houdt 't voorlopig alweer op.

Mark: **We kregen er al snel genoeg van in een situatie te verkeren waarin eigenlijk Bart en ik de enigen waren die alle energie in de band moesten stoppen. Misschien een beetje overdreven, maar dat gevoel hadden we wel. De anderen hadden er gewoon niet zoveel trek in om zelf ideeën aan te dragen.**

Kunst

In 1981 brengt weer een nieuwe Divorce, aflevering vier zou je kunnen zeggen. Tim Benjamin en Ronald Heiloo, afkomstig uit The Young Lions, doen Mark en Bart het voorstel om sámen iets te gaan doen. Weliswaar onder de naam The Divorce, maar wel met materiaal van alle betrokkenen. Drummer Peter Peetoo completeert de groep, die met als belangrijkste doel een serie optredens in de maanden mei en juni aan de slag gaat.

Bart: **We hadden echt genoeg van platen maken en al dat geklooi in de studio en zin om veel te spelen, op te treden. Vooral na die serie concerten met This Heat, waarmee we bijvoorbeeld ook in zaaltjes in Katwijk aan Zee terechtkwamen en voor 't eerst uit die kunstscene kwamen. Tot toen zaten we steeds in zo'n Stedelijk Museum/Fodor-scene. En dan is 't zo te gek als je in Katwijk aan Zee komt en na afloop van 't optreden komt d'r zo'n 16-jarig meisje naar je toe en zegt: 'Goh joh, hardstikke leuk!', weetjewel. Dat is . . . paf . . . heel iets anders dan die heel erg introverte, koele, beschouwelijke mensen die naar kunst kijken. Een totaal andere wereld gewoon. Heel opluchtend.**

Heb je ooit 't idee gehad dat je kunst aan 't maken was?

Mark: **Ja, ik in elk geval wel.**

Bart: **Ik niet echt. Toen ik van de Rietveld afging was kunst voor mij ook afgesloten. Muziek lag voor mij dichter bij m'n oude folkliedjes dan bij kunst.**

Oerbeelden

Bij optredens maakt Divorce gebruik van een diashow. Een serie dia's van tekeningen van een vriend van Mark uit Engeland. Oerachtige beelden die bijna het karakter van grottekeningen hebben. Voor de komende optredens bestaat het plan om als contrast deze dia's af te wisselen met beelden uit deze tijd, t.v.-beelden: raketten, vliegtuigen, marine-schepen . . . . Waarom die dia's?

Bart: **In eerste instantie omdat we heel erg verlegen jongens waren toen we voor 't eerst op 'n podium stonden.**

Peter: **Dat is nu dus afgelopen!**

Ronald: **Ik vind 't wel leuk omdat ik 't wel kunstzinnig vind staan!**

Bart: **'t Is echt ontstaan als een soort afleiding van onze houding op het podium en natuurlijk ook omdat Mark en ik uit die 'beeldende wereld' komen en dit een mooie kans was om iets met beelden te doen. Toch is het langzamerhand gegroeid tot een wezenlijk onderdeel van wat we doen. 'n Visuele presentatie van 't soort muziek dat we maken.**

Tim: **Ze nemen ook een soort anonimiteit aan, die dia's. 't Is bijna iets monumentaals. Ze trekken de muziek niet weg, ze staan er gewoon naast.**

Democratie

Na jarenlang bijna uitsluitend met z'n tweetjes voor de gang van zaken verantwoordelijk te zijn geweest moet het voor Mark en Bart een hele stap zijn om geconfronteerd te worden met bandleden die wél met een duidelijke inbreng komen. Een nieuwe democratie?

Peter: **Ik geloof niet in democratie. Een basisidee kan je op duizenden manieren uitwerken en daar zitten misschien honderd goeie dingen bij. D'r is niet één beste manier, volgens mij. 't Idee is meestal voor degene die 't heeft wel duidelijk, maar dan wordt 't heel vaag overgebracht. Of 't idee is zelfs voor hemzelf niet zo duidelijk. Je komt uiteindelijk steeds wel ergens, maar ik denk dat als degene die 't nummer schrijft al voor zichzelf een beslissing neemt . . . Ik geloof namelijk niet dat het resultaat beter is als je langer wacht met je keuze, snap je? Die kan je net zo goed meteen maken.**

Ronald: **Maar je moet je realiseren dat je met vijf mensen te maken hebt.**

Mark: **Ik denk dat er steeds een moment komt dat vijf mensen het erover eens zijn dat iets goed is, en het dan op die manier doen.**

Peter: **Maar ik heb het nu over de praktijk. Ik bedoel . . . dat je met vijf mensen speelt houdt niet in dat je vager moet zijn. Dat heeft**

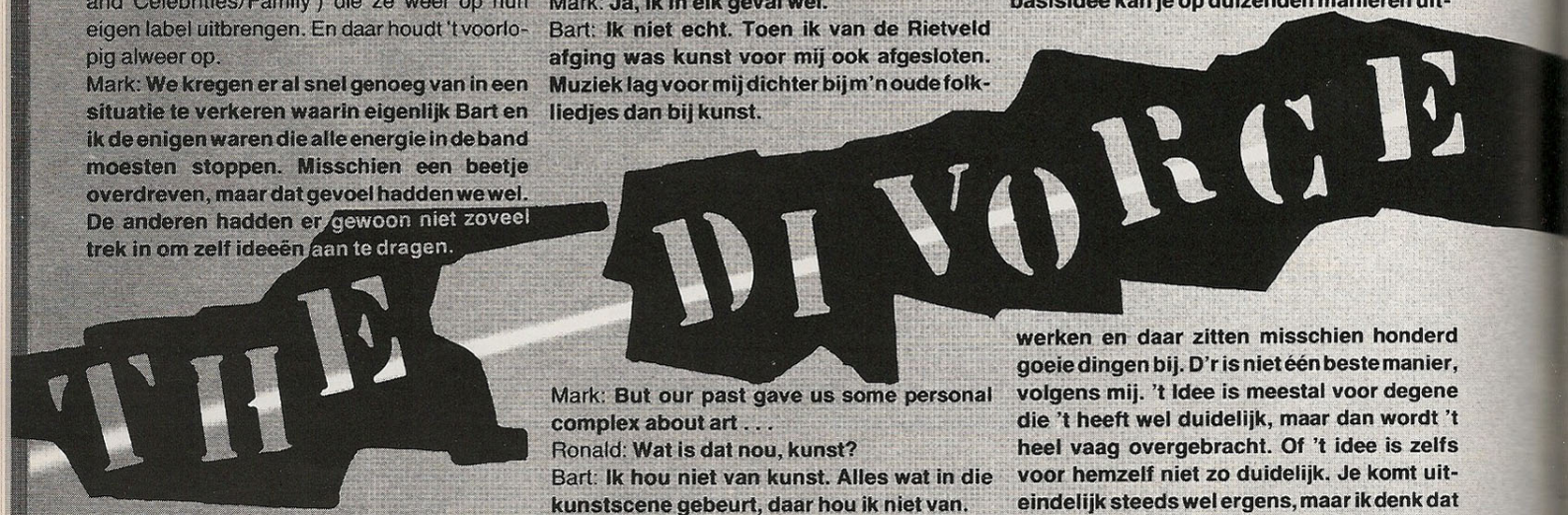

Lekker

Bart: **Weten jullie wat een Manhattan-cocktail is?**

Peter: **Een hele hoge . . .**

Bart: **Maar wat zit erin?**

Ronald: **Appartementen . . .**

Waarom vind je het zo leuk om in 't Amstelhotel te zitten, Bart?

Ronald: **Ja, dat snap ik eigenlijk ook niet!!**

Bart: **Omdat ik van lekker . . . lekker hou. Ik hou van lekker. Dit vind ik lekker.**

Mark: **I like the water so much.**

Mark: **But our past gave us some personal complex about art . . .**

Ronald: **Wat is dat nou, kunst?**

Bart: **Ik hou niet van kunst. Alles wat in die kunstscene gebeurt, daar hou ik niet van.**

Tim: **Maar die kunstscene heeft toch niks met kunst te maken!**

Bart: **Die kunstscene heeft alles met kunst te maken.**

Tim: **Ik ben een fantastische kunstenaar en ik zit in geen enkele scene.**

Mark: **'t Gaat er meer om dat ik de dingen die ik doe belangrijk vind, ik ben bezig op een heel serieuze manier.**

Ronald: **Precies, 't doet er niet toe hoe je 't noemt. 't Gaat om de manier waarop je dingen benadert.**

Mark: **Some of my best friends are artists . . .**

de sfeer het drama iets

FRIENDS AND CELEBRITIES

Beep beep

You'd miss your home comforts
Home comforts - Your home comforts - your homely comforts
Rest and smile - You stand and smile
Inside your sighs - Inside I hear you sigh

You'll read about the motives for most peoples murders
It's personal - normal - upward swing
It's criminal - normal - upward swing
Abnormal - abnormal I said - Abnormal

When your friends turn into celebrities
Your allies have all become your enemies
Your actions are dogged by every uncertainty
Your emotions are just a rather fond memory
. . . I think we've got a little misunderstanding here

You've got charts that tell at a glance
How long you've got to wait
Inside your sighs - Inside kick high
When the books you read begin to rush you
With the most far fetched tales of being apprehended
Of being led up the stairs - Don't do this - Don't do that
There's a man in front who has a bag full of colourful thoughts
Thoughts you'd carelessly written down because there was so/
/much to remember
Carelessly left on the dining room table
Memories. . . I couldn't care less
. . . from school - very young indeed
Didn't think I'd be found out
Innocent named - Another case of amnesia
Your friends
Your friends turn into celebrities
Your allies have all become your enemies
Your actions are dogged by every uncertainty
Your emotions are just a rather fond memory
Stop saying those words
Heartless senseless city
Words bandied around with no/
/obligation
Innocent named in theft riddle - Stop
After the first time it becomes easy - you don't lose so many
sleepless nights over it
Your hands don't seize up - your muscles react - muscles
You begin to associate with similar sorts of people
You think why should they have more than I do?
They don't derserve more than I do - They sure make a profit don't
they?
Aren't they insured - Why -
How are you going to talk your way out of this one
It was decorated with orange plastic and aluminium and I thought
I'll get thru that

Give me back my thoughts
Picked out like a moth who mistakes the flame of a candle
for a possible sexual adventure
A thought - early memories - thought
Every stage must be gone thru
Adventure
Give me back my bag of colours
Won't make the same mistake again
Head of General Motors
Give me back my bag
Friends
Love your friends
Be good to your friends
You need your friends You need your friends
They need you
Chase your friends
Careful
Whip your friends
Rip your friends
Shoot your friends

Man the life boats
Man the life boats

d'r niks mee te maken.
Ronald: **Ik denk dat 't nu gewoon over 't praktische punt gaat dat mensen niet geleerd hebben om duidelijk te zijn over wat ze willen.**
Peter: **Niet geleerd hebben . . . ik kreeg de indruk van Divorce dat ze dat ook niet wilden leren. Dat jullie helemaal overtuigd waren van de democratische gedachte.**
Tim: **Op een gegeven ogenblik is iedereen tevreden met wat-ie doet en dan zit je goed.**
Ronald: **'t Wordt natuurlijk weer ingewikkelder als je van iedereen verwacht dat-ie ook tevreden is met de partij die iemand anders speelt.**
Tim: **Maar dat is de reden dat je met z'n vijven in een band zit, je gaat ervan uit dat je mekaar moet accepteren. Dat ik jouw idee voor 'n nummer van mij zou accepteren als jij dat inderdaad inbrengt als jouw interpretatie daarop.**
Ronald: **Maar je kunt er niet van uitgaan dat je altijd accepteert wat de ander doet, ook al accepteert de ander dat van zichzelf. Dat kan per keer verschillen.**
Mark: **You do have to accept some sort of vagueness. But hopefully what we're busy building up is an atmosphere where the potential exists to something for all the different contacts and so on.**

Wagner

Divorce anno '81 heeft duidelijk het karakter van een werkcollectief waarbinnen individuen met verschillende ideeën over en verschillende benaderingen van muziekmaken sámen proberen iets op te bouwen. Verschillende benaderingen die al meteen tot uitdrukking komen in de manier waarop ieder iets als het schrijven van een tekst benadert. Bart schrijft intuïtief, vanuit persoonlijke ervaringen, die hij probeert te plaatsen binnen een breder sociaal/maatschappelijk kader. Ronald benadert tekstschrijven op een vrij abstracte manier.
Ronald: **Als ik een tekst schrijf ben ik vooral bezig met de manier waarop ik dingen formuleer en dat kunnen dingen zijn die me plotseling te binnen schieten en die ik dan combineer.**
Mark: **Ik werk vanuit een regel, een zin die me boeit en door mijn hoofd blijft spoken, en me een bepaald . . . warm . . . gevoel geeft. Als dat gebeurt weet ik dat dat iets belangrijks voor me is. Dingen die ik tegenwoordig doe krijgen bijna de vorm van gebeden.**
Tim: **Goethe of zo . . . ik denk dat de manier waarop ik bezig ben heel erg daarmee te maken heeft. Je ziet bij Goethe steeds dat alles gewoon doorloopt. Dat iemand exact probeert te stellen wat er met hem gebeurt en niet naar iets perfects toewerkt maar alles op 't moment dat-ie 't doet zo goed probeert te doen als-ie kan. En dat je 't dan accepteert als iets dat je gedaan hebt. En dat 't dan inderdaad blijft staan. Ik wil niet dat ik over tien jaar terugkijk op wat ik nou gedaan heb en dan denk 'oh, dat had ik veel beter kunnen doen'.**
Bij het maken van de muziek gaat The Divorce steeds van een tekst uit én een meer of minder omlijnd idee van de tekstschrijver over hoe de muziek, daarbij zou moeten klinken. Een accoordenschema op de gitaar, een baslijn, een zangpartij. Of helemaal niets, wat Tims manier van werken is: de muziek en structuur worden door middel van groepsimprovisaties bepaald. Zeer uiteenlopende benaderingen, die het gevaar met zich meebrengen van misschien te ver uiteenlopende resultaten.
Tim: **Toch valt dat wel mee. De dingen hebben allemaal ontzettend veel betrekking op mekaar.**
Ronald: **Alle dingen spelen zich binnen dezelfde vier muren af. Alles wat ingevoerd wordt, wordt in een bepaald hok neergezet waarin vijf mensen aan 't werk zijn en 't wordt steeds door dezelfde vijf mensen geïnterpreteerd en daardoor wordt 't naar mekaar toegetrokken.**
Wat is dan het gemeenschappelijke dat uit de nieuwe Divorce gaat klinken?
Peter: **De sfeer . . .**
Bart: **Het drama . . .**
Peter: **Iets zwaars zit erin.**

Bart: **Gevoel voor zware ritmes, 't theatrale, bombastische. Wagner-achtige, monumentale muziek, iets wat eigenlijk als een soort rode draad door al ons werk loopt.**
Ronald: **Bij mijn nummers wordt dat volgens mij toch wel anders!**
Bart: **Nou, nou . . .**

Oernummers

Wat is voor jullie, Bart en Mark, de reden om door alle jaren heen bepaalde songs te blijven doen? Neem bijvoorbeeld Friends and Celebrities. Dat staat op de LP, in een andere uitvoering op de single, en ook nu komt het weer op het repertoire voor.
Bart: **We zijn d'r gek op. Dat zijn hele mooie nummers. 't Is gewoon een liefde, een verknocht zijn aan iets. Een goed nummer dat leeft, dat gaat gewoon door. 't Heeft zoveel leven in zich, dat 't ook kan veranderen en toch mooi blijft.**
Ronald: **Ja maar . . . ik begrijp dat punt ook niet helemaal.**
Bart: **Nee, dat weet ik, daar hebben we het al eens eerder over gehad.**
Ronald: **'t Lijkt mij zo dat je op een gegeven ogenblik gewoon een nieuw nummer gaat schrijven. Je zit nu toch in een ander deel van**

je leven dan drie jaar geleden!
Bart: Dingen die goed zijn, zijn tijdloos, die hebben niets te maken met momenten.
Ronald: Maar op een gegeven ogenblik heb je ze gewoon vastgelegd.
Bart: Ja, op één manier, die op dat moment zinvol was. Maar als je de studio ingaat om een nummer op te nemen en je gaat een half jaar later weer de studio in om een nummer op te nemen, 't zelfde nummer, dan doe je 't gewoon anders. Maar je kan even goed 't zelfde nummer opnemen. En Friends and Celebrities is een bijzonder nummer, ik denk dat dat een soort oernummer is voor ons.

tekst: Harold Schellinckx

Kun je uitleggen waarom?
Bart: **Moeilijk om uit te leggen . . . ik zeg dat meer intuïtief eigenlijk. Mark heeft de tekst geschreven, misschien kan hij het beter uitleggen, maar voor mij is het een soort manifesto . . . hoe je tegenover veel dingen staat in deze wereld. Vrienden . . . niet alleen persoonlijke relaties, maar 't is ook heel erg gericht op sociale en maatschappelijke situaties. De tekst vind ik heel erg wijd, heel erg ruim. Die bestrijkt ontzettend veel en zegt veel over hoe wij voelen in de wereld waarin we zitten.**
Ronald: **Dat geldt dan natuurlijk voor jou. Daarom is het voor jou belangrijk.**
Bart: **Ja, ja.**
Ronald: **Je gebruikte op een gegeven ogenblik een soort wij-vorm. Dat begreep ik even niet.**
Mark: **Ik denk dat een ander belangrijk punt is dat Friends and Celebrities en die andere nummers voor mij en Bart een soort schakel met ons verleden vormen. Toen de allereerste Divorce ophield hebben we écht alles overboord gegooid, en ik denk nou dat dat een grote vergissing was. Je hebt een soort concrete banden met je eigen verleden nodig, denk ik, anders ga je je of een soort ideaalbeeld vormen van hoe fantastisch 't wel niet geklonken heeft, of je houdt enkel uiterst negatieve herinneringen over.**

De Toekomst

Wat er na juni gaat gebeuren hangt af van de

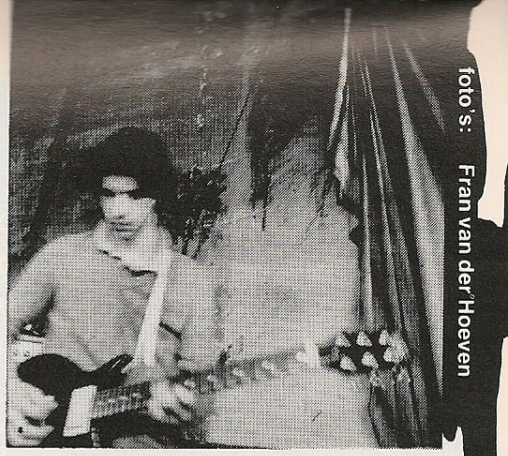

foto's: Fran van der Hoeven

tevredenheid van alle betrokkenen over de resultaten die de huidige samenwerking oplevert. Concrete plaatplannen zijn er niet. Niet meer in eigen beheer in ieder geval (**'Op een gegeven moment leek 't wel alsof ik een soort kantoorbediende was. Al die administratie en rompslomp!'**) In ieder geval wil Divorce wel tijdens de komende toer minstens één goede live-opname maken. Bart kondigt aan dat The Divorce hoe dan ook komend najaar weer op de planken zal staan. Met deze of met nieuwe partners, democratie of geen democratie.

Diskografie:
Bart Zwier & Mark Glynne - Home Comfort *(DIV1)*
The Divorce - Friends and Celebrities/Family *(DIV2)*

Concert: 4 juni - Amsterdam, Melkweg.

BULLIT RECORDSHOP

TORENPASSAGE 19A **BREDA** 076-13 2569
KERKSTRAAT 18 **EINDHOVEN** 040-43 17 56

Z'EV, SHA'UL, UNS, WIJZIJR EN STEFAN WEISSER ZIJN ALLEMAAL PSEUDONIEMEN VOOR ÉÉN EN DEZELFDE KUNSTENAAR, WAARVAN DE LAATSTE NAAM WAARSCHIJNLIJK ZIJN ECHTE IS. AFKOMSTIG UIT CALIFORNIË, GEBOREN IN LOS ANGELES. IN HET VERLEDEN HEEFT HIJ ZICH BEZIG GEHOUDEN MET BLUES, JAZZ, ROCK 'N ROLL, TAPE-MUZIEK EN POËZIE. DE LAATSTE JAREN HEEFT HIJ ECHTER EEN NIEUW SOORT PERFORMANCE ONTWIKKELD, DIE HET MIDDEN HOUDT TUSSEN KINETISCHE SCULPTUUR, MUZIEK EN DANS. EEN UITGEBREID ARSENAAL VATEN EN FLESSEN VAN METAAL EN PLASTIC, VEELAL IN TROSSEN AAN ELKAAR GEBONDEN, WORDEN MET GROTE BEHEERSING RONDGEZWAAID, NEERGEGOOID EN ANDERSZINS GEMANIPULEERD. ALDUS CREËERT HIJ, ZONDER ENIGE GELUIDSVERSTERKING OF ELECTRONICA, MUZIEK MET EEN RIJK, GEVARIEERD GELUID EN GECOMPLICEERDE RITMES.

Z'EV

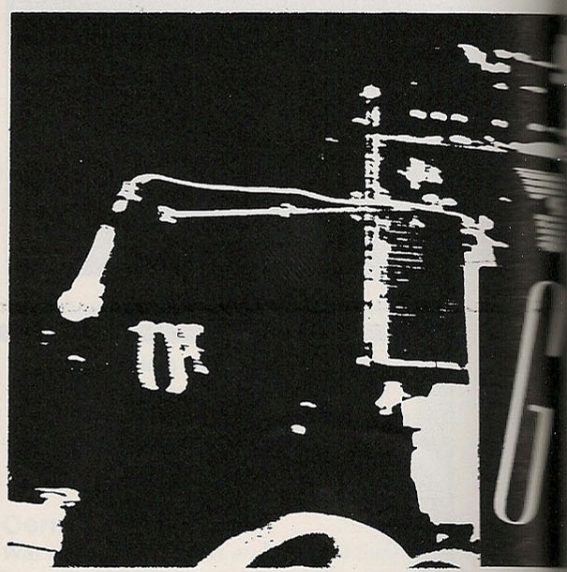

Hoe zie jij het verschil tussen jezelf en de muziekgroepen die momenteel concerten geven?

Er is al niet zo'n groot verschil meer als mensen hun ogen sluiten, als ze niet zien hoe de geluiden worden geproduceerd. Verschillen zijn: ten eerste gebruik ik geen electriciteit, ten tweede staat er slechts één persoon en verder is mijn instrumentarium afwijkend. Deze geluidsobjecten worden normaal gesproken niet als instrumenten gezien. Ze worden geïdentificeerd met dingen die men ergens anders heeft gezien, bijvoorbeeld in een keuken of op een vuilnisbelt. Om de een of andere reden vinden mensen dat anders dan bijvoorbeeld gitaren of drums die je zo in de winkel kunt kopen. Muziek is muziek en hoe het gecreëerd wordt is geen criterium, als het muziek is, is het muziek.

Is ieder geluid muziek?

Wat muziek is, hangt af van de persoon die ernaar luistert.

Wanneer is geluid lawaai en wanneer muziek voor jou?

Waar geluid muziek wordt, is voor mij waarschijnlijk het ritme.

Ik concentreer me op ritme. Voor iemand die geen drummer is hoeft dat niet zo te zijn, die luistert misschien naar een melodie.

Als je een auto start, zit daar ook een zeker ritme in. Noem je dat muziek?

Ja, autogeluiden kunnen ook muziek zijn.

Je vertelde me dat je op de tapes die je maakte ook autogeluiden hebt gebruikt.

Ja, in San Fransisco gebruikte ik dergelijke geluiden zoals langsrijdende auto's, accellererende auto's en bussen als ritmisch element.

De basis voor alles wat je doet is ritme?

Ja, ik heb een vrij goed ontwikkeld ritmegevoel. Belangrijk is dat het allemaal te maken heeft met de persoon die luistert in een bepaalde situatie; hoe hij het interpreteert. Hij beslist wat de melodie, ritme en de harmonie is. Wanneer een groep speelt, bepalen zij dat voor jou: het percussiegedeelte, de hoofdmelodie. Neem echter James Blood Ulmer, waar iedereen andere noten speelt. Als luisteraar kun je alle instrumenten apart volgen.

Wat je op het podium doet als Z'ev, noem je dat een performance?

Nee, het is een set. Ik kom op het podium en geef een show, een act of wat dan ook. Het is ook een performance, alleen heeft een performance bepaalde connecties in culturele zin zoals bijvoorbeeld het feit dat het geen amusement is en ik denk dat ik van minuut tot minuut amusement lever. Er is veel om naar te kijken of te luisteren en dat is amusement. Bij een muziekgroep vind je misschien het gitaargeluid niet om aan te horen, terwijl je er dan wel gedurende de hele show naar moet luisteren. Bij mij hoor je echter steeds weer andere geluiden.

Weet je welke en hoe je de instrumenten gebruikt bij het begin van de voorstelling?

Ik begeef me in een ervaring. Ik weet niet wat ik ga doen voordat ik het doe. De laatste keer dat ik in Europa speelde, wist ik bij de shows van de Human League precies de volgorde van de soorten instrumenten die ik wilde gebruiken. Natuurlijk wist ik niet welk ritme eruit zou komen en welke geluiden zouden worden geproduceerd. In alle plaatsen klinkt het weer anders. Als ik speel luister ik goed naar de geluiden die ik hoor, ik kies er dan een gedeelte uit om weer mee verder te gaan, en die geluiden moeten dan weer kloppen met de geluiden die daarvoor werden gemaakt. Alles gebeurt intuïtief.

Kun je iets vertellen over de tapes waarmee je werkt?

Er was een tijd dat ik geen muziek met instrumenten maakte, in die tijd werkte ik alleen met tapes. Ik deed dat onder een andere naam, niet als Z'ev maar als Stefan Weisser.

Is dat je echte naam?

Ik heb vier of vijf echte namen. Deze namen kreeg ik toen ik werd geboren, later kwamen ze goed van pas. Het is net als bij een apotheek die een eigen naam heeft maar voor de produkten toch weer andere namen gebruikt. Als op alle flesjes hetzelfde zou staan weten de mensen de verschillen niet. Als je hoofdpijn hebt, moet je weten dat je het flesje met het hoofdpijnmiddel pakt. Als de mensen Stefan Weisser willen zien, weten ze dat ik met die tapes kom. Ik denk dat mensen enige notie moeten hebben van wat er gaat gebeuren. Eén naam lijkt me niet zo attraktief.

Hoe maak je die tapes?

Tijdens een performance in San José in een studentenunit gebruikte ik drie taperecorders, ieder met één 'loop', waarop drie stemmen stonden. Het was meer een installatie, het duurde drie uur. Mensen kwamen binnen, luisterden en gingen weer weg om later terug te komen zodat ze hoorden wat er was veranderd. Dit nam ik weer op, zodat ik bandjes met negen stemmen kreeg, die ik weer tijdens een volgende performance gebruikte, wat ik ook weer opnam, enzovoort. In San Francisco is een 7" 45 opgenomen met alleen tape-werk, dat is hier binnenkort ook verkrijgbaar. Voor mij zijn dit niet zomaar stemmen, het is een soort poëzie. Alleen in plaats van een typemachine, gebruik ik taperecorders. Er is iemand in Maastricht die hetzelfde doet, of in ieder geval zoiets. Rod Summers begon daar in 1969 mee en dat is precies hetzelfde jaar dat ik er ook mee begon. Ik wil hem trouwens wel weer eens ontmoeten...

Waarom wil je platen maken?

Wanneer je werk wilt, moet je platen hebben. Een agentschap in Duitsland bijvoorbeeld wilde me in bepaalde steden, waar ik nog niet gespeeld heb, niet boeken, totdat de plaat uit is. Voor mij is het belangrijk live te spelen en als er een plaat nodig is om dit mogelijk te maken dan moet die plaat er komen.

Denk je dat je veel platen zult verkopen? Zoveel mensen zijn er toch niet die experimentele muziek kopen?

Ik denk van wel. Het luisteren naar deze plaat is een fijne ervaring, het is mooie muziek, het is echt goed. Kijk maar eens hoeveel platen

tekst: Rens Sanders foto's: Arjen Schrama

Tangerine Dream heeft verkocht. Ik ken ook veel experimentele jazz-platen die hier erg goed verkopen. Zelf heb ik ook in jazz-clubs gespeeld en in art-places, maar ik voelde uiteindelijk meer voor spelen op plaatsen waar rockgroepen optreden, want zij hebben goede publiciteitsorganen. Dus in plaats van via het maken van platen kreeg ik publiciteit via kranten en tijdschriften.

Je kunt eigenlijk overal wel spelen.

Ja, ook onder de noemer 'modern klassiek', als een percussie-componist, want dat ben ik eigenlijk. De composities in de zin van partituren zijn eigenlijk het samenvoegen van de instrumenten die het muziekstuk vormen. De performance is dan een improvisatie binnen de parameters van het stuk.

Je kunt je voorstellen dat je na tien tot vijftien performances op verschillende plaatsen dan wel weet wat het bereik van een instrument is. Toch kom je soms nog voor verrassingen te staan, soms doet een instrument iets wat het nog nooit tevoren heeft gedaan. Zelfs na twee jaar kan er toch plotseling een nieuw geluid uitkomen. Je kunt je niet voorstellen wat een kick me zoiets geeft.

Heb je wel eens avonden dat het gewoon niet lukt?

Ja, de laatste keer, dat ik in de Effenaar speelde, omdat er een rubberen vloer lag. Op het podium kon ik niets horen en dacht dat niemand iets hoorde. Maar later hoorde ik dat het geluid goed was. Tijdens het optreden voelde ik me echter echt gefrustreerd en nerveus, maar ik wilde niet ophouden en toch een goede show geven.

Als mensen mij voor het eerst zien is dat als een shock, ze weten niet wat ze horen, ze kunnen het niet beoordelen. Ze kijken overal en beschouwen de geluiden als lawaai. De geluiden zijn zeer stereofonisch, ze bewegen in de ruimte.

Praat je nu over de Z'ev dingen of ook over Stefan Weisser?

De Z'ev dingen, Stefan Weisser is in mono.

Wat voor reacties krijg je zoal?

Mensen houden er niet van, vinden het vreemd, weten niet wat ze ermee aan moeten. Maar er zijn er ook die het geweldig vinden. Iemand zei dat het zijn idee van muziek totaal had veranderd. De mooiste reactie kreeg ik van een stel jongens, die in een fabriek werkten. Toen ze weer naar hun werk gingen en de geluiden daar hoorden deden ze net of ze naar mij luisterden en kregen er nooit meer hoofdpijn van.

Het maakt de mensen bewust van het feit dat ze geluiden selecteren; het ritme, de melodie en de harmonie. Iedereen hoort zijn eigen muziek. Er zijn geen twee mensen die hetzelfde horen, dat is onmogelijk. Die selectie heeft met je persoonlijkheid te maken, hoe je over iets denkt.

Luister je veel naar platen?

Nee bijna niet. Platen van John Coltrane en vooral ook Alice Coltrane, van Soft Machine (het derde en vierde album) en Velvet Underground hebben veel invloed op me gehad. En ik luister veel naar Captain Beefheart, etnische muziek en Martin Rev.

Ik zal je iets vertellen. Kant B van mijn plaat lijkt heel veel op de muziek van Martin Rev, wat veel te maken zal hebben met producer Charles. Het is heel interessant om deze platen te vergelijken.

Z'ev kreeg al op z'n achtste een drumstel en door z'n voorliefde voor verschillende geluiden werden zijn drumstellen op den duur nogal 'grappig', zoals hij zelf zegt. Later op het Institute of Art in California ontmoette Z'ev veel mensen en ontdekte wat kunst betekende als een soort van leven. Na het institute begon Z'ev als Stefan Weisser met poëzie en raakte betrokken bij een band die country muziek maakte, puur om wat geld te verdienen. In deze band speelde hij met Grey Kremer, waarbij de laatste synthesizer speelde en Z'ev gebruik maakte van allerlei plastic en metalen voorwerpen om op te slaan.

Op een gegeven moment zijn ze gaan samenwerken met een band uit San Francisco. Dat ging heel goed tot de band zich opsplitste in twee duo's. De anderen hebben vijf jaar lang de meest ongelooflijke apparatuur verzameld en vorig jaar traden ze voor het eerst op onder naam Rhythm & Noise.

Ik ging verder met Will Jackson. Hij kwam vaak te laat als we ergens moesten spelen en ik begon dan maar vast alleen. Dat beviel met prima. Zo goed zelfs, dat daaruit mijn solo-act Z'ev is ontstaan.

Ik wilde ook iets doen dat wat commerciëler is als Z'ev en zo ontstond de one-man-band UNS, een soort wierde rock'roll.

Tenslotte wil ik je nog wel twee vuistregels geven die je van pas kunnen komen als je je in de showbusiness begeeft:

Eén, als je jezelf niet kunt zien als een bakje zeep, trek het je niet aan. Twee, we worden betaald om onszelf voor gek te zetten.

ELUIDSTYFOON

Concreet
/The Tapes. Rolf Hermsen: *zang, gitaar.* Michiel Brandes: *gitaar.* Igor Roovers: *basgitaar.* Peter Meuris: *drums.* Dennis Duchart: *synthesizer.*/Lp's: You just can't sleep *(1978, Plurex)*, Party *(1980, Passport)*, On a clear day *(1981, Passport)*/Toernee . . . /Aan het woord: Rolf Hermsen./

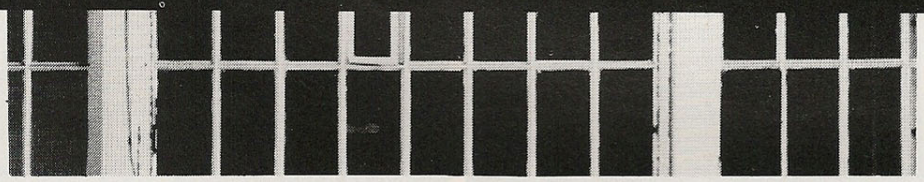

Arrangement/producer
Een belangrijke ontwikkeling ten opzichte van voorgaande platen, is dat op *On a clear day* de arrangementen veel voller zijn geworden: nu niet direct een Wall of sound, maar er wordt wel op veel meer instrumenten meegespeeld. Ook zijn er meer zangpartijen ingemixed. Dat brengt met zich mee dat je jezelf veel meer mogelijkheden geeft: vroeger was elke verandering aan een bestaand nummer meteen een direkte verandering aan de oppervlakte ervan, maar nu is het mogelijk om veel meer in de diepte te werken. We hebben in veel grotere mate een totaalgeluid tot stand kunnen brengen. Met een dergelijk arrangement is de muziek houdbaarder geworden. Er wordt geen eenduidig klankbeeld aangeboden, eerder een samenstelsel van verschillende lagen en lijnen die op soms onverwachte manier op elkaar in gaan werken.

Een producer is bij uitstek in staat om zo'n totaalbeeld in het oog te houden. Een gitarist van een band zal zich bijvoorbeeld blijven concentreren op de partij die hij speelt, ook als het nummer in de studio langzaam van vorm verandert en een producer kan in zo'n situatie dan

STILETT Tshirts

Damstraat 14 1012 JM Amsterdam telefoon 020 - 252854 *T Shirts van Bauhaus, The Jam, Joy Division, Siouxsie . .*

bepalen of de partij van die gitarist in die veranderde vorm wel of niet relevant is. Wat dat betreft is John Leckie (die On a clear day produceerde) erg belangrijk voor ons geweest. Hij heeft met name invloed gehad op de drumarrangementen.
Het is altijd moeilijk om te praten over zaken als totaalgeluid, klankbeeld en atmosfeer van een nummer. Wij waren altijd nogal geneigd om erg verbaal met een song bezig te zijn, maar Leckie kapte dat telkens af: een man van weinig woorden. Überhaupt een man van weinig woorden: hij stelde zich erg bescheiden op (een beetje te bescheiden misschien).

Techniek

We hebben altijd al als commentaar gehad dat onze muziek veel te technisch zou zijn. Maar daar ben ik het beslist niet mee eens. Natuurlijk, we zijn in de loop der tijd beter gaan spelen en ik weet dat het een gevaar is, dat je daardoor steeds meer op techniek gericht kunt zijn. Maar die lijn hebben we weten te kappen: het breekpunt lag ongeveer op Party. Vroeger werkten we vooral op effecten: veel verrassende overgangen, veel afspraken enzo. Maar als je elke keer binnen de drie minuten van een song verrassingen wilt aanbrengen, dan is de verrassing eraf. We zijn er nu in de eerste plaats op gericht dat het ene logisch uit het andere volgt. Het is nu veel minder bedacht, geconstrueerd.

Songs/eenheid

Talking Heads? Ja, inderdaad, Remain in Light is toevalligerwijs ook een album met een veel voller arrangement dan op de vorige platen. Maar er is een belangrijk verschil: The Talking Heads hebben op dat album heel bewust gekozen voor het nooit eindigende lied, in- en uitschietende geluidjes, het kan op elk moment weggefaded worden, een brei van geluid, een zuiver sfeerbeeld. Zo ligt dat bij ons niet. Het totaalgeluid is bij ons tot stand gekomen via songarrangementen. Nog veel meer dan vroeger zijn we gericht op een liedje met een begin en een einde.
Wiskunde? Nou, er is binnen de nummers wel sprake van verschillende lijnen, dat wel. Maar het is spontaan gecreëerd. We proberen een soort organische muziek te maken, waarbinnen wel alle afzonderlijke lijnen een apart karakter hebben, maar niettemin meewerken aan een bepaald geheel. Elke toon moet een plaats in het organisme vinden. Bepaalde sluimerende thema's binnen het nummer worden even verderop weer opgepakt, waardoor het stuk als een geheel ontstaat.
Opeens blijkt zo'n nummer af te zijn. Dat is toch wel iets merkwaardigs. Een aantal nummers op On a clear day, zoals Mouth of the world, vonden we eigenlijk wat te lang, maar het bleek niet meer mogelijk om ze in te korten. Want als je er een stukje uithaalde dan sloeg het daarop volgende stukje plotseling nergens meer op. Je bent dan op een punt gekomen dat er niets meer in de marge aan te sleutelen valt. Als je er dan nog niet mee tevreden bent, dan zul je weer van voren af aan opnieuw moeten beginnen. Het is eigenlijk pas van de laatste tijd dat we er zo absoluut zeker over waren dat een nummer helemaal klaar was.

Ideaal

We willen naar een situatie toewerken waarin we ons alleen nog maar met de muziek bezig hoeven houden. Zo min mogelijk technische probleempjes op hoeven lossen, zo min mogelijk hoeven spelen in die kleine clubs waar een onverschillig publiek is. Want zo'n soort leven on the road, daar gaat de lol op den duur wel vanaf.

Interviews

Het is wel vervelend dat ik nu weer in interviews moet gaan uitleggen wat het verschil is tussen deze plaat en de vorige. Of waarmee de Tapes nu bezig zijn. Het is nu eenmaal in de eerste plaats heel moeilijk en in de tweede plaats steeds verschillend: bij elke nieuwe plaat die je maakt, verandert je terugblik. Nu we On a clear day hebben gemaakt, kan ik Party pas in een bepaald verband zien. En mijn beeld van de nieuwe plaat is nog heel diffuus. Ja God, wat moet je er dan eigenlijk over zeggen. Ik heb het gevoel dat een bepaalde kijk op de Tapes eerder bij anderen bestaat dan bij ons. Waar het gewoon op neerkomt, is dat we een hele mooie plaat wilden maken en dat is ons gelukt en dat is het enige.

tekst: Joost Niemöller
foto's: Arjen Schrama

überhaupt een man van weinig woorden.

Clubcircuit slaat handen ineen

De punkcommissie van Doornroosje in Nijmegen gaat in samenwerking met andere zalen van het kleine clubcircuit in ons land zelf tours organiseren van buitenlandse groepen. Het eerste resultaat hiervan was de onlangs gehouden New Hormonestour.

De achterliggende gedachte is, behalve een nauwere samenwerking binnen het clubcircuit tot stand te brengen, op deze manier goedkoper te kunnen werken door de gangbare agencies te omzeilen. Voor zover dit mogelijk is wordt rechtstreeks contact opgenomen met de betreffende groep. Een ander voordeel, aldus de punkcommissie, is dat het circuit niet meer afhankelijk is van het aanbod van de agencies, maar zelf een selectie kan maken.

Het plan is in eerste instantie uitgewerkt met Kasee in Rotterdam en 016 in Voorburg, en belangstelling om de tours te boeken bestaat bij Simplon en Vera in Groningen, Hedon in Zwolle, Drieluik in Zaandam, Oktopus in Amsterdam, Mafcentrum in Maasbree, Gigant in Apeldoorn en Effenaar in Eindhoven.

Naar aanleiding van de New Hormones-tour zal een 'evaluatie' worden gehouden in overleg met de betrokken zalen. De eerstvolgende tour die op deze manier zal worden georganiseerd valt na de zomer te verwachten.

tekst: Ann Bouwma foto's: Arjen Schrama

De informatieve stencils die vanuit het clubcircuit regelmatig in de bus vallen kunnen soms heel wat nieuwsgierigheid losweken.
'LUDUS maakt obscure jazz/bossa nova/punk met als zangeres de ontwerpster van veel Buzzcocks- en Magazine-artwork (de dame heet Linder)' was alles wat vermeld werd over deze groep van het New Hormones-label uit Manchester. Samen met label-genoot Eric Random toerden ze door ons land.

Wat moet je je daarbij voorstellen? Want terwijl er al heel wat eigenaardige fusies in de muziekgeschiedenis zijn voorgekomen, hebben jazz en punk elkaar toch vaak bejegend als kat en hond. Punk kun je hier dan ook wel tussen aanhalingstekens zetten.

Linder: '*Tijdens de punk was ik erg betrokken bij de Buzzcocks en Magazine* (de hoesontwerpen van resp. 'Orgasm Addict' en 'Real Life' zijn van haar) *en het was allemaal erg opwindend. Misschien is de houding van de punk van invloed geweest, het gevoel van 'iedereen kan het doen'.*

Ben je daarom gaan zingen?

'Misschien. Ik heb altijd veel getekend maar dat stelde me erg teleur. Het was zo beperkt, ik tekende uren en uren en dan kon ik er niks mee doen. Ik kon het nergens laten zien en je hebt toch reactie nodig, steun ook. Ik denk, dat het so wie so erg moeilijk is voor vrouwen... Daarna ging ik montage en collages doen, erg koud, van romantisch en pornografische voorstellingen. Maar dat bleek ook niet genoeg te zijn'.

Linder vormde Ludus drie jaar geleden, maar de huidige Ludus bestaat nu twee jaar sinds de komst van gitarist Ian Pincombe of 'Devine', zoals hij op de pas verschenen 'Pickpocket'-cassette heet. Deze cassette gaat vergezeld van een boekje, ontworpen door Linder en haar vriendin fotografe Christine Birrer.

Op Pickpocket speelt drummer Graham Dowdell 'Dids' voor het eerst mee. Hij maakt sinds zes maanden deel uit van Ludus sinds hun vorige drummer Toby de groep heeft verlaten. Een vaste bassist is er niet, voor de tour is Paul Humphries meegekomen.

Spontaan

Linder speelde zelf, toen ze geen bassist konden vinden, ook een tijdlang bas tijdens optredens, maar *'als het op improviseren aankwam, was het onmogelijk om stem en bas te combineren. Ian en ik raakten steeds meer geïnteresseerd in moderne jazz, vooral wat improvisatie betreft. We hebben ook een serie optredens gedaan die helemaal geïmproviseerd waren. Toen ging Toby ook nog weg. Hij is een erg goeie rockdrummer maar hield niet van die vrije vorm'.*

Graham blijkt live een zeer kundige drummer, die veel Latijns-Amerikaanse ritmes in de songs verwerkt. De jazz-invloeden zijn

voornamelijk terug te vinden in de toepassing van melodie-opbouw in gitaarspel en vocalen, terwijl de bezetting het meest verwant is aan de punk-rock-opzet. Vakkundigen maar wel vreemde eenden in een moderne bijt. Technische beheersing van een instrument wordt daardoor al gauw verward met gevoeloos. Ludus bestrijdt dat ten enenmale. Linder: *'Onze muziek zit vol emotie, maar niet de populaire'.*

'Het is veel gemakkelijker emoties te herkennen in doomy muziek dan in muziek die een zeker optimisme of speelsheid heeft. Als je een zanger hoort kreunen en steunen dan is het gevoel onmiddellijk duidelijk. Terwijl wij juist vaak heel spontaan muziek maken. Op de

HORMONES

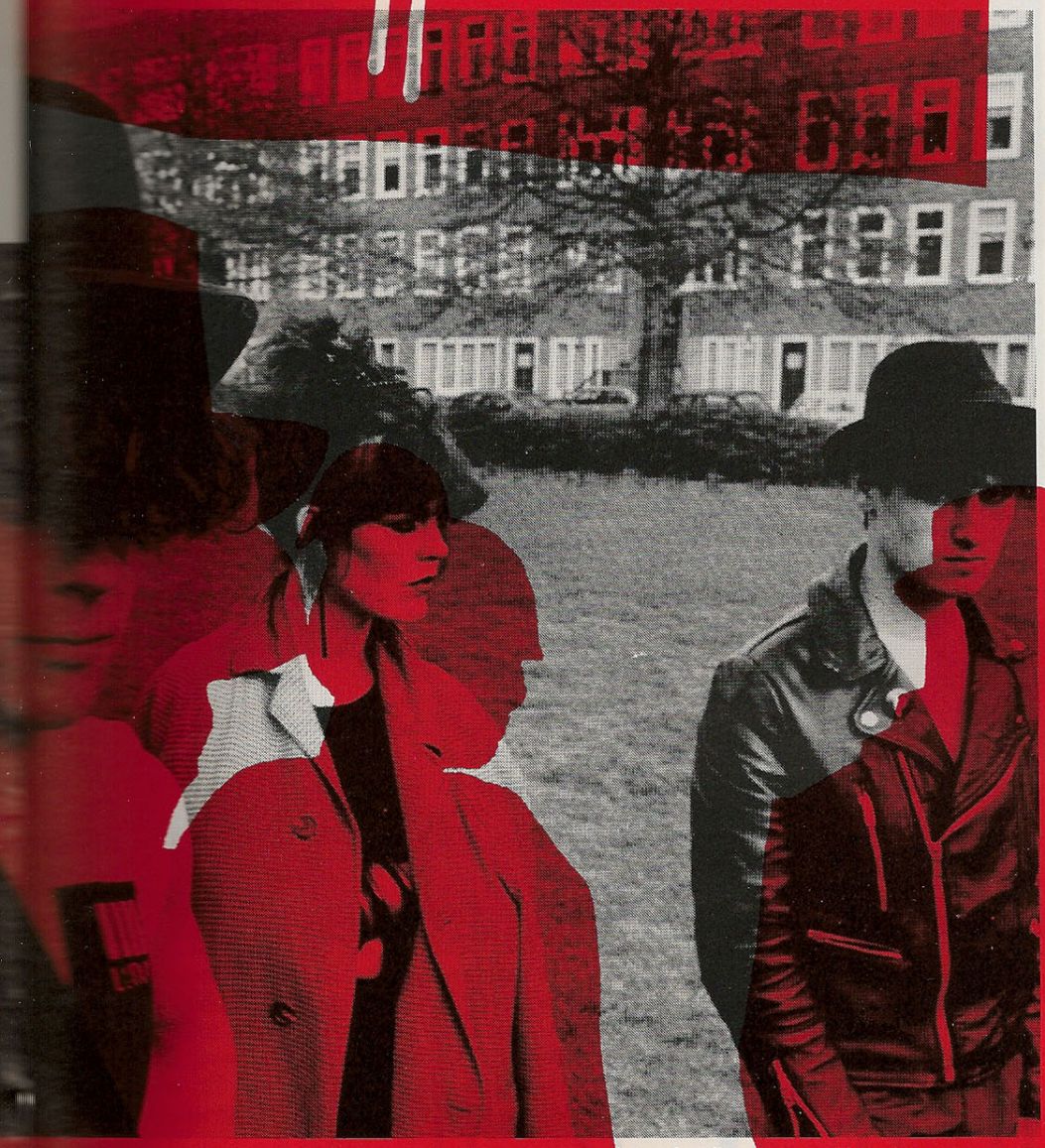

LUDUS

IN VRIJE VORM

platen is alles ook zowat in één keer opgenomen, dat gaat vanzelf', **voegt Ian toe, doelend op de EP 'The Visit' en de single 'My cherry is in sherry'. De laatste was ergens voor een gulden te koop in een schoenendoos met 'goedkoop' erop. Onbekendheid is hier ongetwijfeld debet aan.**

Linder: *'Men weet niet goed waar we thuishoren. In Engeland groeit het heel langzaam, erg voorzichtig. En de pers negeert ons omdat ze niet kunnen zeggen: Ludus is een nieuw dit of een nieuw dat. Maar van de EP hebben we inmiddels toch zo'n vierduizend exemplaren verkocht'.*

Ian: *'Mensen blijven vragen, wanneer komt nou jullie elpee uit. Net alsof je niet serieus wordt genomen zolang je geen elpee hebt gemaakt. Daardoor zijn we ook een beetje halsstarrig en stellen het steeds uit'.*

Graham: *'Omdat je zo wordt vastgepind op een elpee moet het ook speciaal, ik bedoel, het moet een album zijn en niet zomaar een hutspot van songs als een soort imitatie-verzamel-elpee'.*

Op The Visit staat 'thanks to Peter Hammill'. Waarvoor?

Linder: *'Ian bewondert zijn werk heel erg, daarom hebben we hem gevraagd de EP te produceren. Hij kwam kijken en nam onze live-tapes mee, maar hij kon niet bij de opnamen zijn omdat zijn vrouw net een baby kreeg. We wilden toch eigenlijk wel iemand die bij ons in de studio kon zijn dus hebben we de productie zelf geprobeerd met zijn adviezen'.*

Simpel

Linder's teksten zijn niet alleen woorden op muziek. *'Ik speel soms met woorden, maar een andere keer maak ik me erg kwaad over dingen die gebeuren. De manier waarop ik word behandeld omdat ik toevallig een vrouw ben'.*

In de muziek business?

'Nee, overal. Zoals in het nummer 'Unveil' gebruik ik erg sexistische zinnen, net zoals ik pornografische verbeeldingen gebruik in mijn tekeningen. Het effect is het omgekeerde'.

De artistieke achtergrond van Linder heeft ook zijn effect op de podium-act. *'Ik hou ervan me op te maken en uit te dossen. Dat is zo'n simpel genoegen'.* **Op het podium verbeeldt een verdwaalde ballerina onschuld, een vlinder danst.**

Linder: *'Ja, het visuele aspect is erg belangrijk. Een optreden is toch, als je er naar kijkt, als een plaatje. Daar willen we ook aan werken door bijvoorbeeld decors te maken. Want soms kom je in zalen met van die afschuwelijke wanden en lichten. . .'*

Bitter

Terwijl op The Visit hier en daar een vleugje saxofoon valt te horen (door Ian) is dat op Pickpocket niet meer terug te vinden en ook live wordt de sax niet gehanteerd.

Ian: *'Ik kan eigenlijk helemaal geen saxofoon spelen, daarom wacht ik ermee tot ik het wel behoorlijk kan. We klinken misschien wel erg technisch, maar we zijn waarschijnlijk ook een van de meest competente bands op technisch gebied in de new-wave. We zijn niet obscuur, het is gewoon moeilijker dan de meeste bands, we vragen meer van de luisteraar. Door onze competentie zouden we gemakkelijk alle 'grote' new-wave bands kunnen vertolken. Dat is geen enkel probleem, maar we zijn er gewoon niet in geinteresseerd'.*

De stemming raakt wat verbitterd, vooral wat Ian betreft. *'Net zoals in Manchester beginnen sommige bands opeens ook te improviseren en krijgen een jazz-label opgeplakt. En ze kijken naar ons en doen ons gewoon na. We willen niet zieken, maar we willen wel de eer die ons toekomt'.*

Eric Random is een minder onbekende figuur dan zijn labelgenoten Ludus, maar waarschijnlijk niet eens zozeer door zijn muziek, alswel de samenwerking met meer of minder bekende new-wavers. Zoals daar zijn Pete Shelley (Buzzcocks), Barry Adamson (Magazine), Stephen Mallinder (Cabaret Voltaire), A Certain Ratio, Dislocation Dance (ook een New Hormones band).

Een samenwerking die echter nooit vaste vormen aanneemt, want Eric doet het liefst alles zelf. Alleen zijn vriendin Lynn Walton staat hem live af en toe bij met vokalen of op occarina (fluitje van keramiek).

Wat overigens niet wil zeggen dat Random een eenzelvige figuur is want hij blijft in de weer met bands. Wat heet. Een van zijn laatste projecten is het formeren van een Big Band, bestaande uit bevriende muzikanten. Het is de bedoelding van deze Big Band de 'Bolero' gaat spelen van de Franse componist Maurice Ravel (1875-1937).

Waarom juist de Bolero?

'Het is zo'n krachtig stuk. Maar het blijft een experiment, je ziet pas wat eruit komt op het moment dat je bezig bent'. **Eric praat op een zeer laag volume en is daardoor soms nauwelijks te verstaan, hoewel dit niet de indruk wekt dat hij verlegen of zelfs maar bescheiden zou zijn.**

Tapes

In de hoogtijdagen van de Buzzcocks maakte hij samen met Pete Shelley de elpee 'Free Agents', die in beperkte oplage verscheen. Omstreeks die tijd had Eric ook zijn eerste band 'The Tiller Boys', waarmee één single is gemaakt 'Big noise from the jungle'. Maar volgens Eric was dat eigenlijk ook niet zo'n vaste band en toen The Tiller Boys twee jaar geleden als vanzelf in het niets opgingen, begon hij zelf maar dingen op te nemen.

Dit resulteerde in de optredens, zoals hij die tegenwoordig doet: Eric speelt gitaar, geruggesteund door opgenomen tapes, die hij zelf heeft ingespeeld (met synthesizer, gitaar, bas, syndrums en soms vokalen).

Aanvankelijk waren bierblikjes zijn deel op het podium, nu is soms een magere instemming merkbaar. Niet, dat hij daar wakker van ligt, *'ik ben er niet in geïnteresseerd of mensen het leuk vinden wat ik doe of niet'.*

Waarom breng je dit materiaal niet met een band op het podium?

'Als je zelf alle instrumenten hebt gespeeld, dan klinkt het nooit hetzelfde, als iemand anders het doet'.

Je wordt dan live wel erg afhankelijk van de 'techniek', je apparatuur.

'Nou, het is tegenwoordig niet meer zo erg als het was. Als ik wat verdien, stop ik het meteen in de apparatuur en de laatste tijd gaat er niet zoveel mis'.

Maar met al die tapes heb je de timing toch ook minder in de hand.

'Mijn materiaal is erg flexibel, ik kan er veel op improviseren'.

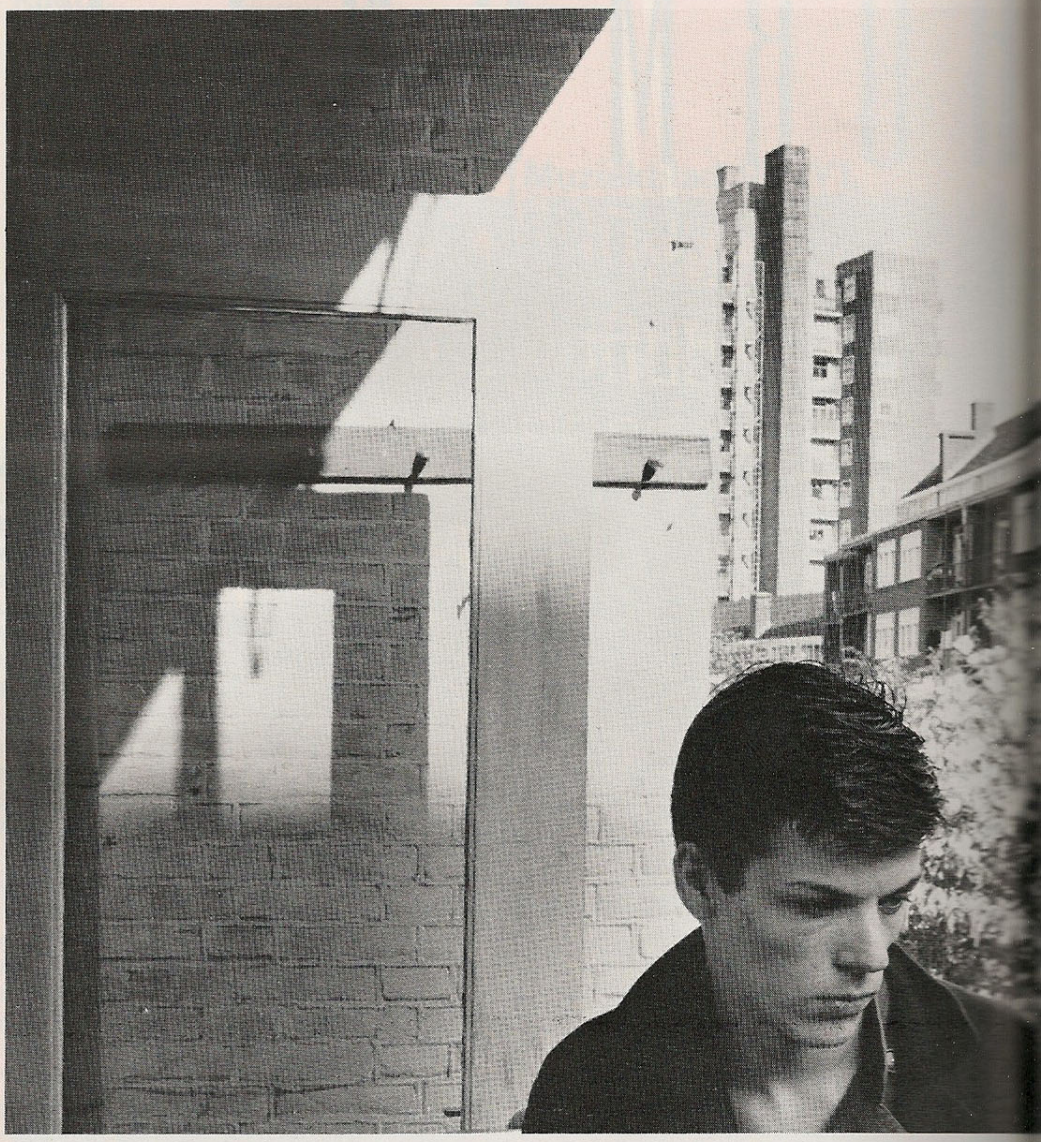

RANDOM

NEW HOR

Bizar

Zijn elpee 'That's what I like about me' heeft hij samen met Stephen Mallinder geproduceerd en bij beluistering ontkom je niet aan de indruk dat Random wel wat Cabaret Voltaire-invloeden heeft opgepikt. *'We kennen elkaar al jaren, zijn goede vrienden en ik kan ook gebruik maken van hun studio. Maar Stephen heeft niet meer gedaan op die elpee dan iedere andere producer zou hebben gedaan'.*

Na zijn elpee heeft hij bij New Hormones nog de onlangs verschenen single 'Dow Chemical' opgenomen. Terwijl hij eerder zijn stem vooral gebruikte om 'noises' te maken komen er tegenwoordig ook teksten aan te pas. Een opmerkelijk wapenfeit is verder, dat Eric met de groep Jell figureert op het 'Some Bizarre Album', een verzamelelpee van de zogeheten futuristen. *'Dat was een vergissing',* **giechelt Lynn spontaan.** *'Niet dat we er spijt van hebben, want we wilden wel snel iets opnemen met Jell en het was mijn eerste studio-ervaring. Trouwens, Eric's apparatuur was net gedeeltelijk gestolen, dus dat nummer staat er heel anders op dan het was. En verder voelen we ons toch helemaal niet verwant met de futuristen'.* **Eric trekt een bedenkelijk gezicht.**

Is Jell ook weer een gelegenheidsformatie?

'Nou, minder. We willen wel als groep doorgaan en dingen opnemen'. **Behalve Eric en Lynn spelen bassist Nathen van Royal Family en Lisa Lisa en Jell.**

23

Random is een druk baasje, geen woorden maar daden lijkt zijn motto. Vorig jaar was hij betrokken bij de Beach Club in Manchester, een tent waar beginnende groepen en filmers een kans kregen hun werk te tonen.

De club is echter inmiddels gesloten. Het toeval wilde dat Random via de Beach Club in contact kwam met mensen van het Crepuscule-label uit Brussel, wat resulteerde in de single '23 Skidoo/Subliminal', die ook onlangs is verschenen.

Er is ook een groep die '23 Skidoo' heet.

'Ja, dat hoorde ik ook net. Het is een opmerking die in de dertiger jaren veel werd gebruikt in Amerika. William Burroughs heeft dat in zijn werk weer nieuw leven ingeblazen. Aan het getal 23 wordt een hele serie mysterieuze eigenschappen toegeschreven. Het was een soort gezegde, dat werd gebruikt als er iets vreemds gebeurde, een toevalligheid'.

Het is de eerste keer dat zijn masker zich plooit in een grijns.

ONES

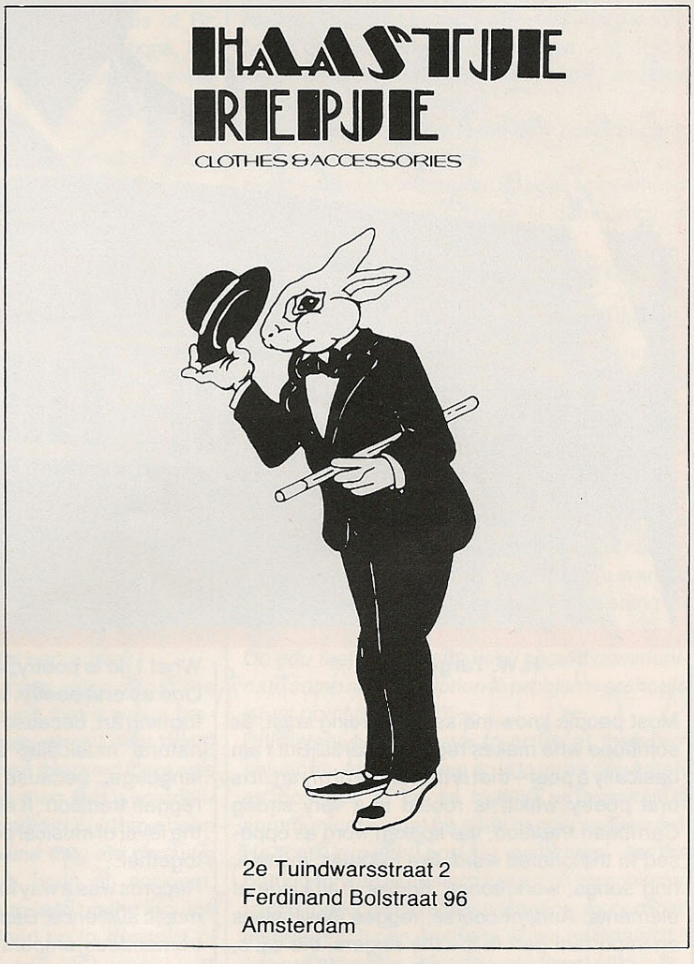

LKJ STANDS FIRM

LINTON KWESI JOHNSON, A JAMAICAN-BORN POET LIVING AND WORKING IN LONDON, HAS RECENTLY COMPLETED A TOUR OF POETRY READINGS IN HOLLAND. BETTER KNOWN FOR HIS RECORDS HE ALSO IS ACTIVE IN THE COLLECTIVE THAT PUBLISHES 'RACE TODAY', WRITES ARTICLES FOR 'BLACK MUSIC' AND 'JAZZ REVIEW', AND MORE RECENTLY HAS BEEN INVOLVED IN THE 'NEW CROSS MASSACRE ACTION COMMITTEE'.

Fran van der Hoeven

H.W. Targowski

Most people know me as a recording artist, as someone who makes reggae records. But I am basically a poet – that is the nature of my art. It is oral poetry which is rooted is a very strong Carribean tradition, the spoken word as opposed to the printed word, like folktales, rhymes, ring songs, work songs, riddles – all kinds of elements. And, of course, reggae music plays an important part in it – the singers, the d.j.'s, they all draw from that tradition.

What I do is poetry, and it exists on two levels. One as oral poetry, which is intrinsically a performing art, because it's oral and because of it's natural musicality and the rhythms of the language, because it is influenced by the reggae tradition. It also exists at another level, the level of musical poetry – of words and music together.

Records was a way for me to bring my poetry to a music audience. Because, obviously, there is a tremendous amount of people who would be turned-off by the idea of buying a book of poems. The modern phonographic culture, the records is the most ideal way of transmitting oral poetry in a modern technological society.

So my poetry exists at two levels: as poetry and as music. Obviously, I must be realistic in my assessment of the response to my work so far. I must take into account the fact that a significant section of my popularity doesn't arise from the fact that people recognise me as a poet, but because they like my records, because the music is nice to dance to, and it carries a nice swing. So, I must be realistic about this, otherwise I

would be living in cloud-cuckoo land and thinking I am so great and everybody loves me. When in fact it is largely the music they are going for. So, if I am taking myself seriously as an artist, I must try to show my audience the other side of my poetry, in a poetry context.

When Ben Postet put the idea of 'One World Poetry' organizing a series of poetry readings for me in Holland, I was very excited by the idea. It was a tremendous challenge in so far as I was trying to bring poetry to a music context, but without music. And, by-and-large, I think it has gone O.K. I think it could have gone better if the places that I had placed, if the promotors, had been honest enough to advertise the nights clearly as poetry readings. I think they had the idea: Linton Kwesi Johnson has a name you can sell some tickets with, and if we just put his name on, people would come. That is what they did at some of the places. There was sections of the audience who were disappointed and disgruntled at the fact that there was no music, because they had been misled into believing that I was coming to play as I usually do with my tapes and my dancers. But in the end I was able to win some of those disgruntled people over. You win some, you lose some.

I think the highlight of the tour was my reading at the 'Milkyway'. It was fantastic, people were really listening. Which told me that, yes, it seems as though people were willing to accept my poetry, rather than as music.

Do you think people listen much to the words?

Yeah, I think people listen to the words. Obviously, there is a depth of meaning, they could never fully grasp the meaning of a poem because of the difficulties of the language. I know a lot of people in Holland speak English, but the poetry isn't exactly English. So there is that difficulty of transcending the problem of language. But I think people can get a sense of the meaning of the poetry. And I do try to point to that when I am introducing the poems, what the poems are about and the context in which they are written, and so on.

I am sure some of the people get off on the rhythms anyway. There are others who are familiar with the records, so when they listen to the poetry, they hear the music. And I believe it's as valid a form of entertainment as music.

Well, I'm glad when someone is making oral poetry popular again, in a time when the recording business has virtually taken over the spoken word.

It's a tremendous challenge going into a night-club situation for example. Where people are drinking and come for disco and dancing and have a good time and so on, and to be able to hold their attention with what you are saying. I don't think many people have the guts to go out and do that. Right now the only person I know who does that is John Cooper Clark, and he worked with both contexts – with music and without.

Can I ask you about your personal philosophy? Your poems are social, cultural, and political... Do you think of yourself as being political in any particular direction, or do you try to stay free from ideological affiliations.

No, I'am a political person, obviously. I'm involved in politics, in the 'Black Movement' in Britain, and I was involved since I was a teenager.

If you are dealing with some action and activities, you must form a body of ideas in your head. I wouldn't say that I was a Marxist (which is fashionable. . . or isn't it), because I don't know enough Marxism to call myself a Marxist. But basically, I am for socialism. Socialism, as far as I'm concerned, means workers' and peasants' power. That what I am for.

Because of modern technology and automation, the working class starts becoming anachronism. The economic situation is not the only reason for unemployment. . .

I don't believe it's economics. I believe it's political. Economics is a capitalist myth. What is economics?

Politics determines economics, or what people call economics. In the final analysis, it is a political question of power.

If there wasn't so many greedy capitalists around to expropriate those profits that are being produced, then people would have more leisure time available to develop their own creative potential as human beings, and less time in the factory or in the office.

Can socialist concepts exist without having a political basis?

Absolutely. The basis for socialism is constantly being laid.

But to get back to the question of politics. The Black community in Britain is going through a very crucial, very important stage. British politics, generally, is at a turning point. What we are witnessing now is a very strong move towards Fascism. Not only at the level of the National Front, British Movement, The League of St. George, and other terrorist organisations, but also at the level of the Tory party itself. . . people like Sir Ronald Bell, Jill Knight, and Magaret Thatcher, and so on.

In fact the Black community in Britain is under serious attack at this present time in history. There is a tremendous growth in terroristic activities against Blacks.

People in Holland will know about the 'New Massacra', which took place on the 18 th of January, when 13 young Blacks were murdered and 26 seriously injured. The way the state responded to that is barbaric. For example, not one single member of parliament had anything to say about it, not even a message of condolence to the parents of the dead.

The newspapers have been printing a lot of lies and misleading information about it. Can you imagine that, a newspaper is supposed bo be a vehicle for the dissemination of information about what is happening in society, and yet they set out to deliberately confuse the public and distort the facts – isn't that barbarism?

The police have been trying to cover up the whole thing. At first, saying that it was a fire-bomb, then they said they weren't sure that it was a fire-bomb or not, then they said there was absolutly no racial motive, then, that is was deliberate arson attack, then said it could have been an accident. That is the line they are persuing now, that it could have been an accident. Because they are trying to lead up the inquest and they are trying to lead up to a verdict of 'death by misadventure'.

Well the Black community have taken some action on this matter. We established the 'fire-fund' firstly, to assist the families of the dead to bury the dead. And then we set up the 'New Cross Massacre Action Committee', which was made up of different Black organisations of different ideological leanings and tendencies. But this matter was so important for the Black community, that it transcended ideological divisions. An assembly of 300 people would meet regularly from the time the accident took place. The assembly came up with a proposal that we should have a 'Black Peoples Day of Action'. To show the parliament, the police, Scotland Yard, and the press that we weren't prepared to have our young people murdered and sit back quietly and do nothing about it. That we were prepared to stand firm and wouldn't be confused by the lies and propaganda.

Everything was done to undermine the 'Black Peoples Day of Action'. Even the 'Daily Mail' printed an article about three days before the demonstration saying that some Blacks were being charged with the fire. The T.V. and radio carried the same report. Obviously, it was a lie, because the Scotland Yard press office denied that they arrested anybody.

In spite of that, on the 2nd of March, we were able to mobilize 15,000 Blacks on the streets of London. It was tremendous! Of course the press reported on it very badly the day after . . . talking about black mobs run riot through London. But it was a show of strength and a tremendous moral boost for the Black population.

The Action Committee also established a 'fact-finding-commission' to arrive at the truth of the matter. The legal aspects of the inquest are also being dealt with by the Committee. And also a legal defense fund for the people arrested during the demonstration.

Do you see any hope in the new political party that's just been formed?

No! It's old motton dressed up as a lamb. What is 'Social Democracy'? There is democracy or there is no democracy.

Do you foresee a possibility for having a non-political future?

Politics will always exist, because politics is essentially about power relationships in human society. There must be some power relationship in society . . . a body of people who determine what happens to people, who does what to whom and how and why.

But if you mean that it will ever reach the stage where things like war and inflation and all these kinds of things are no longer the focus of human societies, then this is an ideal that we want to strive toward. But I don't see that happening for now.

Do you feel that poetry itself should communicate some sort of solution to problems or should it just point them out?

Ultimately people have to arrive at their own solutions. All a poet can do is to try as accurately as possible to be as truthful as possible to communicate what he sees happening around. He can express popular sentiment. As the putting forward a basis to a solution to problems, I don't think poetry has that function. A poem can inspire and it can motivate. It can entertain, if it cannot entertain, it has no validity at all.

VROUWENBANDS EISEN RUIMTE OP

Als er bands uit Londen naar Nederland komen, denkt iedereen altijd meteen dat het iets geweldigs is. Dat er daar óók beginnende bands zijn wordt wel eens vergeten. In dit geval vrouwenbands. Omdat we er zelf zo weinig hebben kwamen er twee naar Nederland.

Vrouwenbands aandacht geven omdat ze een zeldzaamheid zijn, of omdat ze een extra ruggesteuntje nodig hebben, óf omdat ze op het podium nog steeds een bepaald soort prikkeling hebben, dat alles is oneigenlijke aandacht. Net als elke andere band gaat het erom wat ze muzikaal presteren. Het is echter niet zómaar dat er zo weinig zijn. Meisjes of vrouwen in bands zijn vandaag de dag nog allemaal veel later met muziek begonnen dan jongens, op een minder vanzelfsprekende manier, dus ze bevinden zich in een extreme numerieke minderheid.
Deze feiten zijn geen reden om ze in bescherming te nemen en omhoog te schrijven; maar ze kunnen ook niet helemaal uit de beoordeling van de muziek worden weggelaten. Het wordt voorzichtig schipperen tussen een oude en een nieuwe norm.

Conventionele, maar dan vooral de technische normen moeten overboord, dat is duidelijk. De ouderwetse vrouwenbeweging dweept nog steeds met Joan Armatrading en anderssoortige softe muziek; en het grote publiek vindt vrouwenbands prachtig als ze er leuk uitzien (Mo-dettes), de beuk erin zetten (Girlsschool) of precies doen wat popmuziektradities voorschrijven (Mo-dettes, Removers). Geen van alle erg boeiend, ook al blijft op allemaal het simpele kriterium van toepassing dat het vrouwen op het podium zijn, dat ze daar het lef toe hebben, en dat dat op zich al een aanmoediging is voor anderen.
Maar gelukkig zijn er een aantal vrouwenbands ook nieuwe wegen ingeslagen: als je dan technische en numerieke achterstand hebt, maak daar dan maar een voordeel van en doe ècht iets anders. Het lijkt ook vrij logisch dat vrouwen, die immers een ander soort ervaring en reakties hebben, die ook ánders in muziek uitdrukken.
Over dat andere, dat vernieuwende, en over de vraag in hoeverre dat direkte wortels heeft in het vrouwelijke, ging voornamelijk het gesprek met Real Insects en Androids of Mu. Beide bands stellen dat ze, door met alleen vrouwen een band te beginnen, voor zichzelf een ruimte hebben geschapen. De meesten van hen hadden al in bands met mannen gespeeld. Met vrouwen alleen konden ze beter eigen ideeën ontwikkelen en uitproberen.
Beide bands gaan na deze toernee uit elkaar; een aantal van de leden sluit niet uit dat ze weer in gemengde bands gaan, anderen willen met vrouwen doorgaan. Er valt nogal wat op hun muziek aan te merken, maar ik vind dat ze goed bezig zijn.

De Real Insects bestaan uit: Drue (bas, zang), Jane (gitaar, zang, drums), Jessie (zang, gitaar), Kate (gitaar, zang, drums) en Viv (geluid). Afkortingen in het interview: D, Jes, J, K en V.
De Androids of Mu bestaan uit: Bess (bas, zang), Corina (zang, gitaar), Cozmic (drums, synthesizer, zang), Suzie (synthesizer, zang, drums). Afkortingen: B, C, Coz, S. De Androids hebben één elpee uitgebracht: Blood Robot (fuck-off-label).

tekst: Mart Roegholt foto's: Maarten Corbijn

Real Insects: wisselwerking

Hoe kwam de band bij elkaar en wat voor ontwikkeling heeft er sindsdien in gezeten?
J: Drue en ik kwamen uit een uit elkaar gevallen band. We wilden graag samen doorgaan, maar met méér vrouwen erbij. We leerden Kate kennen, die wou graag gaan drummen. Ze had geen drumstel, en leende steeds bongo's. Veel is er veranderd toen Jessie erbij kwam als opvolgster van Sarah; ze speelde heel anders gitaar. Zowel Kate als Jessie waren gewend in hun eentje gitaar te spelen, en nu moesten ze dat samen doen; ze moesten dus gaan schrappen. Ongeveer in diezelfde tijd kocht Kate haar drumstel en Drue haar wah-wah-pedaal, dat maakte allemaal een enorm verschil. Dat nam de zachtheid weg.
K: Ik werd agressiever op drums.
D: En Jane dynamischer op gitaar.
Was er een sterk idee in het begin, zo van dát gaan we doen?
J: Een soort gevoel dat er sterke mannelijke invloeden zaten in de muziek die ik kende; en dat, als we met vrouwen zomaar wat zouden gaan jammen, dat er dan nieuwe, meer vrouwelijke dingen uit zouden komen, speciaal wat betreft de ritmes.
Dat was een soort verwachting. Is dat uitgekomen?
D: Ja, zeker!
J: Ik denk echt van wel. Toen we wat verder waren, zeiden anderen dat het een beetje klonk als de Slits, als de Androids, en als de Banshees (Siouxsie heeft tenslotte bijna alle muziek voor hen geschreven), en andere vrouwenbands.
Jes: Het klinkt sowieso anders dan wat dan ook.
Waar zit hem dat dan in, dat andere dat je met andere vrouwenbands gemeen hebt?
J: Vooral in de ritmes, die zijn niet zo hard en stampend. En in het gitaarspel.
Maar jullie klinken nog niet als een revolutie in gitaarspel.
Jes: Oh, nee
K: Het zit ergens tussenin. Ze zeggen altijd dat ik dingen verkeerd speel.
J: Het is erg moeilijk te definiëren.
Hebben jullie ergens veel invloed van ondergaan?
D: De Androids in het begin.
J: Niet meer.
Jes: Ze zijn afschuwelijk geworden.
Zijn voor jullie de Slits een groot voorbeeld?
J: Ik denk dat ze erg invloedrijk zijn geweest in de vrouwen-muziek-beweging.
D: En de Raincoats!
Jes: Nee, de Slits veel meer! Hun eerste song was ongeveer 30 sekonden lang, maar er zat zó'n energie in. Ze waren echt heel bijzonder.
K: Ze zijn nu niet leuk meer. Ze doen niets meer live, gaan nu alleen maar de studio in nu ze veel geld hebben.
V: Wat ik meteen zo goed aan ze vond was dat ze niet geven om technische vaardigheid enzo, maar gewoon doen en spelen waar ze in geloven.
K: Ik vind Patti Smith een heel erg groot voorbeeld, een van de vroegste traditie-breeksters en daarom vreselijk belangrijk. Zíj stapte echt het terrein binnen dat gewoonlijk door mannen wordt ingenomen.
J: Ze bracht platen uit, zodat iedereen hoorde wat ze deed. Op het podium staan . . .
D: Ja, de wat oudere vrouwenbands neigen naar zachte rock en soul, jazz-rock, etc. Wat ersinds haarls, is dat vrouwen ook harde elektrische muziek gaan

spelen, met elektrische gitaren, drums en synthesizers enzo, die ze eerst niet speelden. Vroeger waren het alleen topfiguren die uit de traditie wisten te stappen, nu zijn het mensen op allerlei niveaus . . . . Wat er nu is, is de energie, de ideeën en een concept. Allemaal los van technische know-how. De deur is open. Er zijn steeds weer nieuwe traditiedoorbrekers.

Is dat ook van toepassing op jullie zelf?

D: Natuurlijk hebben we tradities geabsorbeerd en geleerd wat anderen vóór ons al hebben gevonden. Er is een bepaalde basis van invloeden waar je niet aan ontkomt. Maar we hebben dat, toen we als band begonnen, in zeker zin óók overboord gezet. Een nieuwe vorm bedacht.

V: Bijvoorbeeld iedereen van ons zingt, en we wisselen van instrumenten.

Dat ziet er op het podium nu niet bepaald geweldig uit.

D: Nee, het voldoet niet aan de verwachting van glad, snel en flitsend.

V: Als de plaatsen in de band vastliggen, ligt de muziek meteen ook vast, dat is star.

Maar op een gegeven moment moet je toch allemaal kiezen voor wat je het beste kunt om niet eeuwig te blijven rotzooien en om iets af te maken?

K: Wij blijven altijd vragen stellen en uitdagen. We zijn nog wel niet geslaagd in wat we zoeken, maar we zijn wel bezig het te vinden.

En als dat proces nu sneller kan?

K: Het experimenteren vertraagt het voorspelbare proces, maar niet het kreatieve. We moeten een eerlijke weg kunnen vinden die zowel muzikaal als politiek juist is.

Jes: Ik ben het er niet mee eens. Dat wisselen van instrumenten en het idee daarover is van toepassing op de anderen, maar niet op mij. Ik vind het wel een goed idee om te leren en te experimenteren bij het oefenen. Maar niet bij optredens.

Tenzij je echt heel goed bent.

Het ziet er klungelig uit.

J: Bij ons werkt het, dat gewissel.

JES: Ikzelf doe het gewoon niet, en bij een andere band zou ik het niet willen; in deze band is het geen bezwaar.

Zelfs niet als je denkt dat het de boel ophoudt?

Jes: Ik kan die anderen toch niet vertellen wat ze moeten doen.

J: Zij speelt gewoon gitaar, en wij wisselen.

Jes: Zolang je maar niet aan mijn gitaar komt.

Hoe zijn over het algemeen de reakties op jullie optredens?

D: Er is ontzettend veel kritiek op ons die niets te maken heeft met wat wij spelen, maar met conventionele en professionele normen; en die kunnen ons niet schelen. Maar het is ook wel waar dat onze prestatie niet goed overbrengt wat we willen zeggen; we hebben nog veel podiumvrees. We zijn ook bang om om reakties te gaan vragen.

K: Er zijn heel extreme verschillen in reaktie. Sommigen vinden het echt shit, anderen heel goed. Er zijn ook mensen die het nou eens willen horen omdat ze er wel wat in zien, maar niet precies weten wát.

En vrouwen?

V: Hangt erg van hun smaak af. Veel van die feministen willen van die lieve muziek, die vinden ons te rauw.

Zijn ze kritischer dan mannen?

V: Ja.

Jes: Er zijn er die het optreden leuk vinden, maar de muziek niet.

K: Er is wel een soort toenadering tussen de vrouwenbeweging en popmuziek.

J: Ik voor mijzelf, als vrouw, vind een heleboel popmuziek nog steeds afstotend. Er zitten ook goede stukken in.

V: Met popmuziek kan je zoveel mensen bereiken.

J: Alleen al muziekmaken is iets politieks.

Komt er in de teksten veel van dat vrouw-zijn nadrukkelijk naar voren?

D: Die van Kate vooral, de anderen ook.

Jes: De mijne niet.

Waarover dan wel?

Jes: Over van alles.

J: (grinnikt) Zij zingt over vernietigd worden.

D: In the ruins gaat wèl over vrouwen (deze is door Jes geschreven).

V: Voor mij betekent: als een vrouw een tekst schrijft, over wat dan ook, dan is dat feministisch.

Jes: Dat is een kwestie van definities, dat maakt niet uit.

ANDROIDS OF MU: ROLVERDELING

Wat is voor jullie het goede aan vrouwenmuziek?

C: Het beste voor mij in vrouwenmuziek is het materiaal waaruit de nummers worden opgebouwd, omdat door vrouwen gemaakte muziek een frisse kijk op de dingen geeft: het is relatief nieuw dat vrouwen samen in bands gaan zitten, ze schrijven ook vanuit dat nieuwe standpunt, dus zijn de onderwerpen ook origineler. Popmuziek is lange tijd erg macho geweest. Op het moment dat vrouwen daar inkomen, doen ze dat extra bewust, zowel wat betreft de muziek als de teksten. Dit blijft origineel tótdat het is uitgeput.

Reken je daar ook de commerciële vrouwenbands toe?

S: Het doet er niet toe of ze commercieel zijn of niet. Ze stáán daar gewoon, op het podium. En geven het voorbeeld.

Waarom klinkt jullie muziek zoals die klinkt?

(er wordt wat gelachen)

Met wat voor idee zijn jullie begonnen?

S: We hingen al allemaal in die kringen van bands rond, we woonden samen met mensen die veel muziek maakten. Drie van ons hebben kinderen, maar dat mocht geen belemmering zijn.

Wilden jullie iets totaal nieuws of anders?

S: We wilden spelen met alleen maar vrouwen, op een ander soort niveau. En dat er geen seksisme zou zijn in de kritiek; dat op zo'n manier werken de ontwikkelingen zou bevorderen in plaats van dat zè werden tegengehouden. Want we voelden ons niet tot ons recht komen in bands met jongens. En we wilden vooroordelen doorbreken.

Er zit iets anarchistisch in de muziek die jullie maken, zoals ik die van de plaat ken tenminste. Waarom?

S: Omdat iedereen in de band vrij moet zijn om uit te drukken wat ze wil. Als iemand iets heel sterks voelt, proberen de anderen dat te laten gebeuren. Wij willen bijvoorbeeld allemaal graag zingen. Dus wisselen we van instrumenten, zodat iedereen die een song bedacht heeft die zelf kan zingen, in plaats van die aan een ander te geven.

Dat principe is nogal opvallend bij vrouwenbands. Is er iets speciaal vrouwelijks aan die democratische manier van werken?

S: Ik ben graag geneigd dat te denken ja (giechelt). Het is minder star in elk geval. Als je echt om elkaar geeft, wil je elkaar die ruimte geven. Je wilt dat de anderen zich goed voelen, dingen kunnen uitproberen en daar lol in hebben.

Werkt dat niet vertragend, dat wisselen en dat iedereen alles wil kunnen? Men vindt dat niet professioneel.

S: Professionele bands, dat kan betekenen bands die helemaal niet gelukkig zijn in wat ze doen. En vastlopen. Kijk, ik houd van drummen, ook al ben ik niet de drummer in de band. Als ik dat wil en doe, zal ik er waarschijnlijk steeds beter in worden. En als ik het wil, doe ik het niet níet omdat ik niet de drummer ben. Elk soort rolverdeling is fout omdat het beperkend is. Als ik leer drummen, ga ik beter naar muziek luisteren, en dat helpt me bij álles.

Wat voor muziek vinden jullie heel erg goed, voel je mee verwant of door beïnvloed?

S: Ik houd van Robert Wyatt en Captain Beefheart, dat zijn mijn grote helden.

C: Ik houd van de Comsat Angels.

B: Ik houd van alles. Ik houd niet van deze generatie die zich vastpint op allerlei helden.

Nogal opvallend dat niemand van jullie vrouwen noemt.

B: Er zijn er echt wel die ik heel goed vind, zoals . . . .

C: Joan Armatrading.

Zo'n door de vrouwenbeweging geannexeerd symbool van gevoeligheid?

C: Dat komt omdat ze haar LP's draaien en nooit haar singles. En live is ze echt geweldig. Zij is echt iemand die er uitspringt, zuiver en alleen om haar talent. Ze heeft zich nooit als vrouw aantrekkelijk uitgemonsterd, óndanks alle druk van platenmaatschappijen. Ze is een geweldig muzikante, schrijft geweldig en brengt het geweldig.

En de Slits?

B: Ik prefereer Delta 5.

Zien jullie een rode lijn lopen door muziek die door vrouwen wordt gemaakt sinds ze duidelijker positie hebben ingenomen in de popmuziek; een soort stempel wat ze erop drukken, iets nieuws wat ze toevoegen?

C: Degenen die nu zingen zijn waarschijnlijk niet de types waar een mannenband op zou vallen, niet meer het sensuele type. Vroeger waren zangeressen ook altijd een kopie ergens van. Dat is nu anders: als je bijvoorbeeld de zangeres van de Mo-dettes neemt, die heeft echt een eigen stijl ontwikkeld.

Iets anders zijn drumsters. Goede drumsters zijn vreselijk zeldzaam. Maar degenen die zich dan ontwikkelen, hebben zeer beslist iets in hun drummen wat anders is. Mannelijke drummers zijn altijd zo stereotiep bezig, met dat harde on-beat-ritme. Vrouwelijke drummers, Cozmic bijvoorbeeld, hebben vaak een prachtig gevoel voor off-beat; lichter en interessanter.

Wat vind je daar zelf van, Cozmic?

C: 't Is nogal moeilijk om een antwoord uit Cozmic te krijgen.

Coz: Ik kan gewoon niet op de tel spelen. (lacht)

C: Het publiek had in het begin kritiek op haar. Wij hadden vertrouwen in haar. Zij heeft zo'n mooi maatgevoel, en ze heeft echt een heel eigen stijl ontwikkeld. Mannen doen altijd van dat tsjak-boem-tsjak-boem, zo gewoon.

Ze zeggen dat vrouwen niet kunnen drummen; er zijn er ook weinig.

S: Dat hangt alleen maar samen met hoe ontspannen je je voelt. Voor drummen heb je je hele lichaam nodig. Vrouwen zijn vaak bang, ook achter het drumstel, en dus gespannen, en dan gaat het niet. Net als met dansen, je ziet vrouwen soms zo spastisch dansen, met van die pasjes. Maar als ze dat overwinnen zijn ze veel beter dan mannen, want die willen alleen maar hard en stoer doen achter een drumstel.

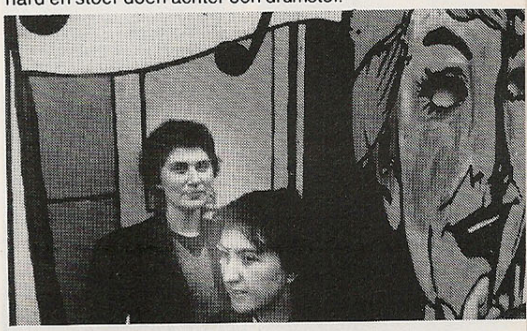

Bewijzen

Met Corina zit ik nog even na te praten. Zij werkt in een studio, als opnametechnica - iets wat ook niet veel vrouwen doen. Ze is onder andere een verzamelalbum van Engelse vrouwenbands aan het opnemen (komt over een paar maanden uit). Ze vindt wel dat vrouwenmuziek bij voorkeur door een vrouw moet worden gemixed, maar het hoeft ook niet persé. Over de mix van de Slits-elpee door Dennis Bovell: he's done a wonderful thing. It's beyond the men-and-women-thing; there's been communication beyond.

Vind jij dat er echt verschil zit in mannen- en vrouwenmuziek?

Het is zo'n verschil als tussen een mineur- en een majeurakkoord. Of tussen blauw en groen. 't Zijn allebei akkoorden, en allebei kleuren, maar het wordt onzin als je het verschil moet gaan definiëren.

Of zoiets als stijlverschillen vanuit verschillende kulturen. Je hebt Chinese, Japanse, zwarte, Latijns-Amerikaanse muziek. Dat maakt de wereld tot een leuke plek om te leven. Het is maar wat je kent, sommige mensen eten graag appels, en anderen bananen. Als je altijd naar reggae luisterde, en je hoort voor het eerst oosterse muziek, dan hoor je er niet veel in. Zó is de situatie nu met vrouwenmuziek. Vrouwen ontwikkelen een echt nieuw soort muziek. Verfrissend. Maar voor wie erbuiten staat is het even wennen, want daarvoor was het er niet.

Wat zeg jij, als mensen zeggen dat het geforceerd is, dat gedoe rond vrouwenbands? Dat ze zich toch wel bewijzen als het goede muzikantes zijn?

Je krijgt niet eens de kans jezelf te bewijzen. Jongens zitten vaak in tien bands voordat ze goede muzikanten zijn die worden gevraagd. En dan wordt van een meisje maar verwacht dat ze het meteen kan! Er zijn zoveel jongensbands. Niemand vraagt hen waarom er geen meisjes inzitten.

Het mooiste is natuurlijk als je het allemaal in gelijke mate door elkaar hebt, mannenbands, vrouwenbands, gemengde bands. Vriendengroepjes zijn toch ook

gemengd? Bands komen daar vaak uit voort, of ze worden het, want je trekt veel op samen. Mensen die negatieve dingen over vrouwenbands zeggen, hebben er gewoon niet goed over nagedacht, het niet objektief geanalyseerd.
Het zou pas natuurlijk zijn als het gelijk ligt, maar nu is het nog een feministisch iets: dat vrouwen een ruimte voor zichzelf scheppen, zich afzonderen in een vrouwenband, gewoon om te leren en een achterstand in te halen. Het is meestal een vrouwenband waar vrouwen in beginnen of begonnen zijn.
Dus iets tijdelijks?
Voor sommigen wel, voor anderen niet. Er zullen ook vrouwen zijn die altijd in vrouwenbands zullen blijven spelen.

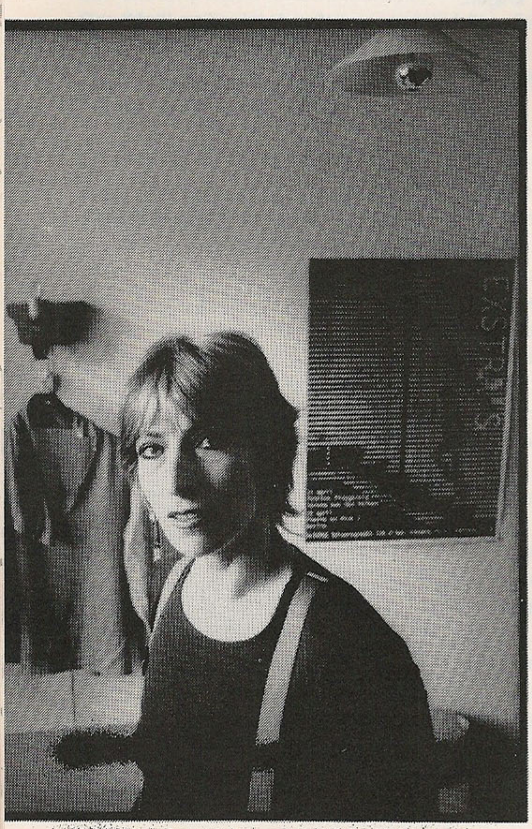

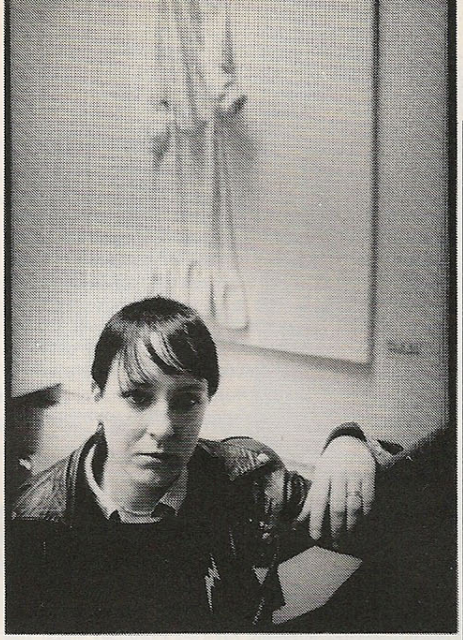

Live: parmantig en onwennig

Hoewel de Real Insects en de Androids of Mu elkaar vanaf het begin goed kennen, véél samen hebben opgetreden en aanvankelijk sterk door elkaar zijn beïnvloed, zijn het totaal verschillende bands. Vrijwel tegengestelden:
Technisch klinken de Androids wel een stuk overtuigender, het is niet rommelig zoals de Insects, maar het zit vol cliché's en het komt niet verder dan vrolijk en grappig. Eigenlijk ook heel rolbevestigend: ze staan op het podium als leuke parmantige meisjes die een band durven te zijn, en brengen muzikaal niet veel nieuws. Het klinkt erg routine-achtig, ondanks de energieke vrolijkheid die ze benadrukken.
Er gaat weinig sfeer vanuit, en het lijkt verdacht veel op ska. Dat is jammer, want hun elpee, ondanks het feit dat die erg onaf was en wat schreeuwerig aandeed, beloofde nieuwe ontwikkelingen, met nummers die niet voor die van de Slits onderdoen. Maar het repertoire is sindsdien niet veranderd en niet uitgebreid, alleen maar afgesleten.
In feite halen dus de Androids niet het kriterium dat vrouwenbands extra aandacht verdienen voor zover ze iets nieuws toevoegen aan muziek.
De Real Insects zijn net andersom: technisch wankel, maar de moeite van het luisteren waard en af en toe verrassend. De welwillende luisteraar (zoals ikzelf) houdt af en toe zijn hart vast als er weer iets misgaat in het samenspel of met het geluid (hun PA-vrouw kan niet mixen); de niet zo welwillende luisteraar zal wellicht sarcastisch glimlachen.
Technische gebreken volop: nummers blijven plotseling in de lucht hangen en blijken dan te zijn afgelopen, veelvuldig piepende versterkers en rondzingende microfoons, en schommelingen in het ritme waarvan ik na vijf keer nóg niet weet of ze ongebruikelijk en onwennig zijn, of gewoon uit gebrek aan vaardigheid voorkomen. Tóch hebben ze echt wat. Tussen de af en toe saai wordende wiebelende ritmes (alsof je op een bootje wegdrijft), springen er ineens nummers uit zodat ik verrast opveer en vind dat ze prachtige dingen doen. Met name zijn dat het door Jessie, die een uitstekende stem heeft, gezongen Take the power, hun laatste nummer Stranger in town (wat echt swingt) en de toegift die ze in de Melkweg gaven, zo mooi gezongen door Jane.
Je moet eraan wennen, en ze zeker nog een keer of twee horen. Voor zover ik er nog niet altijd wijs uit kan worden, krijgen ze van mij het voordeel van de twijfel. Want dat zijn ze waard.

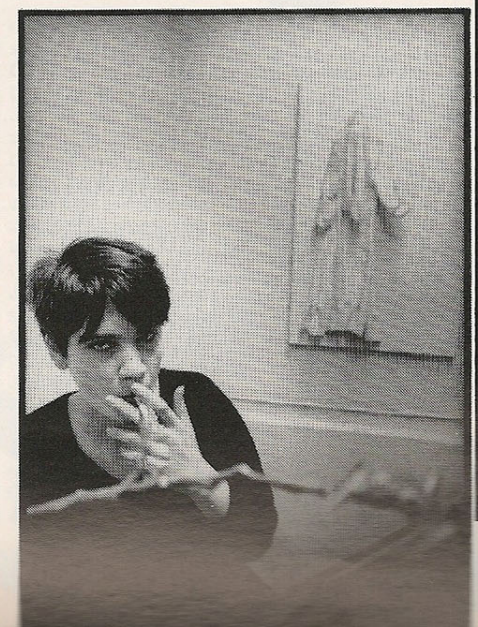

Ska, called *'Jamaica's first national dance'* by Prince Buster (in 'Everbody Ska'), was popular in Jamaica during the early 60's. Ska caused a bit of a stir when it arrived in England, where it was called *'Bluebeat'* by many (since most Ska records were released in England on Prince Buster's Bluebeat record label).
The music also caused a bit of a ripple in Europe. But being a minority music, it never received general release status and the publicity it deserved.
'Oh, Caroline' by the Folkes Brothers (which featured the Count Ossie drummers) and *'On the Beach'* by Owen Gray (which featured the trombone of Don Drummond) were two of the earliest Ska forerunners. The first international Ska hit was *'My Boy Lollipop'* by Millie Small (who also sang Jackie Edwards). And a number of songs were covered by British recording artists (like *'Keep On Running'* by the Spencer Davis Group). But the popularity of Ska remained to the Jamaican community and to a small elite of white youths.
Then, twenty years later, Ska makes an unexpected reappearance through the efforts of groups like Madness, the Specials, the Beat, Nightdoctor, Bad Manners, and a host of others. Yet, the audiences that show up the concerts of the above groups most often have unfortunately never heard the original Ska.

MENTO

Before Ska, Jamaicans enjoyed listening and dancing to the Rhumba; the Mazurka, the Waltz, and the Foxtrot. Mento (a Jamaican variety of Calypso) and Quadrille were the populair folk music during the 40's and 50's.
Mento managed to get some airplay outside of the Carribean. *'Nobody's Business'* and *'Shame and Scandal'* were populair numbers, being done by many singers. Harry Belafonte's original version of *'Jamaica Farewell'* even managed to become a big international hit, but barely put Jamaica on the map.
It has been said that the brass arrangements and the polyrhythms of Mento influenced the birth of Jazz in New Orleans. At that time, New Orleans was the main up-river port into which Jamaican music arrived in order to be further distributed throughout America. By the 50's, however, the influences were flowing in the opposite direction.

RHYTHM & BLUES

78 r.p.m. 'Rhythm & Blues' singles were exported from America via New Orleans to Jamaica. And the effect on the Jamaicans was one of enormous enthusiasme. Being in the majority a poor people, few owned either radio or record-player, and the only source of hearing this R & B music was at the weekend dance.

SOUND SYSTEMS

People of all ages would show up to dance. A hall was rented and someone hired to bring a sound-system: records, turntables, mixer, amps, and huge speaker boxes that could cause the deaf to hear.

tekst: H.W. Targowski

The sound-system operators were usually record shop owners who would haul their gear around to the dances after the store was closed. Their reputations were based on their record selections, so they would bring the latest R & B releases (and pre-releases, whenever possible) to the dance.

RIVALRY and ROYALTY

Immense rivalry developed: Who had the best sound? Who had the best d.j.'s.?
Boastful claims led many operators to assume outrageous titles like Duke Reid or Sir 'Coxsone' Dodd or Prince Buster.
Competition became stiff. Regal claims meant nothing without a hot new release to back them up. The notable operators were quick to pick-up the latest releases, but found it hard to stay ahead of their rivals.

SMALL STUDIOS

By the late 50's, R & B records became increasingly harder to obtain. Some sound-systems operators started their own recording studios in order to meet the public demand for more music. From these small studios issued a stream of local atempts at R & B.
The most notable characteristic of these home-spun efforts was the 'riddims' . . . usually a 4/4 measure with guitar of harmonica accenting the off-beats, and the whole groove eveloped by a deep low bass line. This was the Mento influence on the music -and it led directly to the birth of Ska.

THE SOUND

Recording sessions were rather basic in the beginning. The musicians would all play live in the studio, and the music would be recorded directly onto a 1-track or 2-track tape machine. Later, the addition of seperate microphones for each instrument and mixing console enabled the Jamaicans producers to better regulate the dynamics of the sound and the spread out the acoustic range by extending both the low bass end the high treble end.
By varying the horn charts and keyboard arrangements, Ska could assume any mood. Ska could celebrate the joys of film and t.v. with numbers like *'Bonanza Ska'* by Carlos Malcolm, it could have political allusions like *'Lee Harvey Oswald'* or *'Christine Keeler'* by the Skatalites, it could be wild like *'One Step Beyond'* by Prince Buster, or mellow like *'You're So Delightful'* by the Skatalites.

THE ARTISTS

Ska rhythms often didn't allow for a very melodic vocal line, so many records were either instrumental (eg. *'Eastern Standard Time'* by Don Drummond) or semi-instrumental (eg. *'Guns of Navarone'* by the Skatalites). Some Ska incorporated the use of special sound effects in combination with a recurring vocal phrase as in *'Guns Fever'* by Baba Brooks.
The same session musicans rotated among all of the studios. Band names depended upon which producer/studio/musician arranged the particular session, and not upon the line-up. Credits could differ on different releases of the same indentical record. Various musicians could share one band name or the same line-up could go under various band names. Most often, the individual musicians were not listed on the records, so credits usually went to the producer. Still, the work of Don Drummond and the Skatalites deserves special recognition and mention.
The most popular vocalists during the early sixties included: Stranger Cole, Jackie Edwards, Phyllos Dillon, Alton Ellis, Joe Higgs, Eric Morris, Justin Hines, and Delroy Wilson. Prince Buster had a whole string of hits, which included such perennial classics as *'Al Capone'* and *'Madness'*. Prince Buster's rival for a time was Derrick Morgan who released such popular favorites as *'Fat Man'* and *'Housewives' Choise'*. The early sixties also ushered in the budding genius of Lee 'Scratch' Perry, who could cut het occassional vocal at het Studio One (eg. *'The Woodman'* b/w *'Give Me Justice'*). Many tried luck at cutting a single, but few succeeded in making more than one or two records before fading into obscurity.
The best vocal groups at the time included the Maytals, The Blues Busters, The Ethiopians, and the Wailing Wailers (with Judy Kelso, Junoir Braithwaithe, Peter McIntosh, Robert Marley, and Neville Livingstone a.k.a. Bunny 'O'Riley' Wailer). There were many duos and trios, and some singers would occassionaly team up with another vocalist just for one record.

THE RECORDS

Jamaica is a singles market. If you liked a song, you bought the single. Albums were merely compilations of singles.
Today, you can only find these rare old classics on compilation l.p.'s. For the benefit of new listeners, a list of recommended albums follows:

THE ORIGINAL GOLDEN OLDIES VOL. 1. Prince Buster.
Some early Prince Buster singles on this one. Includes the classics *'Madness'* and *'Enjoy Yourself'* plus 10 other numbers (the label lists 5 tracks on side 1, but contains an extra song about *'Praise Without Raise'*). Prince Buster's lyrics deal with personal/social issues, words of advice, and himself. A good sampler of his early style. On the Prince Buster Record Shack label.
The Original Golden Oldies Vol. 3. Maytals
Released on the Prince Buster Record Shack Label, this L.P. contains twelve of the earliest Maytals singles (though the B-side lists five cuts, it has an extra track *'Really Gonna Find Her* at the end). My favourites on this record are *Dog War* with its wild exuberance and the hit *Pain In My Belly.* Vintage Maytals.

GUNS OF NAVARONE. Various Artists.
Rereleased by Trojan in 1978, this compilation features 16 tracks which were very popular during the Ska-era. Besides the title track by the Skatalites, other favorites include *'Bank To Bank'*, Baba Brooks, *'Broadway Jungle'*, The Flames (which is the same as *'Dog War'* Maytals. . . and they also released singles under the name the Vikings), *'El Pussy Cat'* Roland Alphonso, the classic *'Penny Reel'* by Eric Morris, *'Gun Fever'*, Baba Brooks and more.

THE BEST OF DON DRUMMOND - Don Drummond and the Skatalites.
On the Studio One label. A great collection which contains his big hits: *'Ringo'*, *'Confucious'*, and *'Eastern Standard Time'*. Plus the rousing *'the Reburial'*, the humoress *'Heavenless'*, the sensual *'African Beat'* and six others. Don Drummond and the Skatalites are the essence of the Ska-no collection would be complete without several of their albums.

DON DRUMMOND GREATEST HITS - Don Drummond and the Skatalites.
A Duke Reid production on the Treasure Isle label (not to be confused with the recent London release which has the same photo on the cover in black and white, but contains different songs altogether). Side 1 lists six tracks, but *'Dearest'* by Dotty and Bonnie is missing (you can find it on another L.P. called Memories. . . .)

. . . THE UNFORGETTABLE EXPERIENCE also on Treasure Isle. This album does include the rare *'Woman A Come'* by Margarita, Drummond's wife. Some of the other notable cuts are: *'Street Corner'*, *'Latin Goes Ska'*, *'Knock out Punch'*, *'Dr. Decker'*, and the well known *'Occupation'*.
I've listed this L.P., because most of the Skatalites music was issued by Studio One and its worth comparing the differences between Clement St. Dodd's productions and those of Duke Reid.

SKA-A-GO-GO. - Roland Alphonso and the Soul Bros.
Actually a various artists album featuring the Wailers, the Gaylads and the Soulettes on vocals. A sampler of music which was popular among the Jamaicans: Ska, Jump Up, Mento, Calypso, and Cha-Cha-Cha. The band is actually the Skatalites with minor changes in line-up with the saxophone of Roland Alphonso. A Studio One release.

INTENSIFIED! - Various Artists.
A recent 2-Volume compilation on Island Records. It contains a good cros-section of music and artists, including *'Solomon Gundie'* by Eric Morris, *'Rukumbine'* by Shenley duffus, *'Housewives Choise'* by Derrick and Patsy, *'The Higher The Monkey Climbs'* by Justin Hines etc. (note the Charms is Justin Hines and the Dominoes).
Also 'Independent Anniversary Ska' is *'I and should Have Known Better'*). Well worth it, if you don't have most of these tracks on other albums (like those listed above).

'JONG EN FRIS

Releases op postcard records

80.1 **Orange Juice**
Falling and Laughing/Moscow
80.2 **Orange Juice**
Blueboy/Lovesick
80.3 **Josef K.**
Radio Drill Time/Crazy to exist
80.4 **Go Betweens**
I need two heads/Stop before you say it
80.5 **Josef K.**
It's kinda funny/Final Request
80.6 **Orange Juice**
Simply Thrilled Honey/Breakfast time
81.2 **Orange Juice**
Poor old soul/Poor old Soul pt. 2
81.3 **Aztec Camera**
Just like gold/We could send letters
81.5 **Josef K.**
Chance meeting/Pictures of Cindy
81.6 **Orange Juice**
Wan light/You old eccentric

tekst: Rob van Middendorp/Harold Schellinckx foto: Rob van Middendorp

EEN NIEUWE LICHTING SCHOTSE BANDS MET NAMEN ALS AZTEC CAMERA, ORANGE JUICE EN JOSEF K, STAAT OP HET MOMENT IN HET MIDDELPUNT VAN DE BELANGSTELLING IN ENGELAND. SINGLES VAN JOSEF K EN ORANGE JUICE ZIJN REGELMATIG TE VINDEN IN DE ALTERNATIEVE HITLIJSTEN VAN BLADEN ALS DE NEW MUSICAL EXPRESS EN SOUNDS.
ALLE SINGLES VAN BOVENGENOEMDE GROEPEN VERSCHENEN OP POSTCARD RECORDS, EEN NOG JONG ONAFHANKELIJK LABEL UIT SCHOTLAND, GERUND DOOR ALAN HORNE.

Alan Horne is een bezig baasje en praten een van zijn sterkste kanten. Als hij zich na afloop van een Josef K. concert in Brussel, in het hotel op een bed nestelt om het hoe en waarom van Postcard records uit de doeken te doen, lijkt het alsof hij, weliswaar enthousiast, een uit het hoofd geleerd verhaal voordraagt. Wij hoeven niet veel meer te doen dan de recorder te starten en Alan er een dik uur later op te wijzen dat 't nou wel genoeg is geweest.

In dat uur krijgen we uitgebreid te horen hoe slecht het wel is gesteld met de popmuziek anno 1981, hoe slecht en saai alle bands en platenmaatschappijen (inclusief de independants) van tegenwoordig zijn. Alan wil het anders doen, een nieuw label met een eigen gezicht en een eigen geluid, fris en jong. Een label niet als Factory, niet als Fast, maar als bijvoorbeeld Tamla Motown of Stax.

Postcard begon met een single van de Schotse groep Orange Juice, waarvan Alan manager was. *'In 1976 en 1977 waren we allemaal heel erg betrokken bij wat er gebeurde, de punkbeweging, het leek alsof er eindelijk weer iets goeds zou ontstaan. Ik reisde bands als de Clash en de Buzzcocks achterna, het hele land door. Maar na verloop van tijd. . . er bleef absoluut niets van over, alleen maar nieuwe verveling. Vanaf 1978 heb ik eigenlijk nergens meer naar geluisterd. Orange Juice was het enige dat ik goed vond en samen leefden we in ons kleine wereldje in Glasgow. We stuurden nooit bandjes naar grote maatschappijen, wel ééntje naar Rough Trade, die vonden het wel o.k., maar toch. . . Echt stom, ze zijn gewoon stom, ze weten nergens iets van. Daarna hebben we nooit meer iets gestuurd'.*

De start van het Postcard label verliep als volgt: *'Eind 1979 was Orange Juice klaar om op te nemen, maar het leek er toen op dat de band uit elkaar zou gaan. De drummer was er van door, en waarschijnlijk zou er nooit een plaat komen. Gelukkig had ik in die tijd wat geld. Ik was van de universiteit getrapt, maar hield mijn beurs en die gebruikte ik om een plaat uit te brengen, Falling and Laughing. We maakten er duizend, kregen goede recensies en gebruikten het verdiende geld voor een tweede single. Om sterk naar voren te komen, met name tegenover de pers in Londen, vond ik dat we meer bands moesten hebben. Je kunt geen label zijn met maar één band. Dat een label met twee bands wel werkt had een jaar eerder Zoo records bewezen. Wat Zoo gedaan had moesten wij ook kunnen. Potentieel waren de Bunnymen en Teardrop Explodes geen goede bands, Orange Juice was toen al beter dan Teardrop ooit kan worden, ze hadden meer en betere songs.*

De tweede groep op Postcard werd Josef K. uit Edinburgh. Josef K. had al eens een single uitgebracht op eigen label, deze kreeg slechte recensies en verkocht erg slecht.

'Ze waren in Edinburg in ieder geval de beste band zónder platencontract. Wat geluid betreft pasten ze weliswaar niet zo in het beeld dat mij voor ogen stond. Wat dat betreft vind ik groepen als Aztec Camera en Go Betweens betere Postcard bands, maar het was een sterke start voor het label. Er gebeurde in die tijd verder niks bijzonders in Engeland en volgens plan was de pers zeer geïnteresseerd en ze besteedden veel aandacht aan ons'.

Alan weet hoe hij de interesse kan wekken die hij nodig heeft.

Toen Postcard pas begon en pas één of twee platen had uitgebracht, stuurde hij een uitgebreide, maar verzonnen, lijst met Postcard releases naar ZigZag, om een betere vermelding in hun catalogus van onafhankelijke labels te krijgen (*'All these tricks. . . you have to do all these things because people don't really take notice of you, unless you lie'.*)

Door alle publicaties in de pers kreeg Rough Trade belangstelling de distributie van Postcard te verzorgen, iets wat ze eerder weigerden. Alan blijkt daar nog steeds pissig over.

'Het blijkt gewoon dat het Rough Trade, net als alle andere, enkel om het geld te doen is. Maar goed die distributie hadden we nodig. Alle onafhankelijke labels zijn afhankelijk van Rough Trade. Maar in feite is Rough Trade niet meer dan een stelletje oude hippies en dát zal ze gaan opbreken, die zestiger jaren mentaliteit. Ze hebben van die vreemde moralistische trekjes, bijvoorbeeld geen poen willen betalen om een plaat in de top 40 te krijgen. Maar die nieuwe Depeche Mode single, die Rough Trade distribueert, werd wèl door Mute de hitlijsten ingekocht, en dan doen ze alsof ze nergens van weten. Naar buiten alternatief, eerlijk, hippie-idealen, maar ondertussen. . .'

'Wat ik belangrijk vind is dat ik de mogelijkheid krijg om de dingen te doen die ik wil en dat de bands op hún manier en in hún tempo kunnen werken, zonder druk en psychische chantage die de grote maatschappijen toepassen. Of nu Rough Trade of CBS mij die mogelijkheid biedt, interesseert mij niet. Liever CBS als ze meer bieden, en dat kunnen ze. Rough Trade wil gewoon niet accepteren dat het 1981 is en dat je moet boksen en dan ook hun methodes gebruiken. Je platen moeten op de radio gedraaid worden. Die hele elitaire muziekpers betekent toch niks. Iets als Adam and the Ants wordt in de New Musical Express keer op keer belachelijk gemaakt, maar wat haalt dat uit? De platenkopers horen het op de radio, vinden het prachtig en maken het wèl tot het grootste succes in Engeland, sinds de Beatles'.

Alle onafhankelijke labels zouden volgens Alan alle onderlinge haat en nijd aan de kant moeten zetten en samen het geld gebruiken.

'Samen iemand betalen om dagelijks bij de radio te pluggen en een eigen distributie, totaal onafhankelijk van wie dan ook. Dàt zou concurrentie zijn voor de 'majors'. We zouden het aanzien van de Britse Top 40 grondig veranderen! Platen worden nu gewoon uit de Top 40 gehouden. Joy Division is dan nog een uitzondering. Maar die jongen moest dood om een hitsingle te krijgen'.

AMIGOS

AMIGOS _ PLATEN
kruisstraat 15
Haarlem

AMIGOS _ KLEDING
kruisstraat 15
schagchelstraat 6
Haarlem

33 45

disk

voorstreek 76 Leeuwarden tel.05100-39511

tekst: Dick Koopman/Frans Hemelaar foto: Arjen Schrama

S N A

Er bestaat een verhaal dat vertelt dat Phil Lithman's vinger eens, tijdens het bespelen van zijn instrument, veranderde in een sidderende slang. Als je zijn optreden bekijkt, zoals wij dat deden in het Amsterdamse Uylenstede, dan moet je wel bekennen dat er een muzikant van formaat aan het werk is. Snakefinger is echt een virtuoos; hij bespeelt met vure zijn gitaar en steelgitaar en zijn stem verraadt niets van gemakzucht. Al horen we geluiden als zou Snakefinger een typische 'west-coast-hippie' zijn, op het podium maakt hij toch een zeer frisse indruk.

Tijdens het gesprek dat we met hem voeren, kijken we hem regelmatig recht in de ogen, en jawel, hij heeft echt slangenogen; van die smalle schuins in het hoofd staande. In tegenstelling tot wat zijn ogen doen vermoeden, opereerde Phil Lithman in het geheel niet in het geniep. Vriendelijk en openhartig vertelt en lanceert hij zijn ideeën. Helaas moeten wij wel aantekenen dat hetgeen hij beweerde zo nu en dan vloekte met dat wat hij op het podium presenteerde.

'Swingende praatjes'

Phil Lithman: 'Kenmerkend voor mijn muziek is de beweging die erin zit. Wat ik doe is constant onderhevig aan ontwikkelingen; ik wil, en zal nooit stil blijven staan (nou, nou, red.). De volgende keer dat ik weer ga touren, zal ik zeer beslist een totaal ander programma brengen, totaal andere muziek, iets geheel nieuws.
Ik wil met mijn muziek bereiken dat er iets gaat bewegen in de mensen die luisteren; dat hun voeten, ballen, hart en hoofd wordt geraakt. Van alles zit er in mijn muziek; voor ieder wat wils. Mijn benadering is geheel eigen en valt dan ook nergens in een hokje te passen. Doen mensen dat toch dan vind ik dat best. Ik wil gewoon een goede muzikant zijn, zo iemand die het publiek een goede avond biedt, die iets doet wat boeit. De belangrijkste elementen zijn 'de swing' en 'iets om wat langer bij stil te staan'; een soort boodschap die bijna altijd is verpakt in een dosis humor. Soms wordt me wel eens verweten dat ik cynisch zou zijn. Maar de mensen die dat zeggen, vergeten dat mijn cynisme, voorzover dat aanwezig is, altijd onmiddellijk wordt gerelativeerd'.

Gedrogeerd

'Mijn 'roots' staan in de reggae en rhytm and blues muziek. Met die muziek ben ik opgegroeid. Elementen uit die genres kun je duidelijk

K E F I N G E R

Muziek voor je voeten, je ballen, je hart en je hoofd

terughoren in hetgeen ik nu maak: vrolijke dansbare muziek met een inhoud, een beetje 'stoned' ook wel.
Wat ik met mijn eigen band doe, heeft een heel ander karakter dan hetgeen ik met de Residents produceer. Ik leerde hen kennen in 1971, toen zij nog in San Matea woonden. We werkten er toen aan om helemaal los te komen van de bestaande popstructuren, om een geheel nieuw soort muziek te maken. Indertijd slikten we gigantische hoeveelheden trips, dat heeft ons wellicht een beetje geholpen bij het uitwerken van een nieuwe sound.
De Residents hebben overigens die drugs helemaal niet nodig om goed werk af te leveren, het zijn tenslotte heel begaafde en vooral ook heel creatieve muziektechnici. Zelf rook ik nogal wat hasj, als goed Engelsman paf ik wat af. Maar vier uur voordat ik op moet, duw ik toch echt mijn laatste joint uit; ik wil absoluut geen stomme fouten maken op het podium.
De muziek die wij maken, kan je ook zien als een goed alternatief voor dopegebruik; als je goed luistert kan je soortgelijke ervaringen opdoen als wanneer je je geest verruimt door het nuttigen van drugs'.

Vermoeiend

'De tour is georganiseerd door het Franse platenlabel Celluloid. Alles, werkelijk alles, is geregeld met de Franse vlag: veel gesjouw, onduidelijke en slechte afspraken, mensen komen niet opdagen terwijl ze essentieel, onmisbaar zijn voor de realisatie van een goed verlopend concert. Het is allemaal erg vermoeiend; er is zoveel dat we zelf moeten doen.
In Frankrijk speelden we in het voorprogramma van Tuxedomoon. Met hen hebben we veel pret gehad, dat maakte een hoop goed. Van het Franse publiek ben ik niet zo gecharmeerd, het zijn een stelletje hippies daar. Werkelijk alles wat er op het podium gebeurde, vonden ze te gek; of het nu goed of fout ging, ze reageerden in beide gevallen erg enthousiast. Zoiets doet een heel vreemde afstand tussen ons en het publiek ontstaan.
Ik vind de Fransen heel afstandelijk en snobistisch. Zodra we de grens met Nederland overschreden, brak de zon weer door. We werden te woord gestaan door vriendelijk, behulpzame, conducteurs, de buffetbediendes lachten zowaar. We voelden ons alsof we na lange tijd weer eens onder de mensen waren. Ik kan me ook heel goed voorstellen dat Tuxedomoon hier gaat wonen, dit is volgens mij echt een goed land.
Morgenvroeg vertrekken we naar Engeland. Ik ben heel benieuwd wat voor een ervaring dat zal zijn, wel een heel vreemde denk ik, want zo'n vier jaar geleden was ik voor het laatst in mijn geboorteland. Vandaar vertrekken we naar Italië om in enkele grote steden op te treden, in welke, dat weet ik eigenlijk niet. Daarna staat de reis naar Australië en Nieuw Zeeland op het programma'.

VS Snakefinger

Tijdens het gesprek geeft Snakefinger onverbloemd zijn mening over Amerika. Hij woont tot zijn tevredenheid in San Francisco, edoch, de huidige situatie in Amerika zint hem in het geheel niet.
Phil Lithman: 'Wij, jonge Amerikanen, zijn helemaal niet blij met Reagan, die cowboyfilmster. Dat zo'n man zich verontschuldigt als een echte held dat hij te laat heeft gedoken toen er op hem werd geschoten, dat is toch waanzin. Die arme man leeft nog van top tot teen in een filmwereld, en dat beangstigt ons nogal.
Mijn bühnepresentatie kan ook wel anti-Amerikaans worden genoemd. We parodiëren de Amerikaanse maatschappij; de groep draagt safarie-achtige legeruniformen en ik een gevangenispak. De teksten gaan weleens over de grote leegheid die er in Amerika heerst; de totale afwezigheid van enig serieus historisch besef, het ontbreken van een beetje cultuur.
Het Amerikaanse publiek reageert heel verdeeld op onze platen en optredens. Ze weten over het algemeen niet zo goed wat ze er van moeten denken, ze weten het niet te plaatsen. Collega's vinden het maar dubieus wat ik doe, dat 'menselijke' in me kunnen ze niet vatten. Zij vinden dat een muzikant vooral heel 'cool' moet zijn, en dat ben ik niet, dus vinden ze mijn muziek ook maar niks. Ik vind het allemaal best, ze doen maar. Ik voel me gewoon een muzikant, ik wil geen afstandelijke artiest zijn. Goede muziek maken met swing en humor, dat is wat ik wil'.

Bezetting: Phil Lithman (gitaar, steelgitaar), Miguel Bertel (gitaar), Jean-Paul George (bas), Bryan Ryan (drums), Jonathan Formula (sound engineer).

elpee

SCHLEIMER K: Schleimer K *(Omega Records, M19824)*

Schleimer K, een Engels trio, maakt muziek met veel electronica, maar vervalt gelukkig niet in de standaardgeluiden en -sequenzer-reeksen die de meeste 'moderne electro'-groepen kenmerken. Deze LP, naar ik aanneem hun debuut, laat een smaak- en fantasievol gebruik van electronische geluiden ter invullen van geluidbeelden horen, geluidsbeelden die meestal uitgaande van een bas/ritmebox-structuur worden opgebouwd. Een plaat met een duidelijk eigen sfeer, die behalve door de electronica wordt bepaald door Michael Wolfen's indringende vocalen.
De 'zware' teksten passen uitstekend bij de muziek maar worder er tegelijkertijd (gelukkig) door gerelativeerd. Opvallend is de aanwezigheid van een cover van het oude Canned Heat-nummer 'On the road again'. Op het label staat het evenals de tien andere songs vermeld als Schleimer K-compositie. Zou ook best kunnen. Het past in ieder geval uitstekend. Een prima plaat, prettig om te beluisteren. Schleimer K maakt muziek waarin zwaar en vederlicht hand in hand gaan. Drama met een knipoog.
HS

single

BLUE ORCHIDS: The Flood/Disneyboys
(Rough Trade records)
BLUE ORCHIDS: Work/House that faded out
(Rough Trade records)

Toen Mark E. Smith het aan alle fans en ex-Fall-leden opgedragen 'Diceman' schreef - te vinden op het Dragnetalbum - zal hij het effekt ervan waarschijnlijk onderschat hebben (. . . *they stay with the masses, don't take any chances, head up, empty . . .*).

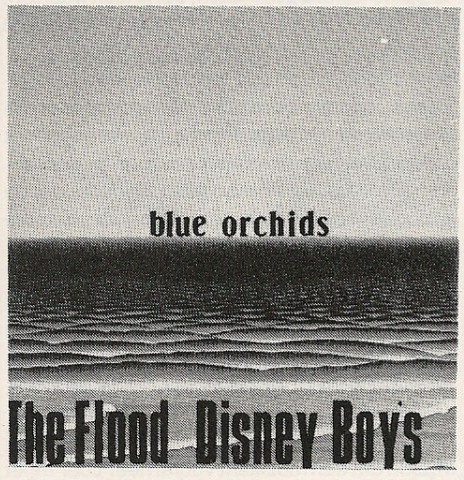

In augustus 1980 richtten een aantal ex-Fall-leden onder aanvoering van Martin Bramah en Una Baines de Blue Orchids op. Bramah tekende in 1979 nog samen met Smith voor de helft van de songs op Live at the Witchtrials, terwijl Baines evenals de overige Blue Orchids gerekend kan worden tot het groepje fanatieke Fall-adepten dat bij een aantal gigs even mocht opdraven. Najaar 1980 verscheen de eerste single en Disneyboys, een statement, werd een veelgevraagde kraker in de Britse drive-in-shows. Pogingen om de single bij enkele Hilversumse discjockeys te slijten faalden jammerlijk.
Het geluid van de Blue Orchids is als het tweede verhaal van een stel outcasts dat het achtereenvolgens probeerde in kroegen, scholen, ateliers en de krottenbuurt. De keyboards van Baines die bepalend zijn voor de sound doen aan als een aftands orgeltje en de schorre stem van Bramah klinkt vermoeid, maar ongebroken. De ritmes zijn springlevend en even direkt en ongekunsteld als bij de Fall. The Flood gaat over wat er allemaal zou verdwijnen na een atoomexplosie in de oceaan (de waarheid, sex-appeal); halverwege Baines geniaal als een soort supermarktomroepster, ah . . . de nietigheid der dingen.
Op de nu verschenen tweede single zijn drummer Joe Kin en bassist Steve Toyne verdwenen. Rick Goldstraw plukt aan de bass en de nieuwe drummer heet Rogers. Het maakt kwalitatief geen verschil. Work is een muzikale queeste en bij de klagend roepende gitaar zie je de horden verdoemden over de horizon trekken, nutteloos, verloren, op zoek naar werk.
Rafael.

elpee

MICKY MIKE: Snowy Red *(Dirty Dance records 12001)*
LUC VAN ACKER: Taking Snapshots

Keer op keer wisten onze zuiderburen ons al te verrassen met bijzonder bijdetijdse muziek, terwijl radioprogramma's en concerten aantoonden dat men er zelfs vaak, vergeleken met Nederland, de tijd ver vooruit was. Wat er tot nu toe op labels als Crepuscule en Straatlawaai uitkwam is zonder meer verfrissend.
Wederom verschenen recentelijk twee elpees uit België in de winkels. Wat deze twee elpees gemeen hebben zijn de hoezen. Beide zijn gehuld in eenvoudige, doch doeltreffende low-budgethoezen; één foto voorop, een klein tekstje en veel wit. Veel verder dan dit gaat de gelijkenis echter niet.
Micky Mike's album heet Snowy Red en bij de credits op de achterkant van de hoes staat dat het nummer Baby Tonight opgedragen is aan Suicide. Zoiets maakt natuurlijk nieuwsgierig en lokt vergelijkingen uit. En ja, Suicide blijkt de voornaamste inspiratiebron te zijn geweest. De muziek sluit leuk aan bij de naam van het label: Dirty Dance Records. Wanneer we Micky's muziek ter vergelijking naast die van Suicide zetten blijkt deze toch de rijkdom aan intrumentatie en de complexiteit, de vreemde, harde, lelijke geluidjes te missen die juist de elpees van Suicide zo aantrekkelijk maken. Snowy Red wordt juist dáár tot een soort achtergrondmuziek, waar de elpees van Suicide ons tot luisteren dwingen.
Het album Taking Snapshots van Luc van Acker daarentegen geeft een minimum aan hoes- en labelinformatie (de labels zijn gewoonweg zwart, titels van nummers ontbreken zowel op de labels als op de hoes) maar wat in het vinyl geperst staat laat een rijkdom horen waar menig ander jaloers op kan zijn. Tijdenlang met plezier muziek zitten maken, volgens eigen zeggen

NIEUW UITGEKOMEN PLATEN

(tot begin mei 1981)

ELPEES
AU PAIRS-Play different with sex
SCHLEIMER K-idem (elektro wave)
LAUGHING HANDS-Second
THE TRUDY/MAGNIFICENT MEN-Volcano of le ferret
RAINBOW REMIPED DANCEBAND-The Tahiti syndrom
SLOW CHILDREN
STIFF LITTLE FINGERS-Go for it
SNIPS-La rocca
QUENTIN CRISP-An evening with (2lp's)
ART BEARS-World as it is today
SWELL MAPS-Whatever happens next
EYELESS IN GAZA-Plaque of years
HALF JAPANESE-Loud
LUC VAN AKER-Taking snapshot (belgische elektro wave)
TORAX WATCH-Duits
CASSETTE
ORDUC-Pink and purple (Nederlands!)
WALLY SHORTS-Turquoise
CLASSIX NOUVEAU-Night people
KEN LOCKIE-lp + 7'' (Ex Cowboy International)
BILL NELSON-Quit dreaming (+ gratis lp)
ORIGINAL MIRRORS-Heart tango
ORANGE JUICE-Ostrich churchyard
ROLF TROSTEL-Duits
WOLFGANG BOCK-Cycles
COLIN NEWMAN-Singing fish
MORTY AND RACING CARS-Love blind
ART OBJECTS
NURSE WITH WOUND-Insect and individual silence
JOHN COOPER CLARK-Me and my big mouth
MICHEL BARTON-Groovers
EMPIRE-Expensive sound (ex GenerationX)
LOCAL HEROES/KEVIN ARMSTRONG-samen op één lp
RENALDO & THE LOAF-Songs for swining larvae (op Ralph!)

VERZAMEL ELPEES
KAUGHT IN THE KAMPUS-lers
A SUDDEN SURGE OF SOUND-o.a. Essential Logic
RUNNING IN MAZE-o.a. Zoomlens, Hollow men
WELCOME TO NORWICH
SEHR GUT, SEHR GUT-o.a. Der Plan en DAF
ANUEL 1981
FINAL VERDICT-lers
KZ 36 2-Berlijnse anarchisten
MUSIC FOR NUMBERS
MUTANT DISCO-op ZE
CRY HAVOC

REGGAE ELPEES
UPSETTERS COLLECTION-verzamel lp
GREGORY ISAACS-The early years
TWINKLE BROTHERS-Me no you
RANKING JOE-Clarks boots style

CASSETTES
CURE-Faith (op één kant soundtrack, dus niet op lp)
MONOMEN-A slight delay
SOFT WARE-Man without clothes
GAMMER-met o.a. Duritti Column
MISSING PERSONS
ANOTHER PRETTY FACE

12 INCH
AT HOME
THE FALL-Slates 10''

THROBBING GRISTLE-Discipline live
METHOD ACTORS-Rhythmics of you 10''
THE FLUE-op Torso
HUMAN LEAGUE-The sound of the crowd
JAH WOBBLE-Nieuw
BOW WOW WOW-Work
PAULINE MURRAY-Searchin for heaven 10''
DAF-Do the musolini
THE CLASH-Magnificent 7
RIUICHI SAKOMOTO-Riot in lagos
SIMPLE MINDS-America
JAPAN-Art of parties
DURAN DURAN-Careless movies
RABBY BURNS-Schots! (prod. J. Rotten)
SOWELL RADICS-Caution
TEARDROP EXPLODES-Treason
(Remix + Franse uitvoering)
MALARIA-EP uit Berlijn
TALKING HEADS-House in motion
MEMBERS-Working Girls
BURUNDI BLACK-Remix met Rusty Egan
POISON GIRLS-Hex
DUNCAN MCKAY-Sirius 3
TAN TAN-Theme for summers place
VIDEO ADVENTURES- Musique pour garçons et filles
RICHARD STRANGE-International language
SIOUXSIE & BANSHEES-Starbound
HEAVEN 17-I'm your money
KRAFTWERK-Pocket calculator
ROY RANKIN-Go deh in a late night blues
JACKIE DALE-Its not hard
BARINTON LEVY- Jah Give us strenght
WEAPON OF PEACE-Misty rhodes
SUGAR MINOTT-My whole world
WAILING SOULS-Who no one come
BLACKSTONES-Satisfy her soul
ERROL DUNKLEY-Happiness
CREATION STEPPERS-Africa
BURNING SPEAR-Free the world
RANKING LOE-Another one bites the dust
ECHO & BUNNYMEN-live

SINGLES
KAMAGURKA-Konstant degoutant (Vlaams dus)
MISUNDERSTOOD-EP uit 1966
NICE MEN-In wood
ZEITGEIST-Shake
OUT ON BLUE SIX-Party mood
NEW ASIA-Central proposition
THE POINT-My mind
MICHAL ALAVAR-Cabral dynamic
FRAGMENT-Come dancing
CIARAN HARTE-Love is strange
MISTERY GIRLS-I'm a believer
VOGEL-Guten morgen arschlock
BLOUTED TOAST-Happy home
SELF CONTROL-Falling
COMMERCIALS-Sell out before fall out (voorheen Selecter)
HUMAN CABBAGES-The witch
STRANGER THAN FICTION-Loosing you
POEMS-Achieving units
INT PEN PALS-The story of the day they ate Ronald Reagan
FIRE ENGINES-Meat whiplash
THE EVENING OUTS-EP
TC MATIC-(Belgisch)
LA LA-(Belgisch)
CLASH-Magnificant 7
CHELSEA-Rocking horse
THE WORK-I hate America (Tim Hodgekinson)

THE CHEFS-24 hours
SPIZZLES-Danger of living
RESTRICTED CODE-Love to meet you
GREAT TRAIN ROBBERS-Ronnie Bigs
HUMAN LEAGUE-Sound of crowd
B TROOP-Computer logic
SCABS-Nieuw
AA-Essential entertainment
SINATRAS-Nieuw
CLUB TANGO-Nieuw
GREENFIELD LEISURE-Nieuw
MEMBRANES-Flexidisc
NIGHTINGALES-Idiot strength
MARINE-Live in reverse
KILLING JOKE-Follow the leader
THE WALL-Hsi nao
ECHO AND THE BUNNYMEN-Pictures on my wall
MISTAKES 70-Nieuw
CHAIRMANS YOUTH-Nieuw
DOLPHINS-Nieuw
UNDERTONES-Nieuw
CLASSIX NOUVEAU-Tokyo
NANCY C AND THE MELODAIRES-Nieuw
TEARDROP EXPLODES-Nieuw
THE JAM-Nieuw
TV SMITH AND EXPLORERS-The servant
SIMPLE MINDS-America
PSYCHEDELIC FURS- Dumb waiter (met bespeelbare hoes)
AU PAIRS-Nieuw
ALTERED IMAGES-A days wait
LAURA RIGHT-Teenage confusion
MAGAZINE-About the weather
MEMBERS-Working girl
DB'S-Judy
KRAFTWERK-Pocket calculator (met Japanse B-kant)
SINKING SHIPS-Dream
ESG-You're no good (produktie Martin Hannet)
STEVE DIGGLE-EP (ex-Buzzcocks)
MANNSCHRECK-Sinneplege (Duits)
SUSPENSE-Murder with axe (Hollands)
JOSEF K- Chance meeting (opnieuw)
ZOUNDS-Demystification (Crass)
BLANK STUDENTS
COLOUR OUT OF TIME
AIRPLAY
PIECES OF GLASS
SPIDER KING
OUTSKIRTZ-Blue line
ESSENTIAL LOGIC-Fanfare in the garden
FALL OUT-EP
TOYAH-I want to be free
JADE-Socialite
AL FOULCER-Video man
VITAL-Real life
REALISTS-Wonderland
OUTCASTS-Magnum force
J.C.-Casual trousers (ex-Members)
ACCIDENTS ON EAST LANCS-Back end of nowhere
BIKINI ATOLL-Don't reduce my heart
MECHANICAL PAUSE SYSTEM-EP
MIRANDAS-EP (Hollands)
VICTORIAN PARENTS-EP
PIG BAG
CHORDS-One more minute
SIOUXSIE AND THE BANSHEES-Starbound
HEAVEN 17-I'm your money

alles opgenomen met één bandrecorder, en de beste stukken gewoon uit de banden gehaald en op plaat gezet. Het resultaat is heel gevarieerd en boeiend. De bonte mengeling aan muziek nodigt uit te blijven luisteren.
Alhoewel er voorzichtig met het aanwijzen van invloeden dient te worden omgesprongen, lijken sommige songs geïnspireerd door de laatste Talking Heads elpee of die van Brian Eno, alswel het werk van bands als de Residents en Snakefinger. Wellicht zou het aardig zijn de resultaten te horen wanneer Luc over de gelijke technische faciliteiten zou beschikken als die in de studio's waar Remain in Light of My Live in the Bush of Ghosts werden opgenomen, of misschien ook wel juist niet. De plaat heeft de charme van een snapshot, de kleurigheid van een polaroid.
Rob

single

KI DI ME: Mother is/Islamatic *(Read records)*

Ki Di Me uit San Francisco is vergelijkbaar met andere groepen uit dit undergroundparadijs, zoals de Mutants en Tuxedo Moon. De muziek van deze driemansformatie gaat evenwel de grenzen van de waanzin voorbij. In het schijnbaar relaxte Mother is wordt geflipte Georgia bij het avondeten door vader aan een kruisverhoor onderworpen. Wanneer de onheilspellend brommende synthesizer inzet, verliest het nummer zich in de gefrustreerde gedachtenspinsels van Georgia, die zich onder de druk in haar fantasieën terugtrekt. De diepe wanhoop van een jeugd in een onleefbaar milieu, de generatiekloof, sexuele trauma's, het is om koud van te worden. Aan het eind de tekst: *Mother is jealous, I got my gun, just try dirty, I got my gun* giechel, giechel.

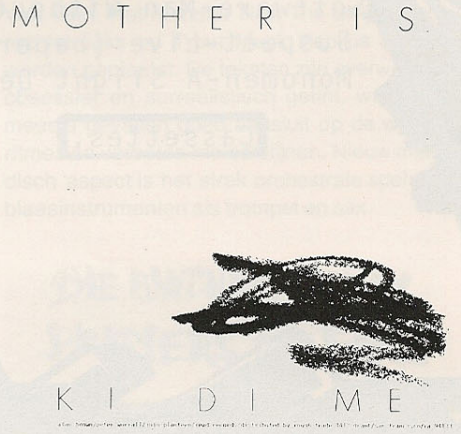

In Islamatic een spookachtig rif met een als een groot hart bonkende synthesizer. Symbool voor de angst des doods. Eer voor Richard die Ki Di Me het eerst ondekte.
Rafael.

elpee

PUBLIC IMAGE LIMITED: The flowers of Romance *(Virgin records)*

Public Image Limited is een van de weinige trendsettende groepen in het voorland van de

Colin Newman-Singing Fish(Instrumentale Lp)
Nurse With Wound-Insect And Individual Silence
Bill Nelson-Quit Dreaming (+Lmt bonus album)
Local Heroes/Kevin Armstrong-(Beide Op 1Lp)
Schleimer K-First Album (Tip Of The Year)
Empire-Expensive Sound(ex Generation X)
Echo And The Bunnymen-Heaven Up There
Music For Numbers-Sampler UK New Wave
John Cooper Clark-Me And My Big Mouth
The Thomson Twins-A Product Of.....
The Art Bears-World As It Is Today
Au Pairs-Play With Different Sex
Monogam-(Berlin Electro Sampler)
Orange Juice-Ostrich Churchyard
Eyeless In Gaza-Plague Of Years
Radierer-Idem (Prima Electro)
Cry Havoc-Sampler UK New Wave
Patrick D Martin-First Album
Peter Hammil-Sitting Targets
Classic Noveau-Night People
Der Plan-Normalette Suprice
Psychedelic Furs-Talk Talk
Passage-For All Or None
Modern Eon-First Album
Material-First Album
D.A.F.-Alles Ist Gut
Richard Hell-Who
Toyah-Anthem

LP's

Dr.Freakowitz + Prof.Einstein-
The 4th Demension
Cure-Faith+Soundtrack"Cartoon"
Software-Man Without Clothes
Suspect-Live (beperkt)
Monomen-A Slight Delay

Cassettes.

B.E.F.-Six Track
Killing Joke-(10")
Sowell Radics-Caution
Simple Minds-America
Heaven 17-I'm Your Money
D.A.F.-Do The The Musolini
Way Of The West-Don't Say
Magazine-About The Weather
Kraftwerk-Pocket Calculator.
Duran Duran-Careless Memories
Riuichi Sakamoto-Riot In Lagos
Siouxie & The Banshees-Starbound
Throbbing Gristle-Disipline Live
Tan Tan-Theme From "Summers Place"
Eno/Byrne-Jezebel Spirit + 1 New Nr
The Method Actors-Rhythmics Of You (10")

12"

Last Men In Europe-A Certain Bridge
Marine-Life In Reverse (Crepescule)
Polyphonic Size-Logique Polygonale
Bikini Atoll-Don't Reduce My Heart
The Fall Out Club-Dream Soldiers
Virna Lindt-Attention Stockholm
The Ralph Single Box-Complete.
Ski Patrol-Faith In Transition
Paris 9-24 Hours Surveillance
Infra Riot-Kids Of The 80's
Mechanical Pause System-Ep.
Martian Dance-The Situation
Virgin Prunes-New 3 Tracks
Modern Eon-Childs Play
Simple Minds-America
Naked Lunch-Rabies
Hermine-TV Lovers
Zeitgeist-Tough
Au Pairs-New

7"

boudisque

Haringpakkerssteeg 10-18
1012 LR Amsterdam
Telefoon: 020-23 39 11
Telefoon: 020-23 26 03
Telefoon engros:
020-22 07 88
Telex: 12589 BOUDA NL

ZEF-Salts Of Heavy Metals (Tip)

New Wave en het nu afgeleverde vierde album voegt weer een nieuw hoofdstuk toe aan het baanbrekende werk van deze groep.
De bezetting van PIL heeft op de Flowers of Romance een belangrijke wijziging ondergaan Drummer Martin Atkins en bassist Jah Wobble die op second issue (het metal box-album) nog van de partij waren, zijn het bos ingestuurd. Gebleven is de vaste kern bestaande uit centrale spil zanger John Lydon, gitarist/toetsenman Keith Levene en Jeanette Lee, drums en percussie.
The Flowers of Romance is een geniaal mengelmoes van Afrikaans bonkende jungleritmes, Oriëntaalse invloeden en het kenmerkende geluid van PIL zoals we dat kennen.
Het is interessant om te zien welke evolutie John Lydon heeft doorgemaakt na het uiteengaan van zijn legendarische Sex Pistols.
'First Issue', het eerste PIL-album, staat in het teken van de destruktieve vergangenheidsbeweltigung. Het vertrokken en verwrongen stemgeluid van Lydon propageert een verbitterde en allesomvattende haat en ik vind nog steeds dat je je pas goed met het album kunt identificeren als je zelf de diepzwarte dalen van een depressie hebt gekend.
In de schitterend vlakke monotonie van Second Issue klinkt de sfeer van het doemdenken (milieuvervuiling, de wapenwedloop en bovenal de verziekte menselijke relaties). Lydon zingt: *'This person's had enough of useless memories'*, en roept als een moderne profeet droomvisioenen op van de chaos en anarchie die ons te wachten staan.
Het live-album in the spring was een reprise van de eerste twee studioalbums.
Met The Flowers of Romance doet PIL nu duidelijk een stap in een nieuwe richting. We horen drums, bongo's, conga's en tam tam-geluiden, als ook vele percussieinstrumenten waar God nog geen naam voor bedacht heeft. Het geheel lijkt te passen in de Burundi-Black-sound die de laatste tijd opgang maakt bij groepjes als Bow Wow Wow en Adam and the Ants en die al eerder in de westerse muziek werd geïntegreerd door Joni Mitchell op The hissing of summer lawns en door CAN op Flow Motion en Saw Delight.
PIL heeft dit soort voorbeelden echter niet nodig en zet de ritmes in een geheel eigen dimensie. Lydons zang kruipt je nog steeds onder de huid en de teksten zijn nog steeds messcherp, maar de bitterheid is verdwenen. De allesomvattende haat is nu meer gericht, het is niet meer nodig om jezelf onder de trein te werpen of een anderszins onsmakelijke einde te zoeken omdat je toevallig naar PIL hebt geluisterd.
In Four Enclosed Walls zien we Lydon gehuld in de mantel van een mullah bovenop een minaret staan terwijl hij een smalend jammerlied over zijne heerlijkheid de ayatollah Khomeiny in de wind roept.
In Track 8 een drietoetstenthema op de synth. en daaroverheen de vlinderlichte klanken van ingedubde gitaren. De tekst is gewoon onfatsoenlijk. Het intro van Phenagen zoemt als een reuzeninsekt de boxen uit. Wat drums betreft zijn we nu in Zwart Afrika beland, maar Lydon houdt zijn mullah-mantel aan. Naast allerlei percussie zijn ook kerkklokken te horen.
The Flowers of Romance is instrumentaal gezien het meest imponerende stuk van het album. De stemmen van ijle geesten op de achtergrond van beukende tam tams en het sinistere geluid van een inheems snaarinstrument; knappe fake natuurlijk. Lydon heeft zijn religieuze habijt afgelegd. In Under the House gaan realiteit en schimmige schijnbeelden hand in hand in een nachtmerrie over een kadaver dat het lijk van een huurling blijkt te zijn.
Het instrumentale Hymie's him opent kant 2 en doet denken aan Ravi Shankar. In Banging the Door gaan we terug naar de ijzige kou van het metal boxalbum; de beste tekst van het album. Go Back stelt het nieuwe racisme aan de kaak ('slaap maar lekker') en Francis Massacre gaat tenslotte over de Mountjoy-gevangenis waar de IRA-gevangenen levenslang uitzitten. Lydon is een ler van origine en nodigt de verantwoordelijke Francis Moran uit om zelf levenslang naar beneden te gaan.

Conklusie: PIL moet in je bloed zitten. The Flowers of Romance is een moeilijk toegankelijk maar magnifiek album. Als Hilversum niet bevolkt zou zijn door gesettelde muzikale analfabeten die onderling nagenoeg volledig uitwisselbaar zijn, dan zouden we het ook op de radio horen. Ik zal van enkele teksten mijn vliegenvlugge kikkerlandvertaling geven, zodat je jezelf een beeld kunt vormen.

Four Enclosed Walls

'Allah, Allah, het lot zit duister in zijn kamer, vernietig de ongelovige.
In een moskee, in een geest, in een zwaard, is een Saraceen. Allah, Jeanne D'Arc was een tovenaar. De trilogie van het woestijnlied staat geschreven in de toren van Babel. Allah. Alleen het einde is gemakkelijk. Brand. Brand. Brand. In de toren. Alleen het einde is gemakkelijk. Allah, verrijs in het oosten. De trilogie. Allah, Allah. Ik pas op. Verrijs in het westen. Een nieuwe kruisvaart'.

Banging the Door

'Hallo. Wat wil je? Je bent irritant, ga weg, het is niet mijn fout dat je eenzaam bent. Kijk alleen maar om je heen. Ik denk dat je zult ontdekken dat iedereen hetzelfde probleem heeft. Dit is geen echt huis. De muren zijn zo dun. De buren luisteren mee. Onderdruk het geluid. Ze zijn aan het klagen. Vernederd werd je geboren en nederig getogen. Waarom piekeren nu je nog niet dood bent. Je hebt een heel leven tijd om het te verbeteren. Je bent aan het verkwisten. Haat bewonderen. Dit stel zijn geen gelukkige helden, alleen maar betere acteurs. Honderd-en-één uitweidingen en zevenenvijftig variëteiten. Buiten de nietszeggendheden. Blijf op de deur slaan. Blijf op de deur slaan. Blijf op de deur slaan. Ik neem de telefoon niet op, ik doe de deur niet open. Reptielen, ik laat jullie niet binnen. Als hij wist dat we hier waren zou hij ons binnenlaten, daar ben ik zeker van. Ik laat jullie niet binnen'.
Rafael.

elpee

THE BIRTHDAY PARTY: Prayers on Fire *(4AD)*

De eerste LP van The Birthday Party (zie Vinyl 2) bleek achteraf via Australië het land te zijn binnengedrongen, in zeer beperkte oplage. In Engeland moet men het doen met slechts een paar van de nummers, op diverse singles uitgebracht (Mr. Clarinet, Friendcatcher, Waving My Arms).
De wereld van licensies en distributiekanalen wordt nog onduidelijker dan voorheen en maakt in sommige gevallen groepen bij voorbaat al tot een cult. In het geval van Prayers On Fire is het duidelijk aantoonbaar dat deze LP, leunend op de status van de vorige, een grote aftrektweet te bewerkstelligen via de importzaken.
Nou doet zich het feit voor dat los van deze bewust of onbewust gehanteerde verkoopmethoden, ook een totaal andere muzieksoort valt te bespeuren op P.O.F. Met name Nick Cave verandert als een kameleon. Zijn vocalen blijken nu opeens een octaaf lager gezongen te worden. Hiermee geeft hij te kennen dat hij een voor popmuziekbegrippen ongehoord groot stembereik heeft. De invloeden zijn talrijk en de meest opvallende is de connectie en affiniteit met het werk van de zestiger-jaren-held Don Van Vliet. Het nummer Nick The Stripper zou rechtstreeks op Trout Mask Replica kunnen worden geplaatst. De teksten zijn overwegend obsessief en surrealistisch getint, wat in de meeste gevallen goed aansluit op de woeste ritmes en verbeten melodielijnen. Nieuw melodisch aspect is het strak orchestrale spel van blaasinstrumenten als trompet en sax.

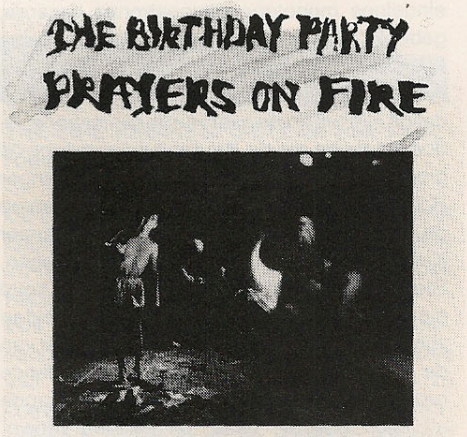

De rauwheid en vrijheid in spel doen hier en daar wat geforceerd aan, alsof de groep het (rauw en vrij) zo graag wil zijn maar het gewoonweg (nog)

niet is. De nummers zijn moeilijk toegankelijk en daarmee plaatst P.O.F. zichzelf in de positie van groei-plaat. Het verstoort hierdoor een gelijkenis met de eerste LP.
Een tweede oordeel valt zeer waarschijnlijk veel positiever uit. De 1e LP is inmiddels fantastisch.
Stephen Emmer

elpee

MODERN ENGLISH: Mesh and Lace *(4 AD records)*

Na twee singles 'Home' en 'Gathering dust' heeft Modern English nu zijn debuutalbum het licht doen zien en Mesh and Lace (kant en netwerk) is een plaat die mij na aanvankelijke aarzeling steeds beter gaat bevallen. In het muzikale spektrum ka Modern English ruwweg geplaatst worden tussen Section 25 en In Camera enerzijds en Bauhaus anderzijds. Op de binnenhoes is het uiterlijk van de groep uit het Verenigd Koninkrijk te bewonderen en de verrotte geur van decadentie slaat je als het ware tegemoet. Modern English lijkt zich te scharen in de rijen van de doemaanzeggers van de jaren tachtig. Toch valt het best mee. Het geluid van de groep heeft nog een soort schuchtere eerlijkheid en staat nog ver af van de desolate zwartheid van Ian Curtis Joy Division.

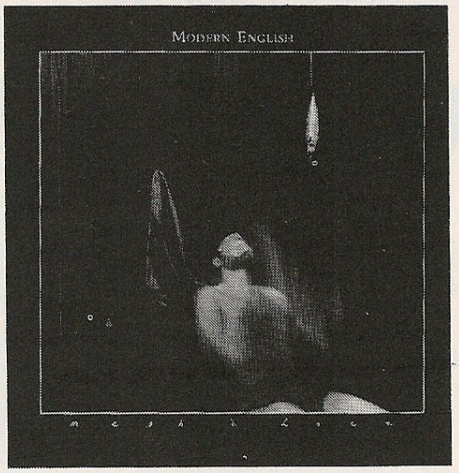

De groep heeft het zichzelf op deze plaat niet gemakkelijk gemaakt. Waar Section 25 en In Camera hun muziek op de kale strukturen van eindeloos monotone ritmepatronen baseren, gebruikt Modern English voortdurend kleine tempoveranderingen. De ritmes variëren dus ook binnen een track en het pleit voor de groep dat dit niet ten koste gaat van de samenhang. O, doe maar een cassis. We zoomen even in op de groepsleden. Het stembereik van zanger Robbie Gray komt veel beter uit de verf dan op de singles en heeft door toedoen van engineer Ken Thomas een donkere galm meegekregen. Stephen Walker laat zijn keyboards over koud metaal schuren waarbij veel nieuwe effekten zijn te horen. Het is een lange weg geweest van de eerste overstuurde gitaar van Creedence naar Modern English. De ritmesektie bestaande uit Mick Conroy, bass, en Richard Brown, drums, draaft waar het maar even kan volledig door en gitarist Gary Mcdowell beperkt zich veelal tot het aanslaan van kalme akkoordjes. Het zwakke punt van Modern English zijn de naar mijn smaak nogal mistige teksten. Eerlijk gezegd moet ik op een aantal tracks naar de ware bedoelingen raden.
In 'The token man' wordt de mogelijkheid besproken om een andere paria die je in de menigte passeert, aan te spreken; 'Fill him up he will respond'.
'A viable commercial', gejaagde ogen in een reclamespot.
'Black Houses', gaat over iemand die op een mooie zondagmorgen moeite heeft om door te leven. Religie helpt ook al niet. Nee schat, John Paul, Johannes Paulus ja.. In 'Dance of devotion (a love song)' is een hoogstandje op de gitaar te horen. Hier wel heel effektief een monotoon rifje. De tekst handelt over een versmade liefde, wij huilen, wij lachen.
'Grief' is een vervelend dreinend nummer en ik heb niet het geduld om het uit te luisteren, *'Tears are running down your face, why do you do this to me?'* zeurt Robby Grey. Hmm.
In 'Sixteen days' zijn de gevolgen te horen van 16 dagen geluiden in je hoofd, er knabbelt iemand aan mijn oor, het nummer gaat direkt over in het fraaie maar onverstaanbare 'Just a thought', waarna Modern English in Move in Light' verklaart dat weelde tot uitputting leidt. Dàt wil ik dan graag even uitproberen, jongens!
Rafael.

elpee

FRED FRITH: Speechless *(Ralph Records, FF 8106)*

'Speechless' is de tweede van een serie solo-LP's die de van oorsprong Engelse gitarist Fred Frith voor het Amerikaanse Ralph Records maakt. De eerste, 'Gravity', verscheen vorig jaar en Frith zet de manier van werken die hij daarop gebruikte, op 'Speechless' voort. Een serie uiterst ingenieuze instrumentale composities, waarbinnen hij alle kans krijgt zijn ongeëvenaarde inventiviteit wat gitaarspel betreft ten toon te spreiden. Zónder te vervallen in zinloos gefreak en ellenlange solo's.
Hij wordt bijgestaan door een aantal zeer competente musici en maakt gebruik van een groot arsenaal gebruikelijke en ongebruikelijke instrumenten. Daarnaast op kant één geluidstapes opgenomen tijdens kermissen en demonstraties in New York.
Kant twee is voor een belangrijk deel gebaseerd op live-opnames, die naderhand in de studio zijn bijgewerkt. De muziek op 'Speechless' ligt in het verlengde van Frith's werk binnen de Engelse formatie Henry Cow. Instrumentale muziek met ingewikkelde ritmische patronen, ongebruikelijke toonreeksen, 'vreemde' geluiden en verrassende overgangen.
In de loop der jaren heeft Frith een steeds grotere graad van perfectie in het maken en opnemen van dit soort muziek weten te bereiken, zonder daarbij ooit in herhalingen te vervallen en zonder ouder werk overbodig te maken. Een unicum. Muziek die niets met wat voor trend of stroming dan ook te maken heeft, maar voor zichzelf spreekt.
'Speechless' is een plaat met een schat aan muzikale ervaringen en ideeën voor iedereen die de moeite neemt er naar te luisteren. Wat mij betreft mag Frith nog jarenlang dit soort platen blijven maken. Graag zelfs.
HS

single

THEATRE OF HATE: Rebel without a brain/ My own invention *(Burning Rome records)*

Voorjaar 1980 formeerde zanger/tekstschrijver Kirk Brandon Theatre of Hate, na het ter ziele gaan van The Pack. De band bestaat verder uit ex-Straps-bassist Stan, ex-reds-under-the-beds-Crisis-drummer Luke, gitarist Steve een ouwe maat van Brandon en John de Canadese saxofonist, een ex-student van de Berkeley School of Music.
Na 'Legion' is ook op deze single de hel weer losgebarsten. Theatre of Hate zingt hartstochtelijk over de gemanipuleerde jeugd. Het hese geweld van Brandons stem, de troosteloos jankende sax en de jagende ritmesektie kenmerken de unieke energie van deze groep.
Rafael

12 inch single

SOFT CELL: Memorabilia/Persuasion. *12" (Some Bizarre)*
SOFT CELL: A man can change a lot/Memorabilia. *7" (Some bizarre)*
MATERIAL: Tempory music 2; Reduction/ Heritage/Secret life/Dark thing. *12" (Red records)*

Drie platen vol met elektronische new wave, elektro-wave, elektronische swing of hoe je het ook wilt noemen. Ze mogen eigenlijk in geen enkele moderne discotheek ontbreken, waar ze dan bij voorkeur hard moeten worden afgedraaid.
Het duo SOFT CELL, Marc Almond (zang) en David Ball (electronics), is het meest bekend geworden door hun verschijning op het door muziekkenner Stevo gecompileerde 'Some Bizarre Album'. De LP had zo'n succes dat er nu zelfs platen op het Some Bizarre label uitkomen. Voor deze eerste uitgaven heeft men

Daniël Miller als producer aangetrokken; de man die via zijn eigen Mute label reeds voldoende op de hoogte is van de ontwikkelingen binnen de elektronische muziek.

Van de drie SOFT CELL titels is 'Memorabilia' de meest swingende, dit komt vooral door de percussie-achtige geluiden. Op de 12-inch is de lange versie te vinden.
Op de voorkant van de 7" staat A man can get lost, met een wat lagere dansbaarheid. Persuasion, achter op de 12", is wat meer experimenteel; door het overheersen van door elkaar gebruikte stemmen wordt het ritme gebroken, terwijl op het einde het nummer wat rommelig verloren lijkt te gaan.
Bij deel twee van MATERIAL's Temporary music is het nummer Secret life het meest geschikt om je uitbundig op uit te leven. Het uit New York komend drietal (Fred Maher, Michael Beinhorn en Bill Laswell), laat hier zien dat ze naast hun experimenteel opgezette stukken muziek ook tamelijk eenvoudige min of meer 'recht voor z'n raap'-swing kunnen maken.
De andere nummers van deze EP zijn wat minder. Dark Thing staat inderdaad vol met donkere klanken. In Reduction en Heritage is de bas erg belangrijk, maar deze nummers lijken zich een beetje teveel voort te slepen.
Oscar Smit

elpee

A CERTAIN RATIO: To Each . . *(Factory Records)*

Zo ongeveer tot aan deze elpee stond het Factory Label bekend om zijn prachtige uitgekiende hoezen. Kunstzinnige en druktechnische hoogstandjes. Dit album echter gaat gehuld in een hoes die zondermeer het predikaat 'mislukking' verdient. Soms kan amateuristisch schilderwerk nog een bepaalde charme hebben, hier blijft het bij een in volkomen machteloosheid neergepenseeld tafereel, dat met de beste wil ter wereld nog niet het predikaat primitief verdient. Vouw deze klaphoes liever binnenstebuiten, zodat er een hoes ontstaat die tenminste nog doet denken aan vroegere tijden.
A Certain Ratio is één van de vele nieuwe bands (James White, Gang of Four) die funkinvloeden in hun muziek verwerken, hier resulterend in een radicale muzieksoort en daarbij vaak uiterst dansbaar (Shack up, Flight). De band ontwikkelde zich in de loop der tijd van de schrille extremiteit op de half studio/half live cassette The Graveyard and the Ballroom tot een meer gepolijste radicaliteit.
To Each werd oktober 1980 opgenomen in een Newyorkse studio, waar men, naar zeggen, hoopte een Amerikaanse funkproducer aan te trekken voor de produktiewerkzaamheden. Het werd echter toch weer Martin Hannet. Het resultaat had dus uiteindelijk net zo goed in de, vaker door Factory gebruikte, Strawberry Studio opgenomen kunnen worden. De elpee bevat negen songs, waarvan er maar liefst vier (Choir, The Fox, Loss en Ocean), weliswaar in volstrekt andere mix, op de cassette terug waren te vinden. Dit soort uitmelken van songs (The Fox bijvoorbeeld is zowel te vinden op de cassette, de onlangs verschenen Amerikaanse 12 inch en nu op To Each . . .) is toch op z'n minst hinderlijk.
De productie van Hannet, inmiddels door velen ten onrechte verguisd, weet deze vier nummers toch weer perfect in het geheel te passen.
Met uiterste zorg en precisie, met aandacht voor kleine details, het verschuiven van vaststaande produktienormen (in dit geval veel hoge en lage tonen, echo en galm, drums, percussie en bas heel hard ingemixed, de zang extreem laag) is deze co-produktie van Hannet en A Certain Ratio er een geworden waar oren anno 1981 nog niet aan gewend zijn.

Het gaat niet aan deze plaat te beoordelen volgens bekende funknormen. Wat deze plaat zo aantrekkelijk maakt is de wirwar van schetterende trompetten, dansbare discoritmes, funky basloopjes, zacht geweeklaag en de bijna gemompelde teksten, machteloos.
Dit is tamelijk intelligente muziek. Heb je de hele plaat beluisterd dan dendert tenslotte het lange Winter Hill als een sneltrein door een modern oerwoud van percussie en jankende gitaren. Om nog maar eens een term toe te voegen aan de reeds eindeloze rij klassificaties: dit is doomfunk, het dansen op een vulkaan.
Rob

single

MODERN EON: Euthenics/Cardinal Signs *(Dindisc Ltd)*

Modern Eon is overgestapt van Inevitable Music naar Dindisc en heeft Euthenics opnieuw opgenomen. Ik vind deze uitvoering minder, maar interessant is dat de b-kant van de tweede take anders is. Cardinal Signs is zoals alle nummers van de groep een nummer voor dromers. De zanger is niet van deze wereld en gitaar, drums, sax en keyboards worden ergens tussen de wolken tot een geheel gesmeed. Modern Eon is pure tovernarij.
Rafael.

single

EYELESS IN GAZA: Invisibility/Three kittens/Plague of years *(Cherry Red records)*

Invisibility is vermoedelijk een elpeetrack die Martyn Bates en Pete Becker niet meer hebben kwijtgekund op hun album Photographs as Memories. De teksten van dat album zitten bij deze single!
Eyeless in Gaza paart de asgrijze soberheid van Joy Divisions Unknown Pleasures aan het geschifte plezier van twee Arabieren die de zon zien opgaan. De instrumentatie van Photographs as Memories bestaat voornamelijk uit slaggitaar, drumgeluiden en synthetics en ook deze single mag er zijn. Het tekstje: 'Strijd, verachting, vreemd op zijn plaats - meningsverschillen . . . scheiden verontrustende verboden - je schaduw draait in afwijzing rond de aanblik . . . spreekt boekdelen in stilte . . . blijft verwoest achter . . . blijft opgejaagd achter'.
Rafael.

elpee

URBAN VERBS: 'Early Damage' *(WEA)*

Washington DC is niet alleen een politiek bolwerk, er wordt ook muziek gemaakt. Was het vorig jaar verschenen debuut van Urban Verbs (productie Mike Thorne van o.a. Wire) al een verrassing, de opvolger Early Damage maakt duidelijk dat deze band geen eendagsvlieg is.
Early Damage is in elk geval veel ruiger dan de eerste, met meer synthetische geluidsvulling (o.a. Robin Rose, toetsen), waardoor sommige nummers nogal dichtgesmeerd klinken. Ook het kristalheldere gitaarwerk (Robert Goldstein) is minder aanwezig om plaats te maken voor schurende accoorden.
Urban Verbs werkt in ieder nummer naar een hoogtepunt, maar weet bombast te vermijden, hoewel een enkel nummer zoals Promise naar overdrijving dreigt over te hellen. Maar dat komt dan voornamelijk door zanger Roddy Frantz (tussen haakjes een broer van drummer Chris Frantz van Talking Heads), die zijn soms dramatische teksten over het dagelijkse leven in een grote stad meer voordraagt dan zingt.
Een aparte noot in dit verhaal verdient de ritmesectie, vertolkt door Linda France die stuwend de bas hanteert en drummer Danny Frankel. De laatste legt een grote inventiviteit aan de dag op percussie (wat vooral doorklinkt in een nummer als Business & Rational Mind) zonder ooit opdringerig te worden. Hij is ook de enige in deze groep die muzikale roots heeft in rock, blues, jazz en reggae voordat Urban Verbs in 1977 werd geformeerd. De productie was deze keer in handen van Steve Lillywhite (o.a. U2 en Psychedelic Furs).

elpee

THE FIRE ENGINES: Lubricate your living-room *(Pop Aural label)*

Uit Edinburgh komen de Fire Engines die met Lubricate your livingroom (smeer je huiskamer in) een zeer on-conventionele debuutelpee hebben afgeleverd.
Wie de plaat voor het eerst hoort wordt bevangen door een lichte paniek, want de muziek valt je op het lijf als een rauw ei en is zo compromisloos als een geweerkolf. Hele volksstammen zullen nooit de verdraagzaamheid kunnen opbrengen om maar de helft te beluisteren.
wordt vervolgd op pagina 46

In deze rubriek worden binnenkort verwachte groepen of gebeurtenissen kort besproken. Voor de juiste data raadplege men de programma's van koncertgelegenheden, theaters e.d.

RUTS DC

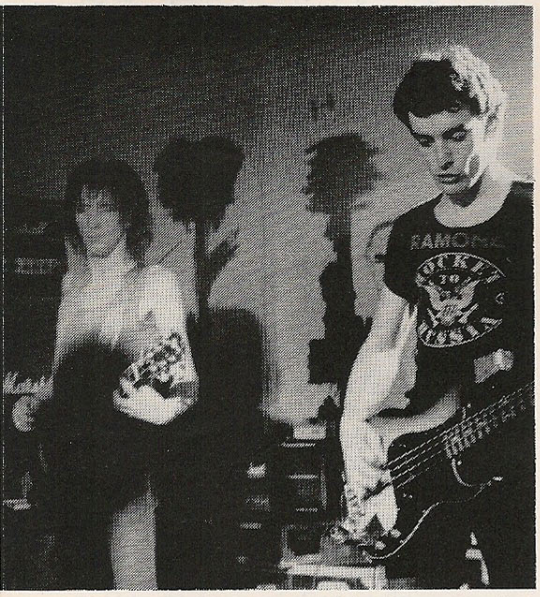

Na de dood van zanger Malcol Owen werd het stil rond de Ruts. Men hield zich uitgebreid bezig met de vraag: hoe verder te gaan. Besloten werd door te gaan onder de naam RUTS DC. Begin dit jaar verscheen hun eerste product, de single Different View. Deze maakte weinig indruk en deed niet veel in Engeland. Hierna werd het weer stil, tot eind april toen hun Engelse toernee startte. Tevens kwam in mei hun nieuwe LP Animal now uit. (Hun optredens zijn onder voorbehoud)

CLOCK DVA

De vijfmans formatie Clock DVA komt uit Sheffield. Ze maken een soort zware, geladen muziek. De lage stem van de zanger en de saxofoon zijn erg kenmerkend voor hun geluid. Hun eerste LP Thirst is erg goed ontvangen door de pers in Engeland. Hiernaast is er nog een kassette van hun te verkrijgen (Op Industrial Records).

SHOES FOR INDUSTRY

Shoes for industry is een zesmans formatie uit Bristol. Naast het traditionele instrumentarium (bas, gitaar, drum) maken ze ook gebruik van viool en saxofoon. De muziek is misschien het beste te omschrijven als krachtige, wat popachtige new wave met een tamelijk humoristische ondertoon. Hun plaatwerk is uit op Fried Egg Records, en bestaat uit een tweetal singles en een L.P.: Talk like a whelk.

PASSAGE

Viermans band uit Engeland. Zij hebben tot nu toe twee LP's en verschillende EP's uitgebracht. Hoewel de plaat niets in die richting doet vermoeden, worden ze live wel vergeleken met de voormalige Joy Division.

MUSIQUE

Eind juni/begin juli wordt in Doornroosje Nijmegen, in een soort Franse week, aandacht besteed aan theater en muziek uit Frankrijk. Men wil oa. aandacht besteden aan het ZE-label. Bij het ter perse gaan van dit nummer kon men alleen de namen noemen van Braque, Marie et les Garcons en Lizzy Mercier Descloux. Hun komst is eveneens onder voorbehoud. Voor verdere inlichtingen bel of schrijf even naar Doornroosje.

AU PAIRS

De twee dames en twee heren van de Au Pairs zijn al aardig bekend in Engeland. Hun, pas, tweede single Diet/It's Obvious stond dit voorjaar tijdenlang hoog in de alternatieve hitparades aldaar. Die bekendheid stoelt dan ook niet alleen op het plaatwerk, de optredens zijn eveneens de moeite waard. Hun korte krachtige nummers hebben een hoge dansbaarheidsfactor, iets wat de sfeer bij een concert kan vergroten.

CRAMPS

De nu in Engeland wonende groep werd opgericht in New York. Zij kregen bekendheid door tijdens het spelen een theatrale horrorshow op te voeren. Na het uitbrengen van hun eerste LP, Songs the Lord taught us, verliet Brian Gregory onder duistere omstandigheden de groep. In april 1981 werd de tweede LP, Psychedelic Jungle, uitgebracht. De muziek is een soort kruising tussen zestiger jaren psychedelica en rockabilly.

MEMBERS

De Engelse groep de Members is vooral bekend geworden door de reggae-invloeden in hun muziek. Op hun 12", uit 1978, Offshore Banking Business/Bennies in The Pound werd zelfs met behulp van o.a. Rico, een originele dub met toaster gepresenteerd. Er zijn twee LP's van de groep uit; At the Chelsea Nightclub en 1980 The Choice is Yours. Op de laatste LP speelt Joe Jackson hier en daar mee en is de reggae-invloed wat minder. Deze lijn is op de in mei verschenen single Working Girl min of meer doorgetrokken.

Z.U.V.

Van 29 juni t/m 4 juli wordt, voor een ieder die zich betrokken voelt bij de ontwikkeling van vrouwenstudies, een groot congres georganiseerd in Amsterdam onder de naam: Zomer Universiteit Vrouwenstudie (ZUV). Tijdens de ZUV komen onder meer thema's als sexualiteit, technologie, cultuur, onderwijs en sociale bewegingen, in werkgroepen aan de orde. Naast het congresprogramma zijn er films, concerten, theatervoorstellingen en tentoonstellingen georganiseerd, die op verschillende plaatsen in Amsterdam zullen plaatsvinden. Onder andere in het Vondelpark, dat gedurende deze week in het kader van de ZUV is geprogrammeerd. Wat de concerten betreft kunnen we verwachten: op zaterdagmiddag 4 juli the Nixe Wanda's, TL Management, Numerous Ploys, the Periods. Zondagmiddag 5 juli: Malaria (uit Berlijn, voorheen Mania D) en, onder voorbehoud, the Bloods (ex-Contortions). Dit alles in het Vondelpark. Het eindfeest in Paradiso op zaterdagavond is alleen voor vrouwen toegankelijk. Daar komen o.a.: the Bright Girls (Engels) en Bitch Band Number One (Duitsland). Voor inlichtingen schrijve men naar het secretariaat van de ZUV, Herengracht 508, 1017 CB Amsterdam.

MUSICA NOVA

Onder de noemer Musica Nova wordt tijdens het Pinksterweekend (7 en 8 juni) in Paradiso een muziekbeurs gehouden voor niet-commerciële muziek.
Onafhankelijke labels en anderen, die in eigen beheer iets hebben uitgebracht, kunnen hun platen en cassettes aan geïnteresseerden verkopen, maar ook popbladen en fanzines die niet in de gemiddelde platenzaak liggen, kunnen hier aan de man worden gebracht.
Musica Nova is tevens bedoeld om muzikanten de gelegenheid te geven hun songs via cassetterecorders (ter plaatse aanwezig) aan anderen te laten horen en waarschijnlijk komt er ook een cassette-kopieërmachine. Bovendien is er een soort ruilbeurs, tevens markt, voor tweedehands platen.
De beurs is georganiseerd door Paradiso en platenzaak Boudisque. Tijdens de twee maal twaalf uur zullen verschillende Nederlandse bands zich presenteren. Mensen die graag op de beurs vertegenwoordigd willen zijn met platen, cassettes, tijdschriften, enzovoort moeten dit van te voren even aan Paradiso laten weten (vragen naar Frans de Bie), 020 -237348

SIGNALEMENT

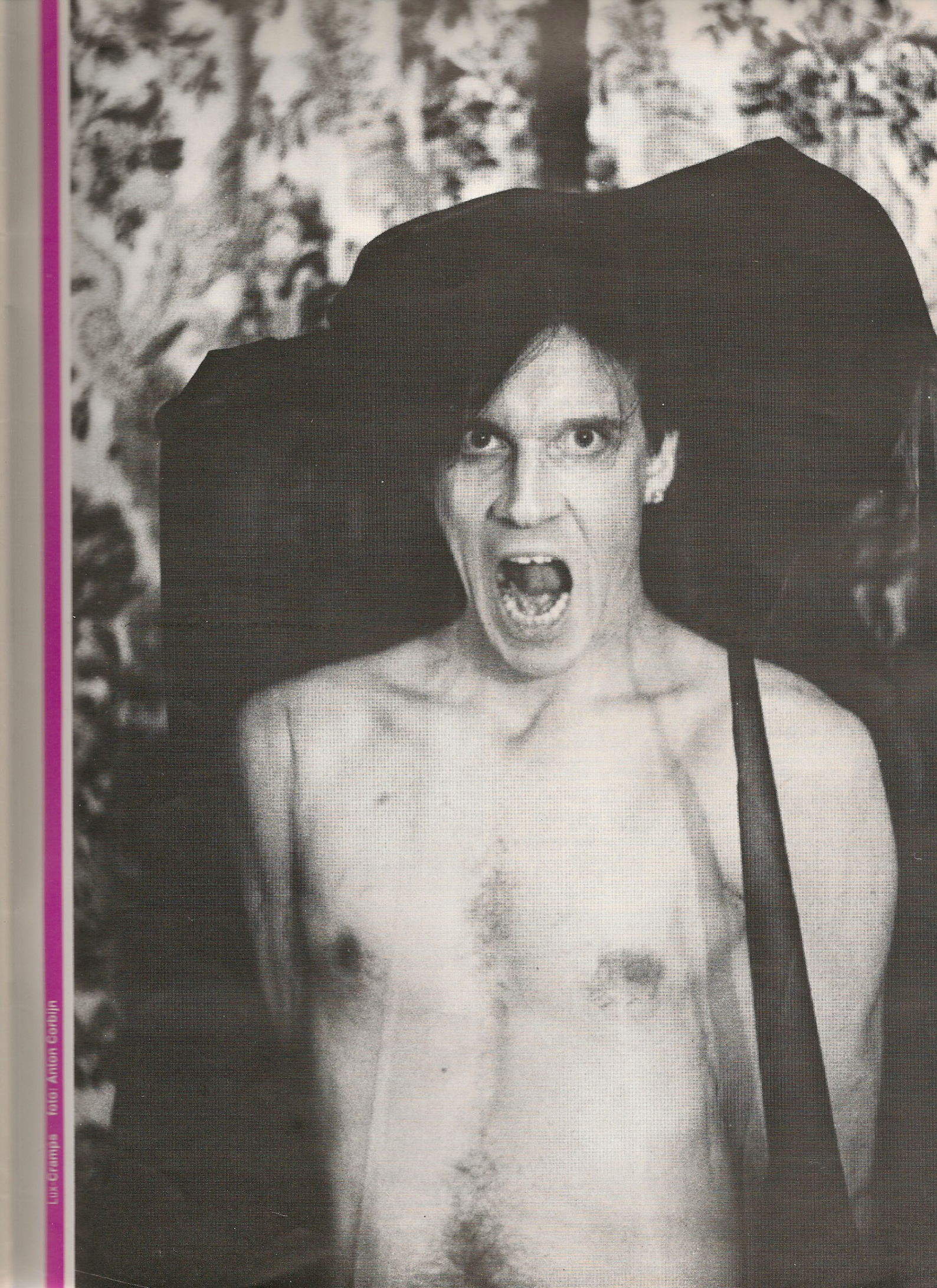

Lux Crampa · foto: Anton Corbijn

De eerste indruk is dat de Fire Engines in acht tracks een staccatoritme van bass en drums neerzetten waarbij op een scheurende heavy-metal-gitaar wordt gebeukt en that's it, he bah nee, wij haken af. Wie niet direkt afhaakt kan het fenomeen meemaken dat de tracks helemaal niet zo verschrikkelijk zijn als de eerste indruk doet vermoeden. De Engines zijn in feite een instrumentale band. Het musiceren in strakke repeterende patronen is bij hen zo thematisch dat ze er een ongelofelijke intensiteit mee bereiken, misschien vergelijkbaar met de live-optredens in de nadagen van Little Feat. Het perfekte samenspel resulteert in de gortdroge en knalharde sound die zo geproduceerd is dat elk instrument afzonderlijk hoorbaar blijft. Nummers als Plastic gift, Lubricate your livingroom (met een prachtig gitaarduet) en Discord krijgen hierdoor een hallucinerende werking.
Op de hele overigens in een slap hoesje gestoken plaat leggen de Fire Engines het woeste enthousiasme aan de dag van vijf jonge stieren die voor het eerst de wei in mogen. In vier tracks zijn vocalen te horen: uitgelaten geblèr en jubelende krijsen. Wat een geluk, zingen kunnen de Engines niet. Absolute knaller is Discord, bij voorkeur te draaien bij volle maan op het balkon van een torenflat en dan huilend van vreugde wachten op de mannen met witte jassen.
In twee nummers, het eerder als single uitgebrachte 'Get up and use me' en Sympathetic Anaestetic gaat de groep nog een stap verder in een poging om de gevestigde ritmepatronen uit te schakelen en een eigen idioom te kreëren. Wat te horen is zijn vreemde structuren, de essentie dus, waar het om gaat.
Rafael.

single

MY CAPTAINS: Fall/Converse/History/ Nothing *(4AD records)*
THE PAST SEVEN DAYS: Raindance/So many others *(4AD records)*

Deze twee neem ik in een moeite door, want beide groepen willen godslasterlijk veel gemeen hebben met Joy Division.
My Captains maken slow-motion-muziek. Op drie tracks een zwaar dreunende rhythm-gitaar en drums die de sombere vocalen van My Captains ondersteunen. Het plechtstatig gezongen Nothin is een poging tot subtiliteit en heeft een gitaarsolo en de galm van een kerkkoor (decades).
The Past Seven Days zijn wat lichter verteerbaar, maar bass, drums, het lijkt op Joy Division. De teksten zijn lege omhulsels van lulkoek. In Raindance wordt de zon gevraagd om op te houden met bewegen en branden. In So many others valt The Past Seven Days ook muzikaal schrijnend door de mand.
Rafael.

GIGANT
SCHOOLSTRAAT 32
APELDOORN

VR 5 JUNI THE TAPES
MA 8 JUNI RUTS D C
VR 12 JUNI CRAMPS
ZO 14 JUNI BLACK SLATE
ZA 20 JUNI THE MEMBERS
VR 26 JUNI DR FEELGOOD
ZA 28 JUNI RICHARD STRANGE & CABARET FUTURA

TELF:
055-216346

AKHNATON

PROGRAMMA VOOR DE MAAND JUNI:

Het filmprogramma van deze maand staat in het teken van de woon- en kraakproblematiek in A'dam. Verder films van Jaques Tati en een speciaal programma op LUILAKNACHT (5 juni).

FILMS:

do. 4-6 HET 30 APRILGEVOEL.
(film over de gebeurtenissen tijdens de Kroning vorig jaar)
vr. 5-6 LUILAK. DE HELE NACHT FILMS, VIDEO EN EEN BAND !!!
za. 6-6 zie do. 4-6.

do. 11-6 NIEUWMARKTFILM.
(film over de ongeregeldheden tijdens de aanleg van de Metro)
vr. 12-6 JOUR DE FETE , van Jaques Tati.
za. 13-6 zie do. 11-6.

do. 18-6 IN EEN TANK KUN JE NIET WONEN.
(de nieuwste kraakfilm over twee jaar krakersverzet)
vr. 19-6 LES VACANCES DE MR. HULOT, van Jaques Tati.
za. 20-6 zie do. 18-6

do. 25-6 CHAOS IN DE RECHTSSTAAT.
(film over de levenswijze van jongeren in een gekraakt en gebarrikadeerd pand)
vr. 26-6 MON ONCLE, van Jaques Tati.
za. 27-6 zie do. 25-6.

aanvang films 21.30 uur/zaal open om 21.00/ entree 3 gulden.

VERDER OP DONDERDAG-, VRIJDAG- EN ZATERDAGAVOND NEW WAVE, SKA EN REGGAEMUZIEK op 82 dB SOUNDSYSTEM.

HET AKHNATON-RESTAURANT IS GEOPEND VAN DI. T/M VR. VAN 17.00 - 20.00 UUR. MAALTIJDEN MET VOOR EN/OF NAGERECHT VOOR ƒ 8,50

Voor meer informatie, bel 243396

nieuwe zijds kolk 25

Paard van Troje

PROGRAMMA

do 4:	haagse bluf	gr
vr 5:	supercharge	ƒ6,-
za 6:	tapes & mathilde eleveld	ƒ5,-
do 11:	cramps & support act	ƒ7,50
vr 12:	au pairs & support act	ƒ6,-
do 18:	haagse groepenpresentatie	ƒ4,-
vr 19:	Joop Jaspers en Fred Reyning blues	gr.
za 20:	passage	ƒ6,-
do 25:	dag van het rose front	?
zo 28:	dr feelgood	ƒ7,50

wijzigingen voorbehouden

PRINSEGRACHT 12 DEN HAAG 070 601838

EFFENAAR
040-448861

02.6 DEFUNKT !
05.6 RED CRAYOLA
12.6 RIP RIG
PANIC
27.6 FIRST BELGIUM RYTHM
BOX CONTEST :
PSEUDO CODE, ETAT BRUTE,
SNOWY RED, POLYPHONIC SIZE

VERA

Oosterstraat 44
GRONINGEN

zo. 14 juni CLOCK DVA + voorpr.

za. 20 juni FERNEST ARCENEAUX
- bon temps zydeco -

zo. 21 juni THE PASSAGE + voorpr.

za. 27 juni REGGAE PARTY -
- met special guest

zo. 28 juni NASMAK met +INSTRUMENTS

MELKWEG

3/6 24.00 NACHTKONSERT: ALEXIS KORNER & COLIN HODGKINSON
4/6 SOVIET SEX / THE DIVORCE
6/6 JP & PRIVATE LIFE / PETER SCHNEIDER
7/6 REAL BUTTER BAND / SUPERCHARGE
11/6 AU PAIRS
13/6 GROEPENAVOND met RED RIZLA & THE STUBS, THE LID en THE VISITOR. STICHTING POP neemt op.
14/6 PRIMA BOYS / CLOCK D.V.A.
16/6 BONGI MAKEBA & GROUP
20/6 Z - Berlin wave
21/6 THE MEMBERS - GB rock
25/6 METROGLIDER / RICHARD STRANGE BAND - GB rock
28/6 LA LA - gay rock from Paris
5/7 THE BLOODS 000
9/7 GROEPENAVOND +++
10+11/7 ALBERTO Y LOST TRIOS PARANOIAS
23/7 LANCEE
25/7 L-7

wo t/m zo: elke avond theater, muziek, film, workshops, restaurant

Lijnbaansgracht 234a AMSTERDAM 241777

EKSIT

EENDRACHTSSTRAAT 87 ROTTERDAM TELEFOON 010 - 146775

dinsdag 9 juni
FRITS & DE STRIPPENKAART
donderdag 11 juni
RIP RIG & PANIC
(ex POPGROUP)
vrijdag 12 juni
THE DUTCH
zaterdag 12 juni
WILLY NILLY
dinsdag 16 juni
INTENSIVE CARE
vrijdag 19 juni
BODINE
zaterdag 20 juni
GRUPPO SPORTIVO

DOORNROOSJE

GROENEWOUDSEWEG 322 NIJMEGEN
TEL. 080 - 559887 BANK NCB rek. nr. 232440336

zondag 28 juni
MALARIA
dinsdag 30 juni
TUXEDOMOON
woensdag 1 juli
THE BLOODS
vrijdag 3 juli
CRASH (PHILIPP DORAY & THIERRY MULLER)
zaterdag 4 juli
THE FEELIES

zaterdag 6 juni
THE RUTS DC
zondag 7 juni
RIP RIG & PANIC
(ex POPGROUP)
vrijdag 12 juni
THE TAPES
donderdag 18 juni
THE MEMBERS & T/Z
zaterdag 27 juni
PASAGE

Oktopus

tel.020-238195

ZATERDAGAVOND f4,-
6 juni IVY GREEN / ???
13 juni AFTER THE RAIN / FUNERAL DIRECTORS
20 juni THE EPILECTICS / GOTTERFLIES

WOENSDAGAVOND EXTRA'S f5,-
3 juni DER JUNGE HUND / I.P.
10 juni JETLAG / DURC
17 juni STENO / UNEXPECTED
24 juni SLOTFEEST (gratis) met bands en video

keizersgracht 138 1015cw amsterdam

BRUTUS

SPEC. 50 & 60 JAREN KLEDING

ZWAANSHALS 304 ROTTERDAM 010 675620
WATERLOOPLEIN AMSTERDAM